

 *Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Drogově závislý jedinec v období dospívání

Ludmila Chludová

Bakalářská práce
2011

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

---

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ludmila CHLUDOVÁ**

Osobní číslo: **H080137**

Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**

Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Drogově závislý jedinec v období dospívání**

Zásady pro vypracování:

Analýza literárních pramenů a zpracování teoretických východisek

Příprava výzkumu, výběr a charakteristika výzkumného souboru

Provedení výzkumu

Zpracování a vyhodnocení výsledků výzkumu

Přijetí odpovídajících závěrů

Doporučení pro praxi

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

NEŠPOR, Karel; CSÉMY, Ladislav; Alkohol, drogy a vaše děti: jak problémům předcházet, jak se včas rozpoznat, jak je zvládat. Vyd. 1. Praha: Sportpropag, 1992. 144s.

KUBÁNEK, Vladimír; POLÍVKA, Lubomír; Drogy a jejich účinky na lidský organismus. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. 115 s. ISBN 978-80-7251-319-2.

RADIMECKÝ, Josef; JANÍKOVÁ, Barbara; DANĚČKOVÁ Tereza; Prevence a adiktologie pro odborníky pracující v ústavní výchově a preventivně výchovné péči: učební podklady ke kurzu. Vyd. 1 Praha: Centrum adiktologie PK 1. lékařské fakulty a VFN, Univerzita Karlova, 2007. 89 s. ISBN 978-80-239-9961-7

MATĚJČEK, Zdeněk; DYTRYCH Zdeněk; Krizové situace v rodině očima dítěte: dětská závist - žárlivost, nevěra a rozvod - nový partner v rodině, nevlastní sourozenci - vzpomínky z dětství. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002. 128 s. ISBN 802-47-0332-7

COLOROSO, Barbara. Krizové situace v rodině: jak pomoci dětem překonat smrt blízkého člověka, nemoc, rozvod a traumata z adopce. Vyd. 1. v Praze: Ikar, 2008. 239 s. ISBN 978-80-249-1027-7

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Eva Machů, Ph.D.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

25. ledna 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

6. května 2011

Ve Zlíně dne 25. ledna 2011

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně .....

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydávalečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

PDF Complete

*Your complimentary use period has ended.
Thank you for using PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Abstrakt esky

Teoretická část je v nována charakteristice, formám i d sledk m sociáln patologických jev , závislostem na návykových látkách. Výzkumný problém byl zam ěn na vlivy, které vyvolávají sociáln patologické jevy, jejich vznik a d sledky.

Klí ová slova:

Sociáln patologické jevy, delikvence, agresivita, závislost, krádeře, socializace, rodina, rozvod.

ABSTRACT

Theoretical part of this thesis is devoted to the characteristics, forms and consequences of social pathologies, drug addiction and thefts. The research problem was focused on factors that causes social pathologies, their formation and their consequences.

Key words:

Socio-pathological phenomena, delinquency, aggression, addiction, thefts, socialization, family, divorce.

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Podkování

Touto cestou bych velmi ráda podkovala především své vedoucí bakalářské práce Mgr. Evě Mach, Ph.D., za odborné vedení, poskytnuté rady, vstřícný přístup a čas, který přispěl k dokončení mé bakalářské práce v nově. Děkuji.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

e ony milují mně.”

Kurt Cobaine

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[*Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features*](#)

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY.....	14
1.1 HISTORIE DELIKVENCE	14
1.2 POJMY	15
1.3 NORMALITA.....	17
1.4 SOCIALIZACE	18
1.4.1 Funkční socializace.....	19
1.4.2 Nefunkční socializace	19
1.4.3 Příčiny nefunkční socializace.....	20
1.4.4 Intenzita, mající vliv na socializaci.....	21
2 FORMY SOCIÁLNÍ PATOLOGIE.....	23
2.1 VLIVY, PODÍLEJÍCÍ SE NA VZNIKU SOCIÁLNÍ PATOLOGIE	23
2.1.1 Vliv prostředí.....	23
2.1.2 Vliv poruch chování	25
2.1.3 Vliv rodiny na jedince.....	27
2.1.4 Vliv vrstevnických skupin na jedince	30
2.2 DOMÁCÍ NÁSILÍ V RODINĚ	31
2.2.1 Psychické násilí v rodině	31
2.2.2 Fyzické násilí v rodině	31
2.2.3 Příčiny vzniku domácího násilí v rodině	31
2.2.4 Dělení rodiny podle funkce:.....	31
2.2.5 Příčiny selhávání v rodině	31
2.2.6 Rodinné vazby.....	32
2.2.7 Výchova dítěte.....	33
2.2.8 Uplatňování disciplíny v rodině	33
2.2.9 Kvalita rodičovského dohledu.....	34
2.2.10 Prevence patologických forem chování v rodině	35
2.3 ZÁVISLOSTI.....	35
2.3.1 Závislosti alkoholové a nealkoholové toxikomanie	35
2.3.2 Drogová závislost	35
2.3.3 Základní pojmy z oblasti drog.....	36
2.4 PŘÍČINY ZÁVISLOSTÍ A NÁVYKOVÝCH PORUCH	39
2.4.1 Tradiční příčiny užívání drog	39
2.4.2 Rizika vzniku závislostí	39
2.4.3 Druhy psychoaktivních látek, vyvolávajících závislost.....	40
2.4.4 Následky závislostí	40
2.4.5 Základní postupy léčby	40
2.4.6 Dělení drog.....	41
2.4.7 Skutečné poškození organismu drogami	43
2.4.8 Drogy a kriminalita.....	43
3 DŮSLEDKY SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ	45

3.2.1	P í iny bezdomovectví	45
	.....	47
II	PRAKTICKÁ ÁST	50
4	POPIS PROJEKTU	51
4.1	VÝZKUMNÝ PROBLÉM	51
4.2	CÍL VÝZKUMU	51
4.3	Ú ASTNÍCI VÝZKUMU	51
5	KVALITATIVNÍ VÝZKUM	52
5.1	BIOGRAFIE	52
5.2	ZDROJE DAT	52
5.2.1	Kvalitativní rozhovor	52
5.2.2	Audiozáznamy	53
5.2.3	Osobní dokumenty	53
5.2.4	Postup výzkumu	54
5.3	ANALÝZA DAT	54
6	BIOGRAFIE ADAMA	57
6.1	VLIV RODINY	58
6.1.1	Negativní vlivy v t hotenství matky	58
6.1.2	Rozvod rodi a jeho vliv na vývoj dít te	58
6.1.3	Vliv biologického otce a jeho role v rodin	60
6.1.4	Dal-í vlivy	61
6.2	VLIV PEDAGOGICKÉHO A PSYCHOLOGICKÉHO VZD LÁVÁNÍ	62
6.3	VLIV NOVÉHO VZTAHU ADAMOVI MATKY	70
6.3.1	Finan ní zabezpečení v prost edí šnového domovaø a jeho vliv na Adama	71
6.3.2	Vliv rodi ovského ne-dohledu	71
6.4	NÁSLEDKY	72
6.4.1	Od experimentování s drogou afl k závislosti na pervitinu	72
6.4.2	Agresivita v í matce a krádeže	74
6.4.3	Návrh matky o umíst ní syna do diagnostického ústavu v Brn	75
6.4.4	Umíst ní do Soukromého ústavu s.r.o. Troskotovice	77
6.4.5	Zm na trvalého bydli-t	78
6.4.6	Bezdomovcem	78
6.4.7	Dluhy u jiných institucí	79
6.4.8	Krádeže u jiných subjekt	79
6.4.9	Bez práce	80
ZÁV R	81	
	P Í INY SOCIÁLN PATOLOGICKÝCH JEV U SLEDOVANÉHO ADAMA	81
	SEZNAM POUÍITÉ LITERATURY	86
	SEZNAM POUÍITÝCH SYMBOL A ZKRATEK	88
	SEZNAM OBRÁZK	89
	SEZNAM TABULEK	90
	SEZNAM P ÍLOH	91

Dnešní doba s sebou nese spoustu problémů, které je nutno řešit a nad kterými bychom neměli zavírat oči. Výrazným tempem rostou nejrozličnější formy patologického chování a hlavně kriminalita u lidí věkových skupin znamená pro dnešní svět velmi vážný společenský problém. Tyto naše obavy z rozrůzných násilných aktivit vyvolávají neustále snahy o nalezení příčin a vysvětlení patologického chování.

Příčiny patologického chování a kriminality jsou ale natolik složitě, jsou neustále ovlivňovány mnoha specifiky, že jejich úplné vystižení je velmi složité. Podle Vykopalové (2001) naše společnost prošla celou řadou společenských zlomů a přechodů, ovlivnily ji různé nečekané změny ve světě. Jde především o kriminalitu, ale i věštiny, které naší společnost doprovázejí odjakživa - nezaměstnanost, nepřipravenost lidí na nové situace, neznalost adekvátního modelového chování hlavně u mladé generace, chyby v procesu socializace, které pak mají za následek mnoho podob patologického chování. Důležitou roli hraje i nízká právní vědomí v případě dodržování závazných společenských norem.

Jsou to především sociálně patologické problémy u dnešní mládeže. I já jsem se ve svém životě setkala s jedním mladým člověkem se sdrženými problémy z hlediska sociálně patologických jevů. Jednalo se o záškoláctví, drogovou závislost, nezaměstnanost, agresivitu vůči matce i delikventní chování (okradě, vloupání, atd.). Když se musím připomínat, že při výběru tématu své bakalářské práce jsem měla téma jasno. Dříve jsem pracovala jako personalista ve výrobní firmě a za těch 20 let mé praxe pro mě bylo možné jediné téma a tou je zaměstnanost versus nezaměstnanost. Za tato léta jsem poznala odlišnosti při získávání nových zaměstnanců před lety a nyní a hlavně pohyb zaměstnanců ve firmě. Před lety bylo získávání odborníků pro personalistu zajímavým oříškem, musel jsem hledat, přesvědčovat, nabízet benefity. Jiné je to v dnešní době, kdy se na nabízenou volnou pracovní pozici přihlásí nejen několik desítek uchazečů, ale dokonce i několik set uchazečů a jde většinou o vysoce kvalifikované lidi, se zájmem o práci. Nyní je problém si spíše práci udržet. Ze ztráty zaměstnání nastává pro jednotlivce i jeho celou rodinu finanční krize. Prostě pohroma pro celou rodinu. Je s podivem, že i v této době se neustále setkáváme s lidmi, nebo s určitými skupinami lidí, kteří pracovat nechtějí a tento životní úděl jim i přes problémy věnuje, kam se podívají, vyhovuje. A smutné je, že se to týká především mladé generace, které by měla být plná ideálů, plánů do budoucna, nezatížení a připravení vytvářet nové hodnoty. Je to bezradnost, je to nechůze do práce? Kde to vzniklo? Setkala jsem se

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

...lý mufl, který nejenže nepracuje, ale je drogov závislý a tudíž má velký problém. Nejen jeden. Jsou lidé závislí na drogách v-ichni na konci své cesty? Pro je berou, když p edem kařdý ví, jak jsou moc nebezpe né? Pro se tolik lidí ve snaze uniknout problém m tohoto sv ta vydává na tu leh í cestu, bylo to pro n ufl od za-átku lákavé? Zv davost? Psychoaktivní látky poskytují lidem únik ó není to jen chabá iluze o n em úřasném? Ufl d ti ve -kolách se u í, ře pouřívání psychoaktivních látek má nep řiznivé ú inky. I p esto se jich lidé nedokázali zcela z íci. I p esto se lidé dnes a denn nechají ovlivnit t mito látkami. Látkami, které vyvolávají v jejich osob řádoucí pocity. Ty je jen po ur itou dobu zbaví nejistoty, strachu, navenek zlep-uje jejich sebehodnocení, dosahují rychlého a snadného uspokojení (Vágnerová, 2004).

Kde je jádro problému? Který problém je hlavní? Je to problém bezdomovectví, nezam stnanosti, závislosti na drogách, zavrření rodinou, majetková trestná innost, dluhy? Co v-echno je p vodcem tohoto stavu? Co v-echno dovedlo tohoto chlapce ařl do stavu, ve kterém se nachází nyní? Mnoho z nás se setkává s bezdomovci, drogov závislými i nezam stnatelnými jedinci, ale málokdo se zamyslí nad tím, co tyto lidi ovlivnilo, ře sv j řivot vedou práv tímto zp sobem, kde byly ty zlomové okamřiky jejich řivota, které je vedou, pro nás nepochopitelným sm řem, jak málo mořná chyb lo k tomu, ře z nich mohli být v hlasní matematici, v dci, léka i nebo um lci.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

I. TEORETICKÁ ÁST

OGICKÉ JEVY

Stanovení, co je patologické, se odvíjí od pojetí normality akceptované danou společností.

Sociální patologie je označením pro všechny jevy, které jsou v dané společnosti nenormální nebo všeobecně nefunkční. Sociálně patologické jevy provázejí různé konflikty. Tyto konflikty mohou být individuální, skupinové, meziskupinové i společenské, pokud není dosažena určitá potěšení, dochází k frustraci, napětí.

1.1 Historie delikvence

Již v minulém století byly typy delikventního chování předmětem studií odborníků zaměřených na delikvenci, ale ti zjišťovali především degenerativní znaky odpovídající rodilým zloincům například pověstné Lombrozovo ucho (konec 19. stol.), nebo Darwinova teorie fenotypu, kde jednotlivci mají ke svým zvířecím předkům vývojově blíže než jiní, podle amerického antropologa Hootona ve 30. letech studoval degenerativní stigmata ve tvarech lebek zloinců, a Kretschmerova typologie delikvence čtyř typů tělesné stavby – pyknické, leptosomní, atletický a smíšený.

Delikvence je chování, a důležitost je jeden z faktorů, které jej ovlivňují. Dokonce genetická dispozice je mnohdy odpovědná za sníženou sebekontrolu nebo hyperaktivitu. Genetická vložka zvyšuje pravděpodobnost, že na jeho chování budou mít vlivy i další faktory, které ovlivní delikventní jednání (Matoušek, Kroftová 2003).

Existuje velké množství druhů sociálně patologických jevů v současné společnosti. Je to například zákoláctví, agresivita, šikana, delikvence a kriminalita, týrání, drogová závislost, bezdomovectví, sebevraždnost, členství v různých sektách i extrémistických skupinách, atd.

Agrese

Rozli-ujeme individuální agresi, kterou páchá jednatel a společenskou agresi, která je charakteristická jednáním velkých sociálních skupin orientujících se na organizovaný zločin. Je jednou z prvních delikventního a kriminálního chování, se stále více vyskytuje i v poměrně nízkých věkových kategoriích. Proto se stále hledají příčiny vzniku tohoto násilného chování. Freudova teorie zpočátku propagovala základ v pudovém hnutí, později se přikláněl k destruktivní roli v souvislosti s instinktem smrti. Teorie J. Dollarda o frustraci a teorie agrese o agresi je výsledkem frustrace. Kvalitativní výzkumy prokázaly, že skutečná frustrace je jednou z mnoha motivací pro mnohých případů agresivních jednání (Vykořalová, 2001).

Delikvence

Za delikventní chování lze označit takové chování, které je lehoučkovou formou porušení etických, společenských nebo právních norem. Jde o méně závažnou trestnou činnost. Toto chování je třeba nemusí být spojeno s právními důsledky. Jde o případy epizodické nebo se sériově opakující, je charakteristické pro mladší věkovou skupinu - děti a mládež. Dopouštějí se ho nejčastěji jedinci s etickým narušením. Bohužel delikvence u mládeže stále roste.

Depravace

Jde o úpadek osobnosti, může jít o jedince s dostatečně nevyvinutou morální a citovou oblastí. Má souvislost s určitým zanedbáváním v oblasti výchovy, ale i při alkoholovém nebo drogovém úpadku osobnosti.

Deviace

Z latinského slova odchylka = je to vlastně odchýlení se od normy. Primární deviace je porušením normy na základě podnětu (např. nadužívání alkoholu jako reakce na ztrátu zaměstnání). Sekundární deviace je důsledkem reakce člověka na chování ostatních, na jejich označení a projevený postoj (dítě se identifikovalo s pískající rolí šproblémového dítěte a chová se podle očekávání svého okolí).

Dochází k poruování stanovených pravidel a norem ve společnosti, ili protispoleenské chování.

Norma

Aby jevy nebo chování byly nazvány deviantními, musíme se nejprve ujasnit co je normální. Norma = z latiny měřítko, označuje věchno, co je ve společnosti běžné a osvědčené. Jedná se nejastěji o zvyky i obyčeje, zákony a hodnoty ve společnosti respektované. Odchytky od normy jsou posuzovány různě a to podle tolerance společnosti, ili jsou závislé od kultury dané společnosti, různé v jednotlivých historických etapách ó normy se mění v průběhu času.

Sociální patologie

Jde o věchno, co je ve společnosti nenormální, neřádné, neboli co je společensky nebezpečné, jako jsou různé formy deviantního chování. Sociálně patologické jevy se dělí na:

- Negativní společenské jevy ó nezaměstnanost, fluktuace, bída, nemocnost, úrazovost, populační nerovnost, rozvodovost, které jsou méně nebezpečné pro celou společnost a v naší společnosti celkem tolerovány.
- Asociální společenské jevy ó výtrfnictví, vandalismus, šikana, sprejství, extrémismus, xenofobie a rasismus.
- Sociálně patologické jevy ó kriminalita, různé formy závislostí (drogy, alkohol), sebevraždy.

Sociální prevence

Snahí se o předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Tato preventivní opatření se u nás vyskytuje jako primární, sekundární a terciální prevence sociálně patologických jevů.

Primární prevence je zaměřena na věchny vkové kategorie a vytváří tak optimální podmínky na správný sociální vývoj každého jedince. Zajišťují ji různé instituce formou inínností ve volnoasových centrech, popřípadě koly formou besed pro fláky.

Úkol zachytit chybu v sociálním vývoji jedince již v prvním stádiu, kdy pro ohrožené jedince zajišťuje opatření k zábráně sociálně patologických jevů mezi ostatní jedince. Ohrožení jedinci, jako jsou děti a mládež, jsou skupinou, která zatím experimentuje s drogou. Tuto činnost již zajišťují kontaktní centra, nebo linky důvěry.

Terciální prevence má za úkol předcházet zhoršování stavu, případným recidivám, ale také snažit se snižovat všechny negativní důsledky sociálně patologických jevů. Cílovou je skupina osob, která je již závislá na drogách, i další jedinci, u nichž již problém existuje. Jedná se například o pomoc drogově závislým výměnou jehel apod.

Úkolem prevence sociálně patologických jevů je předcházet vzniku i jejich dalšímu možnému šíření. Vytvořit prostor formou informací i případnou realizací v oblasti prevence, tím pádem zabránit šíření sociálně deviantního chování dětí a mládeže.

1.3 Normalita

Nic se neděje jen tak. Za normálních okolností se člověk v tichou chová nenápadně, ale pokud se za n kterých okolností změní podmínky, začne reagovat nestandardně a zaznamenáváme výkyv v jeho chování. Samozřejmě člověk může kdykoli zareagovat na různé vypjaté situace a výkyv v jeho chování může zaznamenat také, ale pokud budeme hodnotit divný projev, je nutno vzít v úvahu o koho jde, jaká je to osobnost a jaké jsou jeho vlastnosti i kompetence a také momentální situaci, kdy se takto projevuje. Jedním ze základních vlivů je prostředí, ve kterém žil v minulosti i nyní.

Vývoj osobnosti každého z nás závisí na genetických předpokladech, ale i na zkušenosti, kterou v průběhu života získal, tj. na učení. Rizika mohou vznikat jednak z důvodů genetického potenciálu a narůst pokud dítě bylo vychováno nevhodným způsobem, naopak leckdy je lze zmírnit výchovou, která by neřádné projevy neposilovala. Ale to je velmi těžké dosáhnout, protože dítě vyrůstá v rodině, kde rodiče porušují právní normy nebo dítě jednoznačně podporují (Vágnerová, 2004).

Proto pokud chceme pochopit psychické poruchy je nutno znát příčinu jejich vzniku. A my potřebujeme v první řadě poznat, co je normální. Co je tedy normální? Zpravidla se

vnějším p ístupu jedince v jeho sociální roli v rámci norem a o ekávání platné v dané společnosti. Ale i normy ve společnostech jsou různě tolerována a b hem ásu se m ní. Také normalita u d tského chování je tolerována více neř u dosp - lých. Také je odstup ována u jednotlivých fází vývoje d tského chování, jiná je tolerance u batolat, jiná u d tí p ed-kolního v ku a jiná u d tí v pubert . Nejedná se ale o r zné tolerance jen u d tí, ale i u star-ích lidí, jejichřl výkyvy chování se p edpokládá úbytkem jejich kompetencí. Norma je tudířl chápána jako obtířln a nejednoznan vymezený akt (Vágnerová, 2004).

D íve se p íkládal velký vliv d di nosti, modern j-í p ístupy p ípou-tí jifl zna ný vliv prost edí, které formování jedince ovliv uje. D leřfita je v-ak výchova rodi , se kterými se dít identifikuje. P í inou bývají nestabilní rodiny, rozvodovost, nezam stanost, drogová závislost jako únik od reality. Vznik nového společenského uspo řádání klade na jedince i rodinu vysoké nároky, dochází ke zvýrazn ní patologických projev v rodinné výchov . Negativní vlivy společenské, rodinné i individuální daleko více produkují nejr zn j-í formy agresivního chování a podílejí se na vzniku dal-í kriminální innosti, jako je drogová závislost, loupeře, krádeře, apod (Matou-ek, Krořftová, 2003).

1.4 Socializace

lov k se jako osobnost nerodí, on se jí po ás řivota stává. Na sv t p ícházíme kařdý z nás jako biologická bytost, která je vybavená ur ítými p edpoklady na společenský řivot, na řivot ve společnosti. Prost edí, ve kterém vyr stáme, má na nás i na na-e chování velký vliv. To, jak po řád vstupujeme do interakcí s jinými, hodn ovliv uje na-e postoje, hodnoty, na-e jednání. Poznáváme vazby mezi jednotlivci, kte ří společnost tvo ří, a sami se stáváme nedílnou charakteristickou sou řástí společnosti. Socializace v-ak také pokládá základy na-í vlastní individuality a svobody (Giddens, 2006).

K socializaci kařdého lov ka dochází v rodin , kdýřl dít za ne vnímat sv j sv t pomocí svých rodi . Proces vývoje lidského jedince od bezmocného novorozence ařl po hotového lov ka, kterýsi sám sebe uv domuje a orientuje se v kultu e, ve které řije, ozna ujeme za socializaci. I novorozenec má ur íté své pot eby a nároky, které ovliv ují chování jeho blízkých. Dít je od za řátku aktivním initelem procesu socializace. Socializace tak vytvá ří spojení mezi jednotlivými generacemi. Kařdemu rodi i tedy narození jeho dít te p íná-í zm nu do řivota, najednou se stávají zodpov dní za výchovu svého dít te, a sami p ítom d ní získávají nové

lov k stane rodi em, m ní se výrazným zp sobem jeho role a ve-kerá jeho dal-í innost se po zbytek flivota spojuje s jejich d tmi (Giddens, 2001).

Socializace sice znamená formování vlivy, které vycházejí ze sociálního ó a jeho prost ednictvím i z kulturního ó prost edí jedince, av-ak podle Bandury šnejd leffit j-ím kone ným cílem úsp -né socializace je nahrazení externích sankcí interní kontrolou.õ Bandura tím sleduje sociální vývoj jedince. J. Piaget i jiní vývojoví psychologové zkoumali sociální vývoj, který sm ruje od vn j-í kontroly chování kařdého jedince prost ednictvím vnit ního sebe zpev ování (Nakone ný, 1999).

lov k jako osobnost nikdy nenarodí - lov k se osobností teprve musí stát.

Smyslem procesu socializace je humanizace jednotlivce, polid-t ní onoho õkulturního barbaraõ, v na-em p ípad novorozence. Ne tedy pouhé v azení jedince do systému společenských vztah a souvislostí, ale jak íká ma arská autorka Eموke: v relaci lov k ó spole nost, jde o problém švypracování lidské podstatyõ, nikoliv pouze o š zespole en-t ní individuaõ, jeho šv azení š do hierarchie vztah , pozic a rolí (Eموke, 1983 in ezá , J. 1998).

1.4.1 Funk ní socializace

Je otev enou r stu a vývoji osobnosti tím, fle p ekonává omezení jednotlivých prost edí a vytvá í kulturu sm ování k vy-ím hodnotám vzájemného pochopení, solidarity a pomoci. Jedinec si p isvojuje hodnoty a normy, zabezpe ující sounáleflitost vzájemn se respektujících lidí, napomáhajících si v individuální personalizaci (Helus, 2007).

1.4.2 Nefunk ní socializace

Vy le uje jedince ze -ir-ích okruh lidské pospolitosti. Jedinec je ovládán hodnotami a normami, které jej orientují k flivotu proti druhým lidem, i na jejich úkor, anebo paralyzují potenciality jeho rozvoje tak, fle je socializa n zmrza en. Pokud nefunk ní socializace nabude závařných podob, takfle vyvolává reakce spole nosti ó její efekty ozna ujeme za deviace. Je to odchýlení od soustavy hodnot, norem a zvyklostí, kterými se ídí ve své v t-in spole nost a které zakládají nutný řád mezilidského souflití. Ohrofluje spole nost, která se v í ní brání ó trestá osoby, které deviují. Deviace tedy zp tn ohrofluje ze strany spole nosti i samotného devianta.

n, fle aplikuje proti deviant m nápravná opat ení ó lé bu, resocializaci i p evýchovu. Deviace nejsou jen výsledkem nefunk nosti a dysfunk nosti socializace, ale i p sobením faktor biologických ó d di ným dispozicím. Prokázány jsou následky drog a farmak.

1.4.3 P í iny nefunk ní socializace

Hlavními p í inami v sociální souvislosti flivota, a hlavní ínitelé socializujícího prost edí jsou:

1. raná deprivace ó citová deprivace v d tství ó absence pevné citové vazby k pe ující osob b ó rané p ipoutání ó pe ující osoby (matky), u dít te dochází k strádání ó citov sociální deprivace. Má vážné a dlouhodobé (i trvalé) následky. P íznaky ó deprivaci syndrom ó jedinec ztrácí zp sobilost vnímat lásku druhých lidí k sob a projevoval ji v í nim (nemá znalosti zp sob jak vyjád it emoce).
2. traumatické a flivotní krize, tíflivé situace ó traumatická krize ó vyvolaná náhlou, ot esnou událostí, kdy je jedinec uvrflen do nezvládnutelného oku jako nap .: vážný úraz, zmrza ení, vážná nemoc, zp sobující odlou ení dít te od rodiny, rozlukou rodi í, jejífl p í iny, projevy a d sledky vrhají dít do bolestivého a bezvýchodného zmatku, s pocity zoufalství, smrt blízké osoby, zneufití, agresivní napadení, hluboké flivotní zklamání.
3. deviace na základ anomie ó jedinec (i skupina) shledává, fle dodrflování platných společenských pravidel, jej nedovede k cíli, které považuje za nezbytné pro fládoucí společenské sebe etablování. Anomie je specifický druh konfliktu, k jehofl e-ení se jako alternativa nabízí deviace ó poru-ení norem.

Zvládnout anomii lze:

- 1) rezignující konformismus ó jedinec akceptuje hodnoty dané společností, smí í se s flivotem o ni em a na cíle rezignuje.
- 2) proti normativní inovaci ó akceptuje hodnoty, ale poru-uje platné normy (podvod, krádefl).
- 3) ulpívající ritualizace pravidla- drflí se normy, i kdyfl nevede k cíli, kterého by rád dosáhl. P emáhá poku-ení poru-it je tím, fle o to více dbá o dodrflení do nejmen-ích detail .

na zp sob fivota ó jedinec reaguje na anomii tak, fle rezig-
nuje na hodnoty i na normy a volí zp sob fivota s jinými alternativními hodnotami
a normami. (ekologické hospoda ení, prostý zp sob fivota).

5) vzpoura ó angafluje se v aktivitách, usilujících o radikální zm nu pom r , které
vytvá í anomické situace (radikálové)

4. Deviace na základ osvojené subkultury ó etnicita, majorita, minorita, kulturní tradice,
vrstvy, t ídy, iniciativy a hnutí.

5. Deviace na základ stigmatizace ó nálepkování podle Beckera (1974) ó spole nost po-
vafluje n které znaky lidí za hodné pozornosti, sv d í o n em, co není normální, správné,
eho je t eba se bát.

Transcendence ó personalizovaný lov k není spoután sám sebou, egoismem, ale vidí se i
sv j fivot v kontextu s nad azenými hodnotami a zájmy, které jej povzná-í, je schopen
ob ti (Helus, 2007).

1.4.4 initelé, mající vliv na socializaci

- Rodina ó zde se poprvé setkáváme se spole ností a poznáváme základní hodnoty a
normy chování. Poznáváme a osvojujeme si vzájemné vztahy s rodi í, vztahy k
sourozenc m i vztah sám k sob . Poznáváme výhody rodiny (láska, vzájemný
respekt, spolupráce), ale naopak i nevýhody v povinnostech, nebo sourozeneckého
soupe ení.
- Skupina vrstevník , spolupodílející se na h e ó v pr b hu hry dochází k tvo ívému
sebe prosazování, prost ednictvím hry také m fle dojít k sociálnímu vzd lávání,
k uvoln ní a k relaxaci.
- Vrstevnické skupiny ó d lefité pro správné sociální u ení jsou zku-enosti se
skupinou vrstevník , zde vznikají nové citové vazby, pocit sounálefitosti, áste n
i respektu, profítek stejných záflitk , emocí, vnímání skupiny lidí, ale i poznávání
vlastního já.
- Vzd lávací instituce, kde se soub fn jedinec stýká jak s vrstevníky, tak i
s pedagogy = -kola. Dochází zde ke vzd lávacímu, ale i výchovnému procesu. Zde
se vyfladuje ur íté chování a ur ítý p ístup k povinnostem a k instituci. T kola má
nezastupitelné postavení v procesu socializace.

se o spektrum ve ejných institucích, se kterými se jedinec v životě setkává. Jsou to instituce, které se zabývají například legislativou, volnoasovými a sportovními aktivitami, kulturou atd. Jejich úkolem je schopnost vyjít vstříc potřebám společnosti.

- Referenční skupiny a osoby – Jsou to skupiny a osoby, kterým se jedinec snaží vyrovnat. Má potřebu se s nimi identifikovat. Převzít jejich hodnoty a normy chování.
- Masové komunikační prostředí – Každodenní styk s masovými médii, které chrlí kvanta informací, mají vliv na sociální chování, hodnoty a postoje jedince. Úpjatost na tato média může vést k osobní vztah, ztrátu citových pout a k pasivnímu pohledu na svět. Masová komunikační média mají obrovský vliv na společnost.
- Práce – Je primárním initelem vlivu nejen na samotného jednotlivce, ale i na skupiny a na celou společnost. Ovlivňuje jejich hodnotový systém a normy chování. Zásadním způsobem ovlivňuje jedince, pro množství času strávené v práci a pro výskyt různých situací, které vyžadují určité společenské chování a postoje.
- Celospolečenská situace – Veřejné mínění má velký vliv na jedince, který se ztotožňuje s velkou částí společnosti. Ovlivňuje ho ve vývoji postojů, norm chování a stanovení životních hodnot.

Motto:

šP estofe je šzlo in" jako takový pouze jednou z díl ích kategorií deviantního chování, zahrnuje tak r znorodé formy innosti - od krádefe okolády afl po hromadnou vrařdu - fe lze jen st ří p íjt s jedinou teorií, která by vysv tlovala v-echny jeho podoby.õ (Giddens, 2001)

2.1 Vlivy, podílející se na vzniku sociální patologie

2.1.1 Vliv prostředí

V-e je ale závislé na kařdém jedinci, na jeho jedine nosti, jeho vrozených dispozicích a p edev-ím na celkovém p sobení r zných vliv prostředí. Ne v-echny d di né p edpoklady se v-ak uplatní, ba dokonce se v bec ve formování jedince nevyuffijí. Na vývoj dít te se z ejm mohla podílet i d di nost. Vývoj jedince se zakládá na mnoha faktorech, ale i ty hrají v rozvoji lov ka nestejn významnou roli. Za stejných okolností mnoho lidí reago- vat zna n odli-n a to podle svých dispozic.

Psychický vývoj, a ufl standardní nebo abnormální, m fleme charakterizovat jako proces postupné prom ny osobnosti a její psychické funkci. Genotyp se v pr b hu řivota jedince nem ní, ale vn j-í vlivy, které se velkou mírou podílí na vzniku kone né varianty jedince, ozna ujeme jako fenotyp (jsou to nap . úrove rozumových schopností i citová stabilita) je prom nlivý co do intenzity, kvality i asu. Vztah mezi genetickými p edpoklady a prost e- dím je ve vzájemné interakci.

Vn j-í vlivy mohou m nit i genovou výbavu a tím ovlivnit mozkové funkce nap . mecha- nickým po-kozením. Vývoj mozku se uskute uje zráním, a jeho pr b h ur uje genetický kód.

Psychické projevy jsou vázány na ur ité oblasti mozku, jejichfl lokalizace není jednozna - n ur ena a kařdý jedinec je má v jiných místech, podle Mat j ka (2003) in Vágnerová jsou mozková centra jako lidské tvá e, které také mají sice spole né znaky, ale p esto nejsou úpln stejné.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

etické předpoklady lovká, vývoj tedy není nikdy úplně stejný a to ani u jednovaječných dvojčat. Vlivy prostředí jsou ovlivněny i samotnou dětinou informací. Také neprobíhá stejnými vývojovými fázemi existují určitá kritická období v životě, kdy je jedinec zvláště citlivý k nějakému vlivu prostředí (například malinké dítě v období raného věku citlivěji reaguje na citové strádání, kritické je také období dospívání a v pubertě. Na dítě obrovský vliv prostředí má i v období prenatálním a postprenatálním.

V prenatálním období jsou vnější vlivy působící na plod prostřednictvím matky, mohou být působící ve zmatené formě a může jí poškodit. Jedná se o případy nemoci matky (diabetes, hormonální porucha, pokud užívá nevhodné léky, drogy, nebo alkohol), ale může jít i o poškození mechanickým způsobem (úraz, záření). Záleží především na délce působení a na velikosti dávky.

Nejkritičtější je období prvních třech měsíců. Později se riziko snižuje. Dalším faktorem je i reakce organismu matky, i když ta se v průběhu těhotenství mění. Jak na je-t narozené dítě působí otec alkoholik, který je pro svou manželku zdrojem strachu a stresu (Vágnerová, 2004)?

Matoušek, Kroftová (2003) uvádí, že tradiční pojítka rodiny už v dnešní době ztrácí na významu. Největším vkladem rodičů do svých potomků je vzdělání. Děti, jsou svými rodiči tlačeni do neustálého vzdělávání se, ale na druhé straně výrazně klesá vazba mezi rodičovstvím a partnerstvím. Již předchozí výzkumy potvrzují, že děti, které vychovával jen jeden rodič (vesměs matky) mají horší výsledky ve škole, více zdravotních a psychologických problémů a také více problémů se zákonem, než děti které vyrůstají se svými rodiči.

Už jedním ze zásadních faktorů, který může zabránit delikvenci syna, je přítomnost otce v rodině. Chlapci, kteří žijí ve společné domácnosti s vlastním otcem, mají menší sklon pěstovat zákon, než ti chlapci, kteří žijí buď bez vlastního otce, nebo s otcem nevlastním (Matoušek, Kroftová, 2003).

Podle Ronenové, 2000 lze dětem s problémovým chováním pomoci formou terapie. Schopnosti dítěte zvládnout své problémy, závisí na mnoha faktorech, například vku nebo pohlaví, ale i na individuálních rozdílech každého jedince. Dětský terapeut musí mít zkušenosti z této oblasti, musí využívat poznatků z výzkumu, aby mohl profesionálně reagovat na mnoho potíží, stanovit přesnou diagnózu, určit správnou terapii a musí celý proces také

výzkum, který by se zabýval problémovým chováním u dětí, nepřinesl takové množství poznatků, aby uspokojil potřebu dětských psychologů a psychoterapeutů.

2.1.2 Vliv poruch chování

Děleffitým vývojovým znakem je změna myšlení při rozvoji formálních logických operací. Zvyšuje se kritičnost k zatím respektovaným normám. Projevuje se pubertální negativismus, dospívající se odpoutává od rodiny, přestává uznávat formální autoritu. Potřebuje si dokazovat vlastní nezávislost mnohdy i fyzickým útokem proti obecně respektovaným hodnotám.

V mírné formě nosí provokativní oblečení, ale často i otrhané a staré. V horším případě se najde ve vandalismu, není bez jakéhokoli smyslu. V tomto období se od rodiny odtrhnou zvláště děti, které ve své rodině nenalezly citové zázemí, o které rodiče neprojevovali zájem a starali se o ně pouze materiálně.

Rodiče pro ně neznamenají žádnou autoritu a ani škola pro ně nemá žádný mocenský prostředek, kterým by jejich chování mohla ovlivnit. Zastávají často pouhými přestupky, jako jsou krádeže, vloupání nebo přepadávání. Při velmi slabém vlivu rodiny má na ně velký vliv hlavně jejich vrstevnická skupina.

Mimo výchovu vysoce specializovanými odborníky je třeba posilovat ochotu lidí i k úasti na řízení společnosti, je třeba v nich přestovat kritičnost proti politickým demagogiím, dávat jim prostor k vybudování schopnosti samostatného usuzování. Nyní již slabně vliv některých rodin na jejich děti. O to více je na jejich výchovu podílí, vlivem socializačního vývoje, také média a bohužel zároveň rostou obavy z tohoto druhu socializačního přisobení na jedince. Velký vliv mají i vrstevnické skupiny, škola je viděna jako málem jediné prostředí schopné garantovat optimální i v děcký promyšlené přisobení na dítě, které by mělo být v souladu se zájmy společnosti (Matoušek, 2003).

Typy poruch chování:

- poruchy chování ve vztahu k rodině
- poruchy chování vázané na skupinové aktivity v partě
- agresivní porušení sociálních norem (škána, vandalismus, rvačky, násilnosti)
- neagresivní porušení sociálních norem (lži, zákoláctví, útek, toulání)

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

a p estupk u d tí -kolního v ku odpovídá p iblífn delikt pachnanyen dosp ílymi o íli trestn odpov dnými osobami. (He manská, in Vágnerová, 2004).

Typy poruch osobnosti ó syndrom hyperaktivity

Trvalý neklid a kolísání pozornosti, to jsou hlavní znaky d tské poruchy. Po 2. sv tové válce byla ozna ována jako lehká d tská encefalopatie, pozd ji minimální mozková dysfunkce, nyní syndrom hyperaktivity - ADHD. Dal ími symptomy jsou zm ny nálad, impulzivita chování, nápadná neobratnost, nedostatek koordinace a zábran, nejen v pohybu, ale i v e i ó d ti bývají šneposedné i neustále mluvícíõ. Syndromem hyperaktivity je postífeno 5% d tí, podle n kterých pr zkum dokonce 15% d tí a to ast ji chlapce, neff d v at. Obvykle udávaný pr m r z dostupných epidemiologických studií je 5-6 chlapc na 1 d v e. P ítom výkon t chto d tí ve -kole nápadn neodpovídá intelektu, kterým jsou vybaveni. D ti jsou ve -kole hodnoceny od svých pedagog jako podpr m rné, ale p ítom v psychologických testech dosahují nadpr m rné vý-e.

Ve slovních úkolech dosahují lep ích výsledk , neff v mimoverbálních. Navíc nápadn kolísá výkon v úkolech, které trvají del í dobu.

D ti s hyperaktivitou mají mnohem více úraz , neff jiné d ti, bývají také ast ji nemocné a trpí hlavn alergiemi. Oproti ostatním d tem trpí ast ji poruchami íení a psaní, navíc ast j-í jsou u nich potíffe s e í ó zadržávajíc se, jsou mén oblíbené v kolektivu vrstevník neff d ti, které jsou klidné.

P vodcem p í t chto poruchách byl ozna ován v minulosti porod ó kdy do-lo k p idu-ení dít te, ale dnes není p ízna ný pro v t-inu p ípad , ale nesporným faktem je, ff nedostatek kyslíku opravdu m ff po-kodit mozkovou tká u novorozenc , pokud dochází ke komplikacím nebo u dlouhodobých porod a souvisí s jejich pozd j-í hyperaktivitou. Ale na vý-voj mozku nep ízniv p sobí i p edporodní komplikace, které vznikají r znými infek ními i jinými chorobami v t hotenství, ale i alkoholismem nebo ku áctví matky. Ale zatím po ád je-t v da nepostoupila tak daleko, aby jednozna n stanovila v-echny faktory, které hyperaktivitu zp sobují. Dokonce se objevily i pokusy vysv tlit hyperaktivitu d tí, jako d -sledek -patného stravování. Samoz ejm , ff potrava m ff vést i k hyperaktivit , jak to uvádí n které práce, sledující zvý-ený p íjem cukru v potrav a jeho vliv na hyperaktivitu dospívajících, nebo u dosp lých pachatel násilných in zji-t na hypoglykemie, atp. (Adlerová et al. in Matou-ek, Kroftová, 2003). Vliv potravy byl zji-t n jen u n kolika málo

dlouhodobý výzkum potvrzuje, že děti z hyperaktivity nevyrostou silně, ale jejich potřeby dospíváním nezmizí, tak jak se dříve u díků v medicíně, psychologii nebo v pedagogice. V některých nových studiích se dozvídáme o 16 až 30 % hyperaktivních jedinců patří do skupiny nepřestupníků zákona, kteří jsou umístěni ve výchovné instituci nebo vykonávají trest. Podle Adlerové et al., in Matoušek (2003), trpí vzhledem k sníženou sebekontrolou, mají nižší toleranci k chování jiných lidí, mají nižší odpovědnost za svoje chování, mají vyšší impulzivitu, jsou méně přátelští, jsou méně zralí, často mají pocit nadáženosti a jsou více zaměřeni na sebe (Matoušek, Kroftová, 2003).

2.1.3 Vliv rodiny na jedince

Dalšími vlivy nevhodných sociálních faktorů na vývoj dítěte jsou i sociální faktory jako je rodina. Ta je z hlediska rozvoje osobnosti dítěte nejvýznamnější skupinou. Rodina je zdrojem bezpečí a jistoty, ale i zdrojem informací o osobě dítěte. Jednotliví členové rodiny a jejich vztahy slouží dítěti jako model, který napodobuje a identifikuje se s ním. Pokud nejsou v rodině dobré vztahy, má dítě zkrácené představy o realitě. Pokud rodina chybí, narušuje to celou skupinu a stává se tak rizikovým faktorem, který přispívá ke vzniku psychických potíží (Vágnerová, 2004).

Teprve nedávno se období dětství a dospívání stalo uznávaným za zvláštní, výlučné postavení v lidském životním cyklu. Do konce středověku se v naší civilizaci přecházelo z dětství do dospělosti najednou. Dětství nemělo nikdy předtím žádná zvláštní privilegia, dítě bylo v době dospívání uhlábráno jako dospělý, v práci pracovalo dokonce i deset hodin denně buď na polích, nebo i v továrnách.

Dítě se sice rodilo daleko více než v dnešní době, ale o to více dítěte dospělosti nedožívalo. Ani jejich rodiče se na své děti nijak zvlášť citově neupínali. I po stránce trestní odpovědnosti se objevují mírnější tresty pro děti ať v novověku (Matoušek, Kroftová, 2003).

Od zavedení povinné školní docházky ve 2. polovině 18. století přibyla ke školám ještě další zařízení pro předškolní děti – jesle a mateřské školy, což opět zapříčinilo další snížení počtu let, kdy se o děti starají rodiče, i ostatní příbuzní. Tak se doba, kdy dítě tráví svůj čas v zařízení, se téměř od té, kterou stráví rodiče pracující na plný úvazek v zaměstnání.

–ní dob ztrácejí na významu. Nejčinn jím vkladem rodi-
do svých potomk je vzd lání. D ti, jsou svými rodi i tla eni do neustálého vzd lávání
se, ale na druhé stran výrazn klesá vazba mezi rodi ovstvím a partnerstvím. D ti, které
vychoval jen jeden rodi (vesm s matky) mají hor-í výsledky ve –kole, více zdravotních
a psychických problém a také více problém se zákonem, neř d ti které vyr stají se svý-
mi rodi i. Přítomnost otce v rodin soudobý výzkum jasn ukazuje jako faktor, který brání
delikvenci syna. Chlapci žijící ve společné domácnosti s vlastním otcem mají významn
men-í sklon p estupovat meze zákona než chlapci žijící bez otce i s nevlastním otcem.

V západoevropských zemích v poslední dob výrazn klesá počet s atk , porodnosti, zvy-
–uje se v k, kdy lidé vstupují do prvního manželství, stoupá počet rodin, kde o dítě pe uje
jen jeden rodi , velikost rodiny se statisticky zmen-uje, roste počet domácností jen
s jedním lenem (ve Skandinávii a Německu až 30 % domácností), roste počet nesezda-
ných rodi , kteří spolu mají dítě , i počet bezdětných nesezdaných pár , trvale stoupá po-
čet rozvodů a počet rozvedených, kteří se po rozvodu znovu žení, i vdávají. Ženy se
emancipují a vstupují na pracovní trh, což také mění jejich chuť i možnosti angažovat se
v tradiční ženské roli v rodině, i v roli hospodyně nebo vychovatelky dítěte. To se pak
dostává do konfliktu s potřebami dítěte, pokud muž nemá zájem o náhradu své role živitel-
le rodiny na roli matky. Navíc dnes ženy mohou rozhodovat o svém těhotenství samy, an-
tikoncepce je vymanila z nadvlády mužů i v jejich reprodukční funkci. Tradiční pojetí
rodiny ztrácejí na významu.

Generace si stále méně předávají tradiční tituly a privilegia, ve všech –etech tohoto fak-
toru se stále ukazují jako nejproblematičtější faktory pro výskyt kriminality, zejména
vrstvy společnosti, vrstvy lidí bez kvalifikace nebo s nejnižší kvalifikací, vrstvy, v nichž je
největší chudoba a nejvyšší nezaměstnanost. Novodobé přelévání kriminality i do společ-
ensky lépe situovaných rodin se dá interpretovat jako následek klesajícího vlivu rodiny na
chování dopřívajících dětí ve všech společenských vrstvách (Matoušek, Kroftová, 2003).

Dokázat dlouhodobé následky deprivace dítěte je opravdu hodně těžké, na to bychom nemohli ex-
perimentovat. Harlow in Giddes (2001) zkoumal mláďata zvířat, které v rané části svého
života ztratily vlastní matku, výsledkem jeho zkoumání bylo tvrzení, že pro jistotu dítěte je
nejdůležitější, aby jím od počátku vznikla mezi dítětem a matkou, nebo i jiným jedincem

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Deficitní je, aby se v kojeneckém věku a v raném dětství nepromarnila možnost vytvořit trvalý, citový vztah alespoň s jedním lidským jedincem.

Pokud si dítě v tomto období takovéto vazby nevytvoří nebo je v průběhu ztratí, negativní následky se objeví velmi rychle (citové postižení nastává mezi šestým měsícem a čtvrtým rokem života). Při sledování hospitalizovaných dětí se ukázalo, že reakce malých dětí nejsou způsobeny jen tím, že se ocitají v prostředí neznámém prostředí, ale pokud je v nemocnici trvale přítomna matka nebo jiné známé osoby, pak se tyto následky neobjevují (Giddens, 2001).

Pokud v raném dětství chybí tyto vazby, může docházet k trvalým poruchám chování. Naproti tomu již existují důkazy, že v důsledku nedostatečných citových vazeb dochází u dětí k jazykové i intelektuální retardaci. Tyto děti také v pozdějším věku mohou navazovat jen velmi obtížně citové vazby ke svým partnerům. Rozhodujícím faktorem ale není pouhý kontakt s matkou a tím, co chybí, není pouze láska. Dítěť je také pocit bezpečí, který poskytuje pravidelný kontakt se známou osobou. Zásadní podmínkou sociálního vývoje člověka je brzké vytvoření trvalých vazeb s jinými lidmi. Jde o klíčový prvek socializace ve všech kulturách (Giddens, 2001).

Vývoj jedince se zakládá na mnoha faktorech, ale i ty hrají v rozvoji člověka nesterilně významnou roli. Za stejných okolností mnoho lidí reagovat značně odlišně a to podle svých dispozic. Ne všechny dědičné předpoklady se však uplatní, ba dokonce se v období formování jedince nevyužijí. Genotyp se v průběhu života jedince nemění, ale vnímá vlivy, které se velkou měrou podílí na vzniku konkrétní varianty jedince, označujeme jako fenotyp (jsou to například úroveň rozumových schopností i citová stabilita) je proměnlivý co do intenzity, kvality i času. Vztah mezi genetickými předpoklady a prostředím je ve vzájemné interakci.

Vnímání vlivy mohou změnit i genovou výbavu a tím ovlivnit mozkové funkce například mechanickým poškozením. Vývoj mozku se uskutečňuje zráním, a jeho průběh určuje genetický kód.

Psychické projevy jsou vázány na určité oblasti mozku, jejich lokalizace není jednoznačně určena a každý jedinec je má v jiných místech, podle Matějka a Vágnerová (2003) jsou mozková centra jako lidské tváře, které také mají sice společné znaky, ale přesto nejsou úplně stejné (Vágnerová, 2004).

Vliv prostředí působí i na genetické předpoklady člověka, vývoj tedy není nikdy úplně stejný a to ani u jednovaječných dvojčat. Vlivy prostředí jsou ovlivňovány i samotnou dědičnou informací. Také neprobíhají stejným způsobem v různých vývojových fázích a existují určitá kritická

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

zvýšen citlivý k n kterým vliv m prost edí (nap . mali ké
dít v období raného v ku citliv ji reaguje na citové strádání, kritické je také období do-
spívání ó v pubert (Vágnerová, 2004).

Snad v-echny osobnostní vlastnosti, dokonce i velká ást lidských postoj i zájm je d -
di ná. Lidstvo si z ejm nechce p ipustit, fle lov ka nejde jen tak lehce naprogramovat
vlivy prost edí. B hem doby si vytvo ilo r zné v decké teorie, kde historickou prioritu v
souvislosti s vlivy prost edí má novov ký osvícenský racionalismus, který lov ka vid l
jako šnepopsanou tabulič, na kterou m fle výchova cokoli napsat. Odtud se ubírá sm r
k behaviorismu, který tvo í nejvlivn j-í pedagogicko-psychologický sm r, afl po moderní
teorie u ení (Matou-ek, Kroftová, 2003).

V prenatalním období jsou vn j-í vlivy p ená-eny na plod prost ednictvím matky, mohou
být p ená-eny ve zm n né form a m fle jej i po-kodit. Jedná se o p ípady nemoci matky
(diabetes, hormonální porucha, pokud uflívá nevhodné léky, drogy, poje alkohol), ale m fle
jít i o po-kození mechanickým zp sobem (úraz, zá ení). Záleflí p edev-ím na délce p so-
bení a na velikosti dávky. Nejkriti t j-í je období prvních t ech m síc . Pozd ji se riziko
snifluje. Dal-ím faktorem je i reakce organismu matky, i kdyfl ta se v pr b hu t hotenství
m ní (Vágnerová, 2004).

2.1.4 Vliv vrstevnických skupin na jedince

V pr b hu d tství má tato skupina na jedince velký vliv. Má souvislost nejen
s psychickým vývojem dít te, ale i s jeho osamostat ováním a odpoutáváním se od rodiny.
V této skupin dít nemá své postavení jisté, musí se um t prosadit, ale i získat si ostatní,
aby jej akceptovali. Znevýhodn né dít m fle být svými vrstevníky odmítáno a hodnoceno,
pokud získá -patnou pozici mezi svými vrstevníky a to v-e ovlivní jeho sebehodnocení a
sebeúctu. V období dospívání se odpoutává z vazeb na rodinu a nahrazuje ji vazbou na
skupinu, která je mu blifl-í na své vrstevníky. V nyn j-ím sv t se m ní charakter skupiny,
její lenové se snaflí o zm nu vlastních hodnot i norem a p ítom náleflit vyfladují jejich
respekt. Na druhé stran cht jí, aby jejich skupina byla uznávána, v rámci toho je velká
pravd podobnost za ít se neadekvátn chovat, vesm s rizikových zp sobem (experimen-
tovat s drogami). Dal-í hrozba i je jejich asociáln nep íjatelné chování (vandalismus)
(Vágnerová, 2004).

Jedná se o velmi závažný patologický jev s dalším dopadem v celé společnosti. Zahrnuje všechny členy rodiny – děti, ženy, muže i seniory. Domácí násilí je vysoce latentní. Potvrzuje se, že i v rodinách s agresivním partnerem, byl i otec partnera agresivní a bil matku i její děti. Následky domácího násilí zanechávají v obtech fyzické, ale co je horší – i těžké psychické následky. Jeho existenci je velmi těžké dokázat.

2.2.1 Psychické násilí v rodině

Psychické násilí se projevuje vydíráním, vyhrožováním, zesměšlováním, verbálním napadáním s použitím vulgarity, zakazy, kontroly, zamykání, atp.

2.2.2 Fyzické násilí v rodině

Fyzické násilí má podobu různých hematomů, popálenin od cigaret, otřesů mozku, zlomenin, vytrhání vlasů, ale také zdemolovaných bytů a zabití.

2.2.3 Příčiny vzniku domácího násilí v rodině

Příčiny vzniku spojují v rodinné patologii. Vlivy je tak velmi vysoká a neustále stoupá. Mezi nejčastější příčiny domácího násilí patří:

- Porucha osobnosti, duševní porucha pachatele
- Stres, proměnlivá motivace za účelem dosažení poslušnosti ženy, vlivem modelového chování
- Alkohol, drogy

2.2.4 Dělení rodiny podle funkce:

- Funkční rodina, zajímá se o prospěch dítěte.
- Problémová rodina, neplní své funkce, ale funguje a neohrožuje dítě.
- Dysfunkční rodina, trpí vážnými poruchami a ohrožují vývoj dítěte.
- Afunkční rodina, existence dítěte je ohrožena.

2.2.5 Příčiny selhávání v rodině

- Rodiče se nemohou o dítě starat z důvodu přírodních katastrof, ekologických problémů, nebo problémy dané společností jako jsou války, epidemie, nezaměstnanost.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

- ...ích, p i ztrát jednoho z rodi úmrtím, onemocn ní rodi-
... i jejich invaliditou.
- Rodi e se o dít nedovedou starat, z d vodu jejich nezralosti, velmi nízký v k rodi-
... , dochází k problém m asto, pokud se takovým rodi m narodí postižené dít ,
vyfladující trvalou pé i.
  - Rodi e, kte í se o své dít necht jí starat. Dít síce má biologické rodi e, ale nemají
o n j zájem.
(Dunovský, in Vykopalová 2001)

2.2.6 Rodinné vazby

Nejmocn j-í instinkt u novorozeného dít te je hledání ochrany u nejbliž-ího dosp lého,
dít chce být u n j v nejbliž-í blízkosti, nechce cítit úzkost, kdyfl ho nablízku nemá. Pokud
rodi nedokáfl p im en reagovat na d tskou pot ebu bezpe í, dít si o n m vytvá í p ed-
stavu, kterou pak m fl zobecnit i na jiné lidi.

Dít si nevytvo í základní d v ru k dosp lému, svou neuspokojenou pot ebu vazby pak
zd raz uje zesilováním emo ních projev (Matou-ek, Kroftová, 2003).

Dokázat dlouhodobé následky deprivace d tí ve opravdu hodn t flké, na d tech nelze ex-
perimentovat. Harlow in Giddes (2001) zkoumal mlá ata zví at, které v rané ásti svého
flivota ztratily vlastní matku, výsledkem jeho zkoumání bylo tvrzení, fl pro jistotu dít te je
nejd leflit j-í, aby jifl od po átku vznikla mezi dít tem a matkou, nebo i jiným jedincem
pevná emocionální vazba. Proto je velmi d leflité, aby rodi e nepromarnili moflnost, která
se jim nabízí práv v kojeneckém v ku i v d tství jejich malého miminka, aby mohli vy-
tvo it do budoucnosti stabilní, a co je nejd leflit j-í, i citov zaloflený vztah mezi nimi a
jejich potomkem. Protofl potom hrozí, fl pokud tento d leflitý vztah není vytvo en v -
bec, i dokonce je v pr b hu flivota ztracen, mohou se velmi negativn projevit následky
takové ztráty v podob r zných deprivací. P i sledování hospitalizovaných d tí se práv
ukázalo, fl nejvíce náchylné období k citovému postižení u d tí nastává v období mezi
jejich 6. m sícem afl tvrtým rokem flivota. Pokud v-ak tyto vazby byly vytvo eny a k je-
jich oslabení dochází afl pozd ji, ili po 4. roce flivota, je deprivace u t chto d tí mén vý-
razná a také netrvá tak dlouho.

U hospitalizovaných malých d tí byla reakce na neznámé prost edí v nemocnici o to lep-í,
pokud byla u nich trvale p ítomna maminka, nebo pop ípad jiné pro dít známé osoby.
Pokud -lo o p ítomnost rodi , následky se neobjevovaly v bec fládné (Giddens, 2001).

o vazby, m ěle docházet k trvalým poruchám chování. Naproti tomu jifl existují d kazý, ěle v d sledku nedostate ných citových vazeb dochází u d tí k jazykové i intelektuální retardaci. Tyto d tí také v pozd j-ím v ku mohou navazovat jen velmi obtífln citové vazby ke svým partner m. šMate ská láska v raném d tství je pro du-evní zdraví práv tak d leflitá jako vitamíny a bílkoviny pro zdraví t lesné" (Bowlby, 1951 in Giddens, 2001), pozd j-ími výzkumy v-ak bylo také áste n vyvráceno. Rozhodujícím initelem samoz ejm není jen kontakt s matkou a tím, co chybí, není pouze láska. D leflitým se jeví, také pocit bezpečí, který rodi e dít ti poskytují. Velmi d leflitý je rovn fl pravidelný kontakt se známou osobou. Pokud shrneme p edchozí pojednání, musíme z n j jasn vyvodit, ěle ze v-eho nejd leflit j-í pro zdravý vývoj jedince je správná socializace lov ka, formou brzkého vytvo ení trvalých vazeb s jinými lidmi. Tento prvek socializace je zásadní a uznávaný ve v-ech kulturách (Giddens, 2001).

2.2.7 Výchova dít te

Rodi ovské postoje lov k nezíská okamflit , musí se dlouho vyvíjet, za átek je v na-tí rodin , na základ získávání zku-eností s na-ími rodi í. Ten, kdo takové zku-enosti s rodi í nemá, je v nevýhod , í v ur ítém nebezpečí, ěle i jejich postoje k dít ti budou nedokonalé. (Mat j ek, 2002)

Mnohdy zapomínáme, ěle na-e d tí jsou velký dar, a to kdyfl máme zrovna problémy s jejich chováním, nebo s jejich zdravím í problémy ve -kole. Vřdy podle statistik má kařdý pátý manřelský pár problémy s plodností, ti moc dob e v dí, jaký dar d tí jsou. Stejný pocit mají i rodi e d tí, které zápasí s nemocí nebo t flkým zran ním. Ihned, jak na-e dít za ne n co ohrořovat, uv domujeme si, jakou pro nás má obrovskou cenu a jak malou cenu mají ostatní v ci, problémy, které mnohdy zbyte n e-íme. Výchova d tí opravdu problémy p iná-í. Výchova d tí je stará dovednost, skrývá v sob nejen lásku n flnou, ale i p ísnou a tady je jádro problému. Rodí musí um t být k d tem i laskaví, ale zároveň velmi d slední a také p ísní.

2.2.8 Uplat ování disciplíny v rodin

Dospívající jedinec, který v zásad nedovede dodrřovat společenské normy, uznávané v dané společnosti, byl svými blízkými asi nedostate n trénovaný k disciplín ve skupin . Dnes je r znými studiemi a výzkumy dostate n potvrzeno, ěle v rodinách, ve kterých se jejich dospívající d tí chovají delikventn , se rodi e mén zasazují o vytvo ení zábran k asociálnímu chování. Je také vyzkoumáno, ěle se ke svým d tem chovají ned sledn a

...ují r zn . Jednou dít za p estupek potrestají nep im en , jindy ho za tu samou v c t eba netrestají v bec. Také p íli–tvrdá disciplína, kterou uplatují n kte í rodi e k dít ti je ast j–í v rodinách, v nichfl se d ti chovají delikventn . Neuv domují si, fle jejich dít se v takové rodin u í odpozorované agresivit jako p ípustnému, i dokonce i normálnímu zp sobu chování. asté a drastické t lesné tresty jsou stejn málo ú inné, proto fle se dít svému rodi i vnit n vzdaluje, p edstírá, lfe a manipuluje, aby se tvrdému trestu vyhnulo. Tím jsou paradoxn posilovány zp soby chování, kterým má výchova bránit (Matou–ek, Kroftová, 2003).

2.2.9 Kvalita rodi ovského dohledu

Dohled je v stru n e eno míra rodi ovy informovanosti o po ínání jeho dít te, a ufl se jedná o innost v jeho volném ase, informace o kamarádech, se kterými se stýká. D leflité informace o míst , kde se zdrfluje, kdyfl zrovna není doma, kdy se vrací dom , a v jakém stavu, atp. Rizikovým faktorem pro vznik sociáln patologického chování d tí je i absence jakékoli rodi ovské postavy v rodin . V rodin , kde je absence muflského vzoru, u rozvedených manflelství, nebo u svobodných matek, starajících se o své dít . Chlapec neví, jak se správn chovat jako chlap, nemá vzor, se kterým by se mohl identifikovat, d v e pak nemá moflnost vid t, jak mufl reaguje jako otec, jako opora pro rodinu. D ti neznají druhou autoritu. K problém m se musí p i adit také rodi , který se chová delikventn , a ufl nadm rn uflívá alkoholické nápoje, drogy, v t–inou bývá asto nezam stnaný. Takový rodi je–t zvy–uje pravd podobnost, fle i jeho dít bude, astokrát jífl b hem dospívání, p estupovat zákon.

Vliv na p ípadnou delikvenci d tí má i zp sob e–ení jednotlivých konflikt v rodin . V rodinách, kde se mezi rodi i asto vyskytují konfliktní situace a e–í se s jistou agresivitou, i d ti z takových rodin mají v t–í sklon k delikventnímu chování, nefl d ti vyr stající v klidném prost edí rodiny.

Delikventní chování je n kdy vysv tlováno jako pokus lov ka, která má nízké sebev domí a sebehodnocení, tak ve snaze zvý–it pocit vlastní hodnoty, navy–uje jej kriminálním ínem. Jedná se o jedince, kte í nevynikají ve spole nosti, tudífl nemohou své místo na slunci vydobýt studijními výsledky, sportovními výkony, p íkladným partnerským vztahem, zaloflením rodiny atp. Kriminalita je pro n j obranným mechanismem Já, který spou–tí nep íznivé sociální prost edí (Matou–ek, Kroftová 2003).

2.2.10 Prevence patologických forem chování v rodině

Jako nejúčinnější se zatím projevovaly primární programy pro rodiny zaměřené na nácvik rodičovských dovedností před narozením dítěte a po narození. Hlavním důvodem je citlivé ukotvení pozitivního citování, motivace i pozitivního působení na tyto adolescentní jedince, kteří jsou v tomto složitém období velmi zranitelní a jsou také velmi náchylní na různé experimenty s drogami i jinou delikvencí. (Ericson, 1988 in Vykopalová, 2001).

2.3 Závislosti

2.3.1 Závislosti alkoholové a nealkoholové toxikomanie

Syndrom závislosti vzniká ve spojitosti s látkou (tabák, alkohol, káva), skupinou látek (opioidy) nebo psychoaktivních látek.

Užívají se experimentálně, rekreace, jako samoléčba pro zmírnění tělesných i psychologických potíží, ale i trvale a vyvolávají závislost.

2.3.2 Drogová závislost

Riziko vzniku závislosti na drogách je prokázáno v období dospívání, dospívající rádi experimentují s rizikem, chybí jim zkušenost.

Drogy jsou na světě snad už od samého počátku lidské existence. Už v dávných dobách byl používán přírodní látka, které mu pomáhaly v léčbě mnoha nemocí. Sumérové již 5000 let př. n. l. znali a používají opium. Dokonce 3500 let př. n. l. se dochoval egyptský papyrus s popisem výroby piva.

Podle Vágnerové (2004), byly k tomu účelům používány především přírodní látky, ale později se začaly užívat i uměle syntetizované. V každém společenství, v každém historickém období se vyskytovala nějaká charakteristická droga, která byla upřednostňovaná a která si získala své místo.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

si na ni rychle zvykli a naučili se s ní zacházet, začali ji ve společnosti tolerovat, protože se stala tradicí. Nejen u nás, ale i ve světě alkohol a tabák, jsou známy již po tisíciletí. Za tak dlouhou dobu jsme si na užívaní alkoholu a cigaret zvykli jako na samozřejmost a za drogy jsme je považovali.

Během historických dob k alkoholu lidé zaujímali zcela odlišný postoj, někteří ho odmítali, jiní s radostí přijímali, často se stal módou. Římanové řízných společností si sami tvořili své vlastní normy pro sankce za neřádné chování v kontextu řízných drogám. Nejvíce jsou sankce zaměřeny na drogy, se kterými neumí zacházet, neznají jejich účinky. Bohužel u mladých lidí mnohdy to, co je zakázáno, jeví se jako výzva k překonání něčeho, co je tabuizováno (Vágnerová, 2004).

Drogy nejsou ale jen látky škodlivé, ale také kupodivu látky s mnoha pozitivními účinky. Mohou to být součástí léčiv, které potlačují bolest, navozují spánek, i tlumí kašel. Tyto jsou ale používány odborně a se správným dávkováním. Nejsou to ale jen léky.

Problém nastává u spektra látek používaných k toxikomanským účelům, které se zviditelňují zdravotním poškozením a růstem kriminality. Proto je velmi nutné problém drog poznat, vidět o něm co nejvíce a teprve potom je možné mu čelit. A k tomu chci přispět i já svojí prací.

2.3.3 Základní pojmy z oblasti drog

Jestli chceme poznat problematiku drog blíže, musíme se zařít nejprve v novat základním a nejfrekventovanějším pojmy s nimi spojených.

Droga je vlastně lékivo, pochází z arabského slova šdurana. Za drogu považována jakákoliv látka (omamná i psychotropní), která pokud je vpravena do živého organismu, může pozměnit jednu nebo více jeho funkcí.

Abstinenci syndrom

Příznaky abstinence syndromu vidíme především v oblasti fyzické nebo psychické, ty se pak vyskytují v různé intenzitě při závislosti na jednotlivých návykových látkách. K projevu abstinence syndromu patří tělesné obtíže, bolesti, křeče, průjmy, zácpy, pocení, ale také obtíže psychické jako je úzkost, neklid, podrážděnost, agresivita, vyčerpání.

... i sebevražděné jednání. Je označován také jako odvykací stav, jeho příznaky jsou různé podle intenzity závislosti na psychoaktivní látce.

Abúzus

Neodolivé užívání, které se projevuje zvýšenými problémy v oblasti tělesné, psychické i sociální. Abúzus mimo jiné také znamená zneužívání drog, které je v naší společnosti neakceptovatelné a je synonymem pro dlouhodobý, trvalý a nadměrné užívání psychoaktivních látek. Vyzdvihuje jejich škodlivost, která velmi často vede k poškození zdraví. Vyskytuje se souasně také i s jinými duševními poruchami, jako jsou deprese, úzkosti apod. Tito lidé pak často zneužívají různé psychoaktivní látky a také se postupně stávají na nich závislí (Vykopalová, 2007).

Druhy návykových látek

F 10 o alkohol

F 11 o opioidy

F 12 o kanabionidy

F 13 o sedativa a hypnotika

F 14 o kokain

F 15 o stimulantia

F 16 o psychoaktivní látky

F 17 o halucinogeny

F 18 o tabák

F 19 o několik látek souasně nebo jiné psychoaktivní látky (Nešpor, 2007).

Podávání

Podávání nastává tehdy, jestliže je zneužitá droga vyšší koncentrace než postifený zamýšlel, nebo se jednalo o jinou drogu, než předpokládal.

Tolerance

ur ité látky. Po del-ím užívání n kterých návykových látek klesá jejich účinek, a proto dochází ke zvy-ování dávek.

Toxikace

Vzniká po užití drogy v takových dávkách, které pak zjevně způsobí proflívání souasnosti a ovlivní chování člověka pod vlivem látky nepříznivým způsobem. Dokonce vyvolává změny jeho tělesných funkcí (Vykopalová, 2007).

Závislost

Závislost vzniká působením více faktorů - behaviorálních, kognitivních a fyziologických, které se vytváří po opakovaném užívání psychoaktivních látek. Syndrom závislosti vzniká i ve spojitosti s určitou látkou jako je tabák, alkohol a káva nebo skupinou látek (opioidy), ale také v souvislosti se skupinou farmakologicky psychoaktivních látek. Je to i hlubší psychologický princip, jsme závislí na tom, co nemáme a po něm toužíme. Není to jen závislost na návykových látkách, ale i na práci, automatech, sportu, atp. Závislost může být psychická a někdy také fyzická, vyplývá ze vzájemného působení mezi živým organismem a drogou. Psychická je charakteristická změnou chování a jinými reakcemi, které vřdy zahrnují nutkání brát drogu stále nebo pravidelně pro její psychické účinky a někdy také proto, aby se zabránilo nepříjemnostem plynoucím z její nepřítomnosti. Osoba může být závislá na více než jedné droze. Kdežto fyzická závislost je stav organismu, který vzniká zpravidla dlouhodobým a častým podáváním drogy a když působení drogy zastaven, dostaví se abstinence příznaky (Vykopalová, 2007).

Syndrom závislosti

Vzniká, pokud se alespoň po dobu jednoho měsíce nepřetržitě, nebo opakovaně v kratších intervalech vyskytují aspoň tři syndromy:

- Silná touha užít látku (craving) i po psychické stránce.
- Zhoršená sebekontrola.
- Somatický odvykací stav, ten se projevuje po vysazení látky. Jedinec se vzniklých neřádoucích pocitů zbaví tak, než poflize dále návykovou látku.

ku látky nastává, pokud chce dosáhnout stejného účinku

lýtky, musí dávku zvýšit.

- Postupné zanedbávání svých zájmů.
- Pokračování v užívání látek i přes jasné škodlivé následky v rodině, zaměstnání, v mezilidských vztazích atp.

(Nejpor, 2007)

2.4 Příiny závislostí a návykových poruch

V dnešní době dochází k expanzivnímu nárůstu nabídky různých látek a stoupá také poptávka. Další možnou příčinou jsou obrovské změny tradičního uspořádání nejen rodiny, ale i celé společnosti. Běžné jsou různé dysfunkce v rodinných systémech, narušená komunikace v rodině. Mnohdy v rodinách chybí pevné rodinné rituály. V neposlední řadě, ale i normy a hodnoty ve společnosti, které podporují užívání drog, nepřehledná zákonná úprava, nebo složitá ekonomická i sociální podmínky).

Mezi možné příiny patří také problematické chování mladých lidí, někdy i jejich školní selhání, odmítání přátel a navázání nových, šlepičích vztahů právě s lidmi, užívajícími drogy.

2.4.1 Typy příin užívání drog

- Primární typ, který upřednostňuje příjemné účinky působení drogy v počáteční etapě
- Sekundární typ, upřednostvující léčivé účinky drogy v pozdější etapě

(Vykopalová, 2007)

2.4.2 Rizika vzniku závislostí

Rizika vzniku závislostí jsou samozřejmě vyšší u mladších lidí, ale také u lidí fien drogou závislých, které v minulosti byly na drogách závislé. Dále se jedná o lidi, kteří trpí poruchami osobnosti i lidí s psychickými poruchami. Vyšší rizika jsou zaznamenána i u lidí,

í opakovanému psychickému stresu, nebo lidé v r zných sociálních skupinách na základ tlaku okolí.

Drogová závislost s sebou nese i zvý-ené riziko vzniku jiných t lesných onemocnění, zkrácení délky jejich života, ale i zhor-ení celé jejich společenské i sociální situace (Ne-por, 2007).

2.4.3 Druhy psychoaktivních látek, vyvolávajících závislost

- P sobící psychostimula n (vyvolávají stavy euforie a zrychlují psychomotoriku)
- P sobící psychoinhibi n (potla ují úzkost a depresi, snižují motoriku)
- P sobí dezintegra n (vyvolávají iluze a halucinace)

Tyto látky se do organismu mohou dostávat:

- Ústy
- Injek n
- Kou ením, icháním
- Pokořkou (Ne-por, Marhoulová in Vykopalová, 2007)

2.4.4 Následky závislostí

Závislost na psychoaktivních látkách zp sobuje nejen t lesné, ale i psychické následky. Nej ast ji jsou to psychické poruchy osobnosti, jako je degradace osobnosti, vznik chronických psychóz, depresí i úzkostí. Jako následky dlouhodobého užívání drog jsou i zni u-jící zm ny osobnosti, které mohou vést ař k omezení, nebo dokonce zbavení zp sobilosti k právním úkon m, nebo dokonce k trvalé invalidit .

2.4.5 Základní postupy lé by

Vzniklá závislost je porucha na celý život. Mezi základní postupy její lé by pat í:

- Abstinence

- Sociální začlenění jedince do společnosti (Vykopalová, 2007)

2.4.6 Dleň drog

Omamné prostředky a psychotropní látky jsou přesněji definovány v nařízení vlády o je-
dech a jiných látkách zdraví škodlivých. Jejich požitím může vzniknout nebezpečí psy-
chických změn u jedince a ten pak může být nebezpečný nejen sobě, ale i pro společnost.

Podle míry rizika vzniku závislosti se dělí drogy na:

- Měkčí
- Tvrdé

Podle legalizace se dělí na:

- Legální užívání (káva, čaj, tabák)
- Nelegální užívání (produkty konopí)

Podle účinku se dělí na:

- ❖ Drogy se sedativními účinky - tlumivé
  - Alkohol
  - Barbituráty
  - Hypnotika
  - Inhalací prostředky

Uffítí těchto látek způsobí zklidnění, uvolnění, potlačuje strach a napětí, ale dochází také
k méně zřetelné artikulaci jedince, méně koncentraci, afe nespavosti. Při dlouhodobém uffí-
vání ale mohou způsobovat i poruchy mozku a paměti a psychickou i fyzickou závislost.

- ❖ Drogy se pefáfně povzbuzujícími účinky ó stimulancia

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

➤ amfetaminy

Mají povzbuzující účinky, zvyšují krevní tlak a zrychlují krevní oběh, jedinec má pocit své vlastní síly, nevyčerpatelnosti. Po euforii se ale dostavuje úzkost a bolesti hlavy, doprovázené pocením, ztrátou chuti k jídlu.

❖ Halucinogeny

- Marihuana
- Hallucinogeny
- LSD a syntetické drogy
- Extáze
- Meskalin atd.

Tyto látky vyvolávají v člověku stavy tranze i euforie, nebo naopak úzkosti a deprese. Dochází ke ztrátě reality, člověk má halucinace. Látky typu durman, muchomůrka červená a lysohlávkový jsou spojeny s dávnými náboženskými rituály. Nejstarší rostlinou, používanou pro psychotropní účinky je cannabis sativa (konopí), doklady o jeho používání jsou staré více jak 5000 let v souvislosti s náboženskými obřady v Indii.

❖ Narkotické látky

- Heroin
- Morfin
- Opium
- Kodein
- Syntetické opiáty

Vyvolávají v člověku pocity radosti a síly, ale jejich vedlejší účinky oslabují centrální nervovou soustavu, tlumí dýchání a stává se zde stav euforie s ospalostí, zmatenost, necitlivost na bolest, neschopnost soustedit se, poté způsobují nevolnosti a pocení. Způsobují silnou fyzickou i psychickou závislost.

Užívají je především sportovci kvůli svalové hmotě, za účelem zvýšení výkonnosti. Neřádnou úinkou jsou otoky, tás, vypadávání vlasů, agresivita (Vykopalová, 2007).

2.4.7 Skutečně poškození organismu drogami

Mezi mládeží stále koluje názor, že přelíčitelné užívání drog je neškodné, protože účinky drog zmizí po několika hodinách a nezanechávají nijak dramatické stopy. Jde s nimi bojovat proti stresu, mnoho podporují tvořivé myšlení a aktivitu, jiné mají dokonce léčivé účinky. Jen málokdo si chce připustit skutečně škodlivé účinky:

- Poškození způsobené vpravením drogy do organismu, které je vstupní branou infekcím.
- Plicní komplikace při kouření drog, vznik plicních pneumonií, edémů plic.
- Onemocnění kardiovaskulárního systému, mnohdy velmi rozsáhlé, které jsou způsobeny i bakteriální infekcí při aplikaci drogy. Uživatelé kokainu a amfetaminů mají problémy s hypertenzí, při velké zátěži v kombinaci s alkoholem může dojít i k úmrtí.
- Jaterní problémy u uživatelů drog v souvislosti se zavlečením bakterií, nejčastěji hepatitida typu B, C, apod.
- Poškození ledvin u uživatelů heroínu, jejichž rozpouštědel.
- Ostatní komplikace i mnohé jiné, drogy mohou přímo ohrožovat centrální nervovou soustavu i závažně poškodit mozkovou tkáň (Vykopalová, 2007).
-

2.4.8 Drogy a kriminalita

S distribucí drog úzce souvisí i trestná činnost. Nejvíce dominují činy násilné, krádeže i loupeže. Pokud se týká trestné činnosti, která úzce souvisí s nedovolenou výrobou a držením omamných látek a jedná se o trestné činnosti z oblasti šíření toxikomanie lze zaznamenat vzrůstající tendenci.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

3.1 Nezam stanost

Pot eba práce. Jedná se snad o v-eobecný pocit lov ka - pot eba práce, dnes ufl zní slovo práce z ejm úpln jinak, jak tomu bylo p ed 20 lety, jinak p ed 50 lety a jinak p ed 100 lety. Tehdy tvrdá, t flká d ina, se pozd ji znateln m ní. Poufítím techniky a automatizace se dá hovo it spí-e o zam stnání lov ka.

V tomto p etechnizovaném sv t , plném internetu, po íta , komunikací zásadn p es ICQ, atp. nem lo by spí-e docházet k zp írodn ní lidské kultury ó její postupná naturalizace, ímfl by mohlo dojít k vytvo ení nových pracovních p íležitostí. V dne-ní dob se ukazuje, fle mezi mladými lidmi dochází z d vodou nedostatku komplexních p írodních podn - t d leflitých v citlivých fázích dospívání, k po-kození celého systému formování osobnosti kulturou.

Také civiliza ní stres, na kterém se ve velmi vysoké mí e podílí stres z nezavin né ztráty zam stnání, dokáfle zm nit celou adu funkcí organismu, která není dne-ní civilizaci dob e p izp sobena. K po-kození zdraví u lov ka m fle docházet z t chto d vod nap íklad snížením protiinfek ní i protinádorové imunity lidského organismu, dále také dochází ke zvý-enému výskytu alergií a diabetu, i kdyfl se to d íve nep edpokládalo, jsou ovliv ovány stresovými faktory.

Dnes platí, fle a se jedná o práci ru ní i v d lnických kategoriích, nebo i pracovní pozice vysoce kvalifikované, na které jsou zapot ebí odborné znalosti z r zných obor , získané studiem na vysokých -kolách, nebo dlouhodobou praxí, ztráta zam stnání m fle znamenat pro lov ka p edev-ím sociální úpadek.

Nezam stanost je nejen nep íjemným pr vodním jeven rozvoje společenských systém , které jsou založeny na trflní ekonomice, ale její vysoká míra ovliv uje celkové společenské klima, zhor-uje hospodá skou situaci státu, ale hlavn spokojenost a zdraví lidí. Ztráta práce je pro lov ka, který pracovat umí a hlavn pracovat chce p edev-ím velké ponížení. Naru-uje jeho obvyklou psychickou pohodu, ímfl po-kozuje jeho flivot, ale nejen jeho, ale hlavn celé jeho rodiny. Cofl dokazují nejen na-e, ale i zahrani ní poznatky z této oblasti v poklesu flivotní úrovni , který v mnoha p ípadech u n kterých jedinc ásto hrani í afl s chudobou.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

podob nezaměstnaných osob zjišťují jejich hlubokou deprivaci (strádání) ze ztráty práce, pokles jejich sebevědomí i sebeúcty, pocity neufilitnosti a bezradnosti. Současně dochází k velkému poklesu sociálního statusu nezaměstnaného, jeho ponižující stigmatizaci.

Nedá se jednoznačně říci, koho se nezaměstnanost týká více, muži či ženy, ale postihuje především tzv. rizikové skupiny lidí. Jedná se o novou třídu deklasovaných osob, tj. lidí se zkušeností s dlouhodobou nezaměstnaností, bez kvalifikace a pracovních dovedností, kteří jsou mimo pracovní trh a jsou trvale závislí na systému podpor.

Můžeme také rozlišit dva druhy symptomů, které ztráta práce vyvolává. Ze strany jedince se jedná o dezintegraci osobnosti s výrazným dysfunkčním chováním, zdravotní psychické i fyzické potíže, problémy v rodině. Ze strany společnosti se projevují zvýšenou konzumací alkoholu, nikotinu a drog (a to hlavně u mladých lidí), zvýšenou nemocností a tím i zvýšenou spotřebou léků, výskytem sebevraždných pokusů, zvýšenou kriminalitou a násilím, v neposlední řadě rasovými konflikty.

Poměrně malý zájem politiků, ale i hromadných sdělovacích prostředků je o velké existenciální problémy lidstva, kam patří nejen lidsky, ale i sociálně citlivé problémy obrovského úbytku produktivity k plnohodnotné lidské práci. Málokdo se dnes zabývá existenciálními hrozbami současnosti.

Vrchol společenské pyramidy dnešní společnosti si užívá hlavně ekonomického růstu, nových výhod, které pro mocenskou i intelektuální elitu přináší globalizační procesy. Ale proč je nezajímají problémy společnosti? Je to jasné. Netýkají se jich. Ale nemohou se také nikdy stát starými, nemocnými, nebo nějakým způsobem handicapovými či snad i chudými lidmi? Jak dalece je moc a peníze uchrání před neuvěřitelnou nemocí? (Konrad, 1999).

Význam práce, jako vytvoření určitého bohatství byla poprvé formulována už na počátku 19. století. Později v protestantské době, podle Maxe Webera, platilo odříkání a práce oběť pro podnikatele byla zahálka a mrhání časem nejtěžšími hříchy. Dnes je práce považována spíše za osobnostní rozvoj, pocit uspokojení a životní smysl, i když je mnohdy masově narážena, namáhává i vyčerpávající.

Nezaměstnanost je zkrátka celoevropským problémem, zvláště nyní v době krize. Jsou vynakládány velké finanční výdaje do příspěvků, které jsou nezaměstnaným vypláceny ze

ispíváme kařdý z nás. Ale dlouhodob nezam stnaní ztrácí také svou kvalifikaci i odbornost.

Tak jde společně s problémem nezam stnanosti i další negativní projev v naší společnosti a tou je kriminalita. Lidé, se na jakým způsobem musí uřivít, a proto volí pro nás schůdnou, nelegální cestu - snaží se šp efliť. Tito řivotní ztroskotanci pak propadají řzným druhům závislostí.

3.2 Bezdomovectví

Bezdomovectví není jen vztah k bydlení, ale ukazuje způsob řivota. Tato extrémní varianta řivota je vlastní lidem, jejichř osobnost je zásadně změněna, na kdy jde o volbu, ale ve většině případů jde o úpadek společenské prestiře.

Obvykle tak končí lidé s neschopností plnit společenské požadavky. řBezdomovectví je více než nedostatkem peněz a více než chudobou. Je součástí řivního procesu marginalizace, zalořeného na neschopnosti bezdomovců participovat na způsobu řivota, který je standardní pro většinu populace (Mareš, 1999 in Vágnerová, 2004).

Bezdomovec je osoba bez trvalého bydliště, ale i osoba bez peněz, která má trvalé bydliště, ale z nějakého důvodu ho nechce, nebo nemůže uřivvat. Takový člověk v tůině nemá rodinu ani zaměstnání, jeho vztahy s příbuznými nemají řádnou funkci.

3.2.1 Příčiny bezdomovectví

- Původní rodina je dysfunkční nebo neexistuje.
- Jako děti byli vychováni v nezájmu, byli podceňováni, nebo dokonce i zneuřivováni.
- Byli z rodiny odřati, vyhnáni, nebo utekli sami a toulali se.
- Dlouhodobě byli ve výkonu trestu, v ústavní péči nebo prodělali ústavní léčbu.

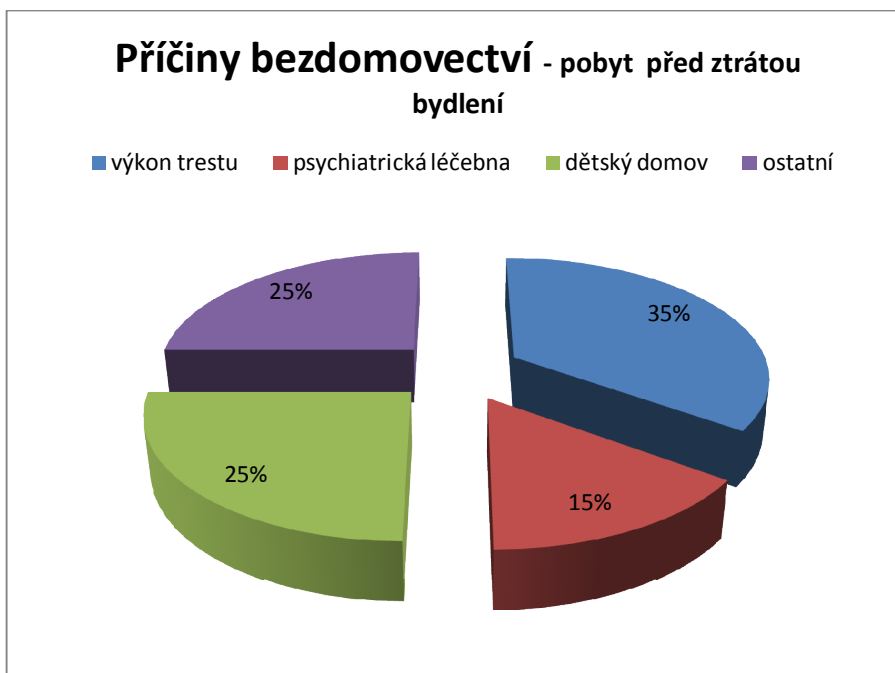
[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Bezdomovectví

Srovnání podle příiny vzniku (bezprostřední pobyt před ztrátou bydliště)

Tabulka . 1

Pobyt v konkrétní instituci	V procentech
výkon trestu	35%
psychiatrická léčebna	15%
dětský domov	25%
Ostatní	25%

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

...lní zázemí, protože nezažili vlastní rodinu, nebo se jim
rozpadla z důvodu neschopnosti soužití a nestarají se o děti, nepispívají na domácí-
nost apod.

- Mají sníženou schopnost v důsledku vrozených dispozic i problém získaných, 25% jsou invalidní důchodci (mentálně retardovaní, porucha osobnosti, dlouholetý abúzus alkoholu a drog, duševní nemoci (Heczko a Heczková, in Vágnerová 2004).
- Kombinace různých záležitostí a ztráta zaměstnání, rozpad rodiny, dlouhodobý výkon trestu, neschopnost zvládnout závislost na alkoholu nebo drogách, ale těmto lidem by bylo možno je-t pomoci, pokud by získali potřebnou podporu včas.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

II. PRAKTICKÁ ÁST

4.1 Výzkumný problém

Dnešní doba s sebou nese spoustu problémů, které je nutno řešit a nad kterými bychom neměli zavírat oči. Jsou to především sociálně patologické problémy u dnešní mládeže. I já jsem se ve svém životě setkala s jedním mladým člověkem se sdrufenými problémy z hlediska sociálně patologických jevů. Jednalo se o zákoláctví, drogovou závislost, nezaměstnanost, agresivitu vůči matce i delikventní chování (okrádeže, vloupání, atd.). Možná právě proto, že tyto sdrufené problémy se objevilo jen u jednoho jedince tolik, je velmi zajímavé prozkoumat právě u něj možné příčiny vzniku sociálně patologických problémů. Proto jsem ke zkoumání vybrala právě jeho.

Výzkumný problém se dotýká fenoménu drogově závislých a to konkrétně v období dospívání.

4.2 Cíl výzkumu

Cílem projektu je odhalit a analyzovat možné příčiny vzniku vybraných sociálně patologických jevů a jejich důsledků na dospívajícího jedince.

4.3 Účastníci výzkumu

Z hlediska zkoumání sociálně patologických problémů jsme jako hlavního účastníka výzkumu, zvolili chlapce, který ve věku dvanácti let začal experimentovat s drogou a nyní ve věku 21 let je drogově závislý, nezaměstnaný, nevyužitý, má za sebou několik krádeží, vloupání, násilnictví, pobyty v diagnostickém ústavu v Brně, soukromém výchovném ústavu v Troskotovicích, na záchytce a v současné době je nevyužitý, nezaměstnaný bezdomovcem, bez jakékoliv víry v budoucnost, spravedlnost nebo v budoucí lepší období. Rozhovory byly vedeny i s jeho matkou, abychom lépe dokreslili situaci.

Pro mou bakalá skou práci jsme zvolili kvalitativní výzkum, který je vzhledem k danému tématu nejp řhodn j-í. V zásad , se zde snaříme za pomocí tohoto výzkumu vypátrat, jak sami akté i, v tomto p řpad zkoumaný jedinec a jeho matka, rozum j-í sociální situaci a hlavn , které d vodu je vedou k ur itému jednání. Ov ujeme si také, ře platnost zku-e-nosti stoupá s mírou subjektivní ú asti toho, kdo poznává. Vno ili jsme se do studované reality, do řivota zkoumaného subjektu a tak m řeme získat hluboké pochopení pro námi studovaný jev (Třa í ek, Tř ová, 2007).

Podle Glaser a Corbinové (1989) jde o výzkum, jehoř výsledk nebylo dosařeno pomocí statistických metod, nebo jiných zp sob kvantifikace.

5.1 Biografie

Probíhá formou rekonstrukcí a interpretací historie lov ka, nebo jen její ásti. Jedná se o výzkum podrobností i řivotních drah jedince a tím p ispívá k vysv tlování osobních i spo- le enských jev . Tento mladý muř, vzhledem ke svému v ku, m ře pro badatele odkřít mnoho zajímavých okamřik jeho řivota a také objasnit p í iny n kterých sociáln patolo- gických jev a mořné d sledky, které z nich mohou vyplynout (Třa í ek, Tř ová, 2007).

5.2 Zdroje dat

5.2.1 Kvalitativní rozhovor

Tato technika sb ru dat se nám jevila jako základní p i na-em výzkumu. Jedinec p i ní není konfrontován se standardizovanými otázkami, ale je povzbuzován k volnému vypráv ní. Nejd íve jsme dotazovanému ur ili p edm t vypráv ní a subjekt, kde byla jistota, ře nám bude odpovídat. Rozd lili jsme rozhovor na dv fáze:

1. fáze hlavního vypráv ní
2. fáze dotazovací

Audiozáznamy s pozmn nými jmény byly po ízeny se souhlasem zkoumaného i se souhlasem jeho matky, a to k poufití k badatelským ú el m pouze do této bakalá ské práce.

Otázky byly vzhledem k výzkumnému problému strukturovány jednak na minulost a p ítomnost, ale i na vyhlídku do budoucnosti.

Základními informacemi jsou datum, místo a as konání rozhovoru, p ípadné ru-ivé vlivy, jednoduché popsání vzhledu a neverbálních projev .

Otázky byly zam eny popis celkového stavu ve vztahu k minulosti i p ítomnosti. Popisoval své závislosti, rodinné zázemí, nemoflnost najít si vhodné zam stnání apod. Zajímavé bylo, fe i kdyfl mohl, nebyl schopen íci, kdo nese vinu za situaci, ve které se nachází. Mimo jiné mu byly pokládány otázky zji- ující informace, jefl se vztahující k primární rodin , ale i k nové rodin jeho matky, p ítomnost i absence zázemí, vztahy v rodin a se sourozencem, s babi kou, otcem a d dou. Nevynechali jsme ani oblast vlastních vztah , zda má p ítelkyni. Zji- ovala jsem i dosažené vzd lání v etn nedokon eného, jeho problémy se- kolou jak ufl základní, tak i nedokon ené u ební obory. Jeho subjektivní vztah ke vzd lání. Následn také jeho pr b h zam stnání, i vlastn nezam stanost. Spí-e, jestli byl zam stnán i jak dlouho pracoval. Z ehofl vychází také jeho vztah k práci. Problém bydlení i spí-bezdomovectví byl dal-ím dotazem.

Sociální kontakty oby ejn plní podp rnou funkci v na-em flivot . Jak vypadá jeho kontakt s rodinou, matkou, p íbuznými, p átelí? Je mezi nimi silná vazba? V poslední ásti rozhovoru jsem se zam íla na otázku vnímání budoucnosti.

5.2.3 Osobní dokumenty

Dokumenty jsou obecn vzato ve-keré stopy po lidské existenci. Slouffí jako klí k informacím, které by se velmi t fce získávaly (Hendl, 2005).

Pouffili jsme osobní dokumenty jako flákovská kníflka, osobní dopis, deník.

Ú ední dokumenty v rámci badatelské innosti na bakalá ské práci jsme pouffili dokumenty, které dob e charakterizovaly zkoumaný subjekt. Pon vadfl se dopou-t l r zných krádeffí jifl v nezletilosti, bylo jako pr kazný materiál zvoleno Rozhodnutí k p emíst ní do soukromého výchovného ústavu Troskotovice, Usnesení policie R o zahájení trestného stíhání mladistvého, Ú ad práce, vysv d ení ze Z^{TM}, vysv d ení ze Soukromé Z^{TM}. Tyto do-

... k badatelským účelům s laskavým souhlasem zkoumané osoby a jeho matky.

Tyto dokumenty mají důkazní charakter ve vztahu ke zkoumané osobě a její delikvenci

5.2.4 Postup výzkumu

Rozhovory probíhaly v průběhu –esti měsíců a byly vedeny s dospívajícím chlapcem a jeho matkou. Byly orientovány primárně k osobě zkoumaného a odhalují tedy všechny dostupné skutečnosti velmi detailně pro posouzení dané zkoumané oblasti.

V přípravné fázi jsme shromáždili různé dokumenty, které by mohly v budoucnosti výrazně ovlivnit průběh bádání. Několikrát jsem navštívila tuto rodinu a domluvila si předem jednotlivé schůzky, aby si předem ve smluveném období udělali čas na rozhovory. Volili jsme různé časové období. První schůzka se konala již loni 25. 9., kdy byl nahrán první rozhovor. Přihlíželi k nám společně s jeho matkou. Ta se rozhovoru sice zúčastnila, ale jen ke konci a na chvíli.

První rozhovor byl spíše monologem chlapce. Mladý muž byl spíše veden k volnému vyprávění a otázky mu byly dány až na závěr, spíše pro doplnění. Až po pečlivém prostudování rozhovoru jsme vymýšleli další vhodné otázky pro příští rozhovor, který proběhl 20. 10. 2010 a poslední rozhovory 20. 2. 2011 a 28. 3. 2011. S matkou chlapce byl veden jeden rozhovor i za přítomnosti syna.

Tuto rodinu znám jen asi 8 let. I když matka chlapce chodila se mnou do jedné školy, byla o 20 roků mladší než já a tudíž jsme se znaly jen od vidění. Později jsem se s ní blíže seznámila, když se poznala s nyní jsem přítel, nyní kamarádem. Její syn byl podle mého názoru na svůj věk velmi vyspělý a zdál se mi rozumný. Dokonce jsem ho svým synům dávala jednu dobu za vzor. Tenkrát.

Jak jsem ale poznávala všechno to zákulisí navenek fungující rodiny, chápala jsem, že není všechno zlato, co se tě pytlí.

5.3 Analýza dat

Po získání veškerého materiálu, jsme tento materiál setřídili. Předepsané rozhovory jsme setřídili podle období i podle témat podle tzv. strukturní analýzy nebo tematické analýzy.

nimiky a pohybu dotazovaného b hem rozhovoru, erpali jsme z osobních poznámek, které byly vytvá eny b hem rozhovoru.

Bibliografický design se ve své podstat zam ũje na vnit ní perspektivy na-eho sledova- ného jedince, ale i interakce tohoto jedince v sociálním kontextu. Je zam ěn i na role, kte- ré hraje kařdý jedinec v ur ětých zlomových okamřicích svého řivota.

Za typ biografického výzkumu jsme zvolili realistickou biografii, protoře vyuffívá biogra- fický materiál, který jsme s laskavým svolením zkoumaného chlapce i jeho matky a lze z n j poznávat objektivní realitu. Zvolili jsme v ur ětých p ípadech i narativní p ístup, pro- toře jsme uznali, ře je také nutno analyzovat rozhovor, jako spole ěnskou interakci, práv v bakalá řké práci na téma sociáln ěpatologických jev ũ u drogov ězávislého jedince v ob- dobí dospívání. Práv ě zde chceme poukázat na r zné mořnosti výkladu ur ětých situac í a na na- ě vlastní verze popisu daných skute ěností. řivotní historie je souhrn v- ěch nejd ěřfi- t j- ěch etap v řivot ě jedince.

Nejlep- ěí formou pro tento druh výzkumu jsou rozhovory se zkoumaným jedincem a jeho matkou, m ěřeme tak jedince sledovat po del- ěí dobu a pravideln ě s n ěm spolupracovat.

Dal- ěmi materiály, kterých se v biografickém výzkumu dá vyuffít a které jsme pouřfili, jsou dopisy, soudní a policejní dokumenty, zprávy ze ěkoly, deníky, dokumenty z r zných insti- tuc í. Proto jsme jako metodu pouřfili řivotní historii. Ta, oproti řivotnímu p řířhu, který vyuffívá jen vypráv ění jedince o prořitém řivot ě, v sob ě zahrnuje i zdroje dat, kterými jsou analýza dokument ũ i rozhovory s t ětí stranou, tedy s matkou zkoumaného jedince.

Základní otázkou pro zd vodn ění pouřfítí řivotního p řířhu Adama je: Pro ě je významné se ptát dospívajících řdobrodruh ũ, mladých lidí na jejich p řířhy popisující problémy se sociáln ěpatologickými jevy v dne- ění spole ěnosti. Zaprv ě se m ěře vn ěst více porozum ění k problém ěm, vyskytujícím se u dne- ěních mladých lidí. Dále se m ěřeme lépe v ětít do bio- grafie řivota t ěhto jedinc ě, a tím i lépe porozum ět i jejich jednání. Zat ětí m ěře biogracic- ký p ístup p ísp ět i k vybudování teorie. V kone ěné fázi se nejedná jen o soupis vypráv ě- ných p řířh ũ, ale o spojení v jeden ucelený p řířh ũ.

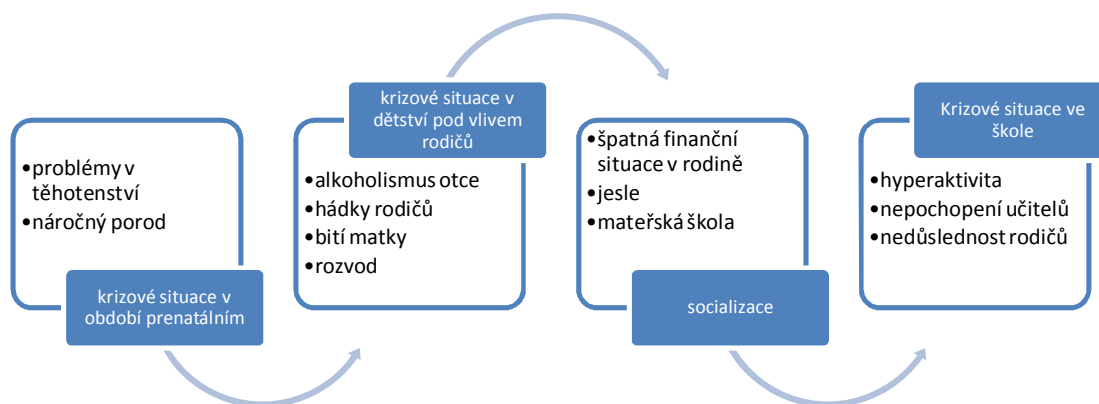
[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

á ské práce je lov k. Jde o dospívajícího mladého muže, se kterým si flivot trochu pohrál. Abychom porozum li jeho biografii, musíme nejprve pochopit smysl a význam rolí, ve kterých se octl. Abychom porozum li t mto rolím, musíme pochopit také sociální a organiza ní struktury, ve kterých jsme mimochodem, sou ástí i my v-ichni.

V řivotní lov ka hrají d leffitou roli tzv. zlomové body, m řleme je nazvat krize řivota. Rozd lili jsme je na ur íté kategorie vlivu na vznik sociáln patologických jev , ale kategorie se neustále prolínají, proto je nelze jednodu-e sledovat. Tyto řivotní krize lov ka bu posouvají kup edu, sm ůjí k jeho rozvoji, ale jsou i takové, které jej ovlivní negativn a jeho vývoj je veden n kam, kam nechce. U Adama jsme popsali krizové situace jeho řivota, které ovlivnily jeho vývoj negativním sm rem, mnohé z nich mohou být také mořné p í iny sociáln patologických jev , které se u n j vyskytly. P í zkoumání p í in t chto jev , klademe d raz zejména na vlivy, které jsou pro vývoj jedince podstatné. Nejd leffit j-í jsou vlivy rodiny, která m la na jeho vývoji p ímý vliv. A ůfl se jednalo o problémy matky v t hotenství, tak i náro ný porod. Do toho v-eho pak zasahují neustále se prolínající vlivy rodinných problém .

řivotní krizové situace

Adamova primární rodina, tj. matka a vlastní otec, nebyla příliš ukázková, což se týká soudržnosti, odpovědnosti i vyzrálosti manželů. Adamovo narození a rané dětství, ukazuje na dobu před rozvodem rodičů, na problémy, které zřejmě byly neudržitelné a nesnesitelné. Adam se narodil v rodině, kde jeho rodiče se brali velmi mladí (vzhledem k dnešním dobám) a zřejmě neúplně vyzrálí k založení rodiny a výchovávání syna. Na otázku, kdy je možné dítě vychovávat, se často odpovídá, že v době, kdy má dítě aspoň trochu rozumu, kdy je možné se s ním domluvit, něco mu vysvětlit, ukázat, a ono je schopno to pochopit.

Matka, také pochází z rozvrácené rodiny, dodnes má vztek na své rodiče, že se rozvedli a jí tak změnil život. Je vyrušená prodáváčka, musela z důvodu problémů se svým manželem, také z důvodu jeho neschopnosti zabezpečit rodinu s malými dětmi, velmi brzy nastoupit jezdě v době mateřské dovolené do práce. Otec malého Adama začal chodit do hospody, aby nemusel matce pomáhat. Kamarádi z hospody byli pro něj jedni jediní, ne manželka a syn.

6.1.1 Negativní vlivy v životě matky

Matka v době životě byla nucena postarat se o domácnost, sama všechno musela zajišťovat a zřejmě v životě profila mnoho psychických problémů, mnohdy i nadměrné fyzické námahy, z důvodu zajištění bytu a psychického tlaku ze strany manžela, alkoholika. Již v prenatálním i post prenatálním období dochází k první krizové situaci, která měla vliv na vývoj dítěte.

6.1.2 Rozvod rodičů a jeho vliv na vývoj dítěte

Z rozhovoru s matkou jsem se dozvěděla, že v r. 1987 uzavřela manželství s Adamovým otcem, a z tohoto manželství se jim narodil syn Adam. Manželství bylo rozvedeno v roce 1991 z důvodu manželova alkoholismu, kdy ji v opilosti napadal a rozbíjel zařízení v bytě. Syn Adam byl svěřen do výchovy matky a otcovi byl upraven styk s dítětem. Matka se snažila nejen jako přítel a svému synovi nahradit rodinou pohodu. Přes snahu o zcelení rodiny, byly vztahy mezi rodiči natolik špatné, že když měl syn čtyři roky, tak bylo rozvedeno. Matka

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

ích m sících p ed rozvodem velmi agresivní a byl také závislý na alkoholu.

Z rozhovoru s matkou:

šKoupila jsem si po revoluci ínské bavln é tri ko, byly r zných barev, ale já si koupila oby ejné erné ó stálo 95 K , te takové stojí od Vietnamc 35 K , no a p i-el dom a chytl m pod krk a jen ty st hy praskaly, na dal-í tri ko ufl jsem nem la a tak jsem se za ala bránit. A bylo Leni, nebij m , a já íkám, já t ty ku- zabiju. Nát lníky na m rozerval a takové. Kdyfl byl opilý.õ

Je paradoxní, fle matka se šrvalaõ se svým manflelem p ed malým dít em, ale jaké to bylo pro Adama prost edí? Prost edí plné k iku, hádek, alkoholu, bití. Bití z ejm bral jako normální flivotní postoj svého otce k matce. Pokud v rodin ebyla je-t jiná autorita, která by nastolila po ádek, nebo ekla dost, je zde malé dít , tak taková rodina prost nem fle fungovat.

Rodina je zdrojem bezpe í a jistoty, ale i zdrojem informací o osob dít e. Jaké tedy informace dostával? Kde Adam cítil bezpe í? Jednotliví lenové rodiny a jejich vztahy slouffí dít ti jako model, který napodobuje a identifikuje se s ním. Pokud nejsou v rodin e dobré vztahy, má dít zkreslené p edstavy o realit . Pokud rodina chybí, naru-uje to celou skupinu a stává se tak rizikovým faktorem, který p isp je ke vzniku psychických potíflí. Mofná i nám te p ijde na mysl, fle dít , které vyr stá v takovém prost edí, musí p ejít z d tství do dosp losti najednou. Kdy vlastn dít zaflívá d tství? V laskavé náru i matky, která si své dít uflívá a spole n s otcem svého dít e, vnímá ten obrovský dar, kterým je narození vlastního potomka. Zdravého dít e.

D tství v minulosti nem lo nikdy fládná zvlá-tní privilegia, dít bylo v dob dospívání ufl bráno jako dosp lé, v t-inou pracovalo dokonce i deset hodin denn bu na polích, nebo i v továrnách. D tí se sice rodilo daleko více nefl v dne-ní dob , ale o to více d tí se dosp losti nedoffilo. Ani jejich rodi e se na své d ti nijak zvlá- citov neupínali. Mofná i toto cítím hlavn u otce tohoto chlapce.

I po stránce trestní odpov dnosti se objevují mírn j-í tresty pro d ti afl v novov ku. Rozvod rodi , i kdyfl podle mého to byla jediná mofnost, jak dostat dít z vlivu prost edí nefunk ní rodiny, byla druhou krizovou situací, která pozd ji ovlivnila dal-í Adam v vývoj.

a jeho role v rodin

Když bychom se soustředili na roli Adamova biologického otce, tak musíme zkonstatovat, že svou roli otce v době této, nenaplnil. Se svým synem se po léta odmítal stýkat, dokonce na něj pískával s určitými prodlevami a Adamova matka se ani nesnažila tíflivou finanční i citovou stránku života nijak usnadnit. Když se Adam narodil, nebyl schopen se o dítě starat, ani nikterak vytvářet domov pro své dítě. Byl mu milejší alkohol a kamarádi. Ani v době, kdy ho Adam nejvíce potřeboval, aby mu ukázal mužský vzor, tak svou roli nezvládnul. Ukázal mu jen, jakým způsobem se flit nemá, i když to Adam bral spíše jako samozřejmost, že tatínek pije pro emíru alkoholu, pokud nemá peníze, tak prodá nějaké věci v zastavárně. Doma je normální bít jeho matku a poufňvat vulgarismy v přítomnosti malého dítěte. Dokonce, když kulminovaly Adamovy problémy a matka si ufl s ním nedala rady, obrátila se na svého bývalého manfla, ale ten se o syna nezajímal tak, jak měl. Svou roli otce nesplnil.

Z rozhovoru s matkou vyplynulo, že v zájmu se spojila s Adamovým otcem, když ho obeznámila s problémy okolo jeho syna. Ten jí slíbil návratvu a pomoc. Do dnešního dne však syna nenavštívil a ani se s ním nesešel a pěstal dokonce pískovat na výflivu svého syna. Otec navenek slibuje, dává se dobrým před cizími, ale afl má přijít a opravdu pomoci, tak zastává pozici mrtvého brouka. V tak kruté době, když je matka se svými silami na dně a Adam to vidí a všechno si přebírá jako vzor. Závr je, že Adam přebírá vzorce svého chování od svého otce, který se chová naprosto nezodpovědně vůči svému synovi i své bývalé fleně. Vrcholem toho je, že pěstává platit výflivně na svého syna, čímž dává jasně najevo, že nedodrfluje svá předsevzetí, sliby, ani zákonné postihy.

Když jsem se ptala Adama, jestli si uvědomuje, kde se stala chyba, odpovídá: Š nevím, jestli je to proto, že jsem vyrstal jenom s máti, to nevím, nebo jestli tam nastala nějaká chyba, že nejsem nějaký vyučený, nebo něco, nemám papíry na to, abych mohl soudit někdo, nebo co za to může.

Vyplývá z toho, že ani on sám neví, proč? Ale z odpovědi jasně vyplývá, že problémy, které má souvisí s nefunkčním otcem, s otcem, který nikdy nebyl, když ho Adam potřeboval, nebyl ani, když ho potřebovala jeho matka. Ale co více, š vyrstal jen s máti svého otce si zřejmě v době nechtěl připouštět, co této době pro něj vlastně znamenal. V jednom z rozhovorů, ve kterém vypráví, jak poprvé nesl kradené věci do zastavárny a když uvedl své jméno, tak mu pracovník zastavárny řekl, že jeho otce dobře zná a že i on do

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

ty a bylo s ním spousta problém a tak, že od Adama jeho p edm ty nevykoupí. Evidentn je pro n j otec n co jako p ít fl, za kterou se stydí i pokud se jedná o nelegální innost. Otcova muflská role v této rodin nebyla z ejm nikdy napln na. Otec, jako vzor správného mufla, nikdy neexistoval, proto si ani Adam nemohl v-típit fládné vhodné postoje ke své matce, a v budoucnosti ani ke svým p ítelkyním i partnerkám.

6.1.4 Dal-í vlivy

Matka podotýká, že její mlad-í syn je na ní více závislý. Mlad-í syn m že být více závislý jen na povrchu. Kde je viditelná míra závislosti, existuje n jaký mezní bod, od kterého se dá spo ítat míra závislosti? Ale matka to íká s hrdostí v hlase. Poda ilo se jí vychovat syna, který byl na matce nezávislý, který si pohlál sám se sebou, nepot eboval nikoho, aby m li rodi e klid. Nebo necht l ru-ít ten klid? Nebál se, že kdyfl na sebe upozorní, rozpoutá znovu peklo? Nebo byl ufl zvyklý na sv j klid, na sv j vnit ní sv t? Byla to ohleduplnost, nebo jen prostý strach? Jsou to jen dohady.

Matka dále vypovídá, že syn Adam je oproti mlad-ímu synovi samostatný, ten mlad-í je na ní více závislý. Adam, ten byl podle matky super, v 19. 00 hod. -el spát a v 5.00 se budil. stával velmi brzy. V sobotu vstával v 5.30 hod., tak jak byl z jeslí nau ený, nebo tak navykly, že vstával moc brzy, pak si zapnul televizi, nebo si skládal z Chevy, hrál si sám, v tomto byl stra-n hodnýõ.

Podle výpov dí obou, matky i syna, v-ak m li ale mezi sebou je-t v d tství Adama velmi dobrý vztah. Syn m l vlastn ufl od d tství jen ji. Nikdo jiný tam nebyl. Se v-ím se jí sv -oval a podle atmosféry p i vypravování, viditeln rádi vzpomínali na Adamovo d tství. I kdyfl jsem p i pozorování Adama m la mali ko pochyby, zda to v-echo není alespo z ásti jen hrané.

Z rozhovoru s matkou:

Što léto kdyfl byl A malý, bylo dobré. M la jsem golfá a 2x jsem ho vysypala, Adame, pamatuje-si na to?

Adam na to: óšNéõ.

Ne ekl to ale zlostn , nebo tónem, který by byl sly-et z úst kdejakého špuber ákaõ, bylo to spí-, jako by si opravdu nevzpomínal, ale jen tak sed l a pozorn poslouchal. Kdyfl ho tak

tento hezký mladý mufl krade, lže, bere drogy, je agresivní, ale to je jen můj subjektivní pocit, když ho vidím umytého, oblečeného, šlu-ného.

Ale matka na toto slovo nereagovala a dále pokračovala: Šjak je podchod, jsou tam takové flebra tak se ty kolečka do toho zapasovaly a já když jsem tam najela ó hned to bylo. To léto bylo skvělé, my jsme chodili na Baňák - je-t to léto, nešel do jesličky a baňák pak v září skončil, Baňák stál 3 koruny ó vzala jsem s sebou třeba palaňky, koupili si jen sodovku, to jsme si jen tak užívali. To s tím druhým synem nemáme, o to je malý ochuzený, protofle koupali-t je drahé, je tam moc lidí a to mě neláká. Je to možná tím, flelovkám 1 mírok. (Baňák = koupali-t v centru Zlína, které se nacházelo v těsné blízkosti Svitů, n. p., ve Zlíně, v minulosti patřilo k firmě Baňák a pozn. Chludová).

Upoutal mě zajímavý odklon od citového pojetí k dítěti a zaměřil se opět na finanční stránku věci. Na koupali-ti Baňáku si mohli užívat, protofle stálo 3 koruny. Dnes je jifi koupali-t uzavřeno a ostatní jsou drahá. Z uvedeného vyplývá, fle finanční stránka byla pro Adamovu matku prioritní.

Z rozhovoru s matkou:

Když měl Adam 2 roky, tak jsme byli za silvestra sami, tak říkám, já ho u-matlam, já ho uchodím, a budu mít pak klid, a houby ó po 8 hodin jsem vytuhla taky. Jak ty dít chodí pomalu, tak to jsi víc naděná jak oni, tak jsme o p l osmé zalehli - oba. Šmích ó oba se srdečně rozesmáli, zdá se, fle jsou spolu - astni, opět mě napadá jediné, fle se mají velmi rádi, i kdyžl to z Adamových deliktů (krádeží matce) nevyplývá. Tyto skutečnosti ve mně vyvolávají další otázky, jak je možné, fle se milují a zároveň tolik nenávidí.

Z uvedeného rozhovoru plyne jednoznačně, fle otec Adama nebyl s rodinou ani na silvestra, kde byl a proč byl kdekoli jinde a ne doma s ženou a dítětem, to zřejmě není podstatné, matka a dítě se snažili vytvořit rodinu i bez otce a tak žili jeden pro druhého.

6.2 Vliv před-kolního a -kolního vzdělávání

Adamovo vzdělávání v instituci začalo již od velmi raného věku, když dítě nemělo dva roky. Toto období je velmi kritické pro správné upoutání se dítěte k jednomu z rodičů, ale v souvislosti se situací, ve které se matka nacházela, nebyla jiná možnost. Manžel jí peníze nedával, byl alkoholik a ona se musela sama postarat o byt i o dítě, tak nastoupila do zaměstnání a dítě dala do jeslí. Další vzdělávací institucí byla mateřská škola, dále pak

...bí, kdy se odstchovala ke svému příteli i soukromá základní škola, a nakonec SOU obor automechanik a SOU obor kuchař.

Jesle

Adam byl v dětství podle své matky velmi samostatné dítě. I když velmi trpěl, když matka musela nastoupit do zaměstnání a dítě dala do jeslí. Na otázku, v kolika letech začal chodit do jeslí, matka odpovídá: šedesát ve dvou, v necelých dvou letech. První v jeslích, poslední z jeslí. Ještě jsem byla dole u brány a už jsem slyšela, jak volá, nenechávej mě tady, maminko, prosím tě, nenechávej mě tady. Ale co jsem měla dělat? Jak asi muselo být matce, která je nucena žít s takovým muflerem, jakým byl Adamův otec. Byla vyrovnaná? Klidná? Milující? Nebo naopak? Pokud jsou v rodině problémy, tak v této se objevily téměř všechny, které zapříčinily vznik sociálně patologických jevů v dnešní společnosti, nedostatek finančních prostředků, nezralost a nízký věk rodičů, alkoholismus, fládně po fládné sociální zázemí. A přitom, v tehdejší době se za dítě, pobývajících v jeslích, neplatily fládné poplatky. Matka dítěte musela poplatit kašdickou korunu, aby své dítě uflivila a alespo trochu vyšla se všemi poplatky, které souvisely s bytem.

Proto poplátovala. Šmýlela jsem si, že tam bude 2 roky, protože to bylo výhodné. Ale byl tam jeden rok.

To muselo být pro matku složitě, ale nedalo se nic dělat. Byla provdaná a na fládné sociální podmínky neměla v té době nárok.

Dítěti v tak raném věku, které je na matce citově závislé, protože rodina jako celek nefunguje, je jakékoli jiné prostředí, není na jaké je zvyklé, velmi nevhodné. Snad záleží i na přístupu pracovníků jeslí, na jejich lojalitě, na jejich vztahu k dětem atp. Jak jsme již zmínili v teoretické části, mohlo opravdu dojít k rané deprivaci, či citové deprivaci v dětství, kdy vlivem nepatrně fungujícího manželství došlo k absenci pevné citové vazby k pečující osobě. V této době matka bojovala spíše o přežití, než aby se mohla v klidu plně novat svému synovi. Již v období, kdy je dítě citově vázáno k matce byl převážnou část dne v jeslích a jak následující výpověď matky uvádí, tak u dítěte došlo k citovému strádání, k citově sociální deprivaci. Mohlo dojít v tomto divokém rodinném prostředí k deprivacnímu syndromu, kde jedinec ztrácí schopnost vnímat lásku druhých lidí k sobě a projevat ji vůči nim? Myslím, že v tomto případě ano. Navíc podle mého názoru toto prostředí bylo silně traumatické pro tak malé dítě a jistě ho další flivotní krize i další tíživé situace, které vyvolaly některé události, byl Adam uvržen do šoku. Příčinami mohlo být také brzké

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

lí, rozvodem rodi i jejich hádky a scény, které provázely toto šitalskéo manželství. V-echny tyto p í iny, projevy a d sledky zcela jist vrhaly malé dít do bolestivého a bezvýchodného zmatku, s pocity zoufalství. I toto bych ráda ozna ila za krizovou situaci, která m la pro Adama výrazný vliv na jeho problematický vývoj.

Zajímavou kapitolou je i nutnost tehdej-í doby, co nejrychleji nastoupit do zam stnání, aby mohl lov k slu-n flít, aby svou rodinu uffivil. Také matka Adama musela z t chto d vod dát svého syna do jeslí. Je v bec vhodné tak malé d ti do jeslí dávat?

Nejmocn j-í instinkt u novorozeného dít te je hledání ochrany u nejbliž-ího dosp lého, dít chce být u n j v nejbliž-í blízkosti, nechce cítit úzkost, kdyfl ho nablízku nemá. Rodi e Adama nedokázali p im en reagovat na synovu d tskou pot ebu bezpe í, sami byli v citové deprivaci v i sob , ale syn si o d ní kolem se vytvá el svou p edstavu. Nevytvo- il si základní d v ru k nejbliž-ímu dosp lému, a tudífl svou neuspokojenou pot ebu vazby pak zd raz oval zesilováním svých emo ních projev v dosp losti. Od zavedení povinné -kolní docházky ve 2. pol. 18. století p ibyla ke -kolám je-t dal-í za ízení pro p ed-kolní d ti ó jesle a mate ské -koly, cofl zap í inilo dal-í sníflení po tu let, kdy se o dít starají rodi e, i ostatní p íbuzní. Tak se doba, kdy d ti tráví sv j as v za ízení, tém neli-í od té, kterou stráví rodi e pracující na plný úvazek v zam stnání. Mnohdy je i del-í, tak jako v na-em výzkumu, posuzují to jako dal-í krizovou situaci, která výrazn ovlivnila dal-í vývoj dít te.

Mate ská -kola

Z rozhovoru s matkou:

šKdyfl mi ho vzali do -kolky, tak tam plakal jenom 3 dny, tam zjistil, fle to tam funguje jinak, a je-t potom, já jsem si zlomila nohu, takfle jsem ho brala ve 12, tak tam nemusel spat, tak byl úpln -astný. Pak ufl bylo jenom Mami, nech m ve -kolce, a já jdu do -kolky sám, byl velmi samostatný.õ Jak velký stres pro dít je, kdyfl jej matka n kam vloflí, odejde, jak dít uvafluje? Táfle se, co jsem ud lalo? Má m máma ráda, fle m n kam dala? Ale jde jifl o dít , které je vhodné umístit mezi ostatní d ti, aby se lépe rozvíjela socializace i zlep-ovaly se budoucí vztahy mezi dít tem a vrstevníky. V ím, fle dít vyr stající v takové rodin , musí být velmi samostatné, musí si vytvo it sv j vlastní sv t, aby svým zp sobem, p eflilo. flít v neustálém strachu o maminku, kterou bije opilý otec, flít

fungujícím rodinném prostředí je pro tak malé dítě velký stres. Pokud malé dítě žije ve velkém stresu, jaký je asi jeho emoční vývoj?

Základní kolo

Když začal navštěvovat základní kolo, zpočátku nebyly žádné problémy. Dítě se ve škole cítí dobře, je to ale také velký skok pro každé dítě. Musí se naučit sedět v lavici celý půl den, nechat, nevyrušovat, ufl není ve školce. U Adama se na problémy nedalo dlouho čekat. Maminka sice uvádí, že se ufl v první třídě sešlo takové dítě, že to paní učitelka nezvládla. A místo, aby se snažila s tím něco dělat, tak psala poznámky a poktky. Paní učitelka na základní škole zřejmě opravdu dítě nezvládala. I zde došlo k výrazné krizové situaci. Povinností učitelky je upozornit rodiče dítěte, že u něj pozorují nějaký rozdíl v chování dítěte oproti ostatním dětem. Doporučit rodičům navštívit psychologickou poradnu, pro posouzení školní zralosti. Jak to však přesně bylo, když jsem položila otázku - Adam má nějakou mozkovou dysfunkci, ADHD? Matka na to odpověděla, že dvakrát navštívili psychologa, který synovi předepsal léky, které ho utlumily. Syn si přehodil denní rytmus a přes den byl velmi unaven a v noci pak nemohl usnout. Proto matka reagovala tak, po dvou dnech synovi tyto léky přestala podávat.

Tak jsem se matky zeptala, jestli paní učitelka, brala na to ohled, když jste donesli potvrzení o dysfunkci Adama? Ve třídě bylo asi 30 dětí a z toho byli čtyři s hyperaktivitou, které paní učitelka nevhodně posadila k sobě. Prosazovala jednička a ostatní děti u ní neměly šanci. Místo, aby se zachovala k těmto dětem pedagogicky, zohlednila jejich handicap, nebo i dítě neustále chválila i za sebemenší pokroky. I když nevím, jestli bylo správné, jestli bylo v první třídě téměř 30 fláků. Jak se dá zvládnout tolik dětí, když se mají naučit ukázat se. Dítě, které půjde do školy, očekává, že se mu bude paní učitelka věnovat, nese si s sebou zvyklosti ze školky. Není divné, že dítě vyrušuje, a pokud je dítě je hyperaktivní, tak se dáno do pomyslné školky problémového fláka a mnohdy nemá šanci se prosadit.

Podle mého názoru pracují ve školství vysoce specializovaní odborníci. Ale v dnešní době výrazně slábnou vlivem některých rodin dětí, a jak se mocným socializačním prostředkem stávají také média, rostou tak obavy z neřízeného socializačního působení vrstevnických skupin, je škola viděna jako málem jediné prostředí schopné garantovat optimální působení

ty společností. Uitel by se měl angažovat na flákov osudu, posuzovat je podle jeho možností, schopností a brát ohledy na jeho nedostatky.

Adam po přestěhování se k matčinu příteli také změnil docházku do základní školy. Matka mu platila soukromou základní školu, ve které bylo mimo známkování také i slovní hodnocení. Adam se v mnoha předmětech výrazně zlepšil (Viz. Příloha P 3). Oproti tomu měl výrazně zvýšený počet hodin nepřítomnosti, i když omluvených.

A tak se chlapci ve škole nedařilo a tomu odpovídalo i jeho hodnocení. Nejen problémy s chováním, ale i prospěch je spíše průměrný. Přitom je tak těžké období dospívání a u chlapců především. V tomto období jedinec nabírá na citové intenzitě, tyto city hodnotit dává. Dítě se obává vlastních neúspěchů, neschopnosti i nedostatku. I když jsou podrobnými vlivy prostředí, výchovou a vlivem, je jejich vnímání individuální. (Vařutová, 2008)

Problémy se synem začaly se vstupem do základní školy. Uitelé si ztím flovali na špatnou soustředěnost, koncentraci, vyrušování ve vyučování a celkovou úroveň chování. Toto vyvrcholilo ve školním roce 2001 až 2002, sníženou známkou z chování. Proto matka v roce 2002 toto dítě umístila s ním syna na dobu určitou do výchovného zařízení pro mládež ve Zlíně, zvané Domek. V této době se seznámila s otcem druhého syna. Následně se přestěhovala za otcem druhého syna. Syn s nimi bydlel ve společné domácnosti, kde mu byl poskytnut samostatný dětský pokoj a začal navštěvovat soukromou základní školu v Uherském Hradišti na své náklady. Tuto v roce 2005 ukončil.

Jako podklad pro další informace mi byla poskytnuta matkou flákovská kníflka Adama ze 7. třídy základní školy:

Jako důvody nepřítomnosti byly ze sedmi případů uvedeny rodinné důvody, jedenkrát návštěva zubaře, jedenkrát nevolnost a dvakrát nemoc.

V této flákovské kníflce měl 21 poznámek, nejčastěji byly za nesplnění domácího úkolu (6x), nepřipravenost k vyučování (6x), soustavné vyrušování (3x) nemá upevněný poměrky (4x), hlukové chování, vyrušování spolufláky (1x). Zajímavá poznámka byla z hodiny výtvarné výchovy ze dne 1. 4., **flé místo poslechu si maluje!** (Viz. Příloha P2 a ukázka ze flákovské kníflky). No k tomuto bych možná ani komentář dávat neměla. Nevím, jak dalece měl flé vyrušovat při poslechu symfonie malováním si. Bohužel v tomto nevidím žádný problém.

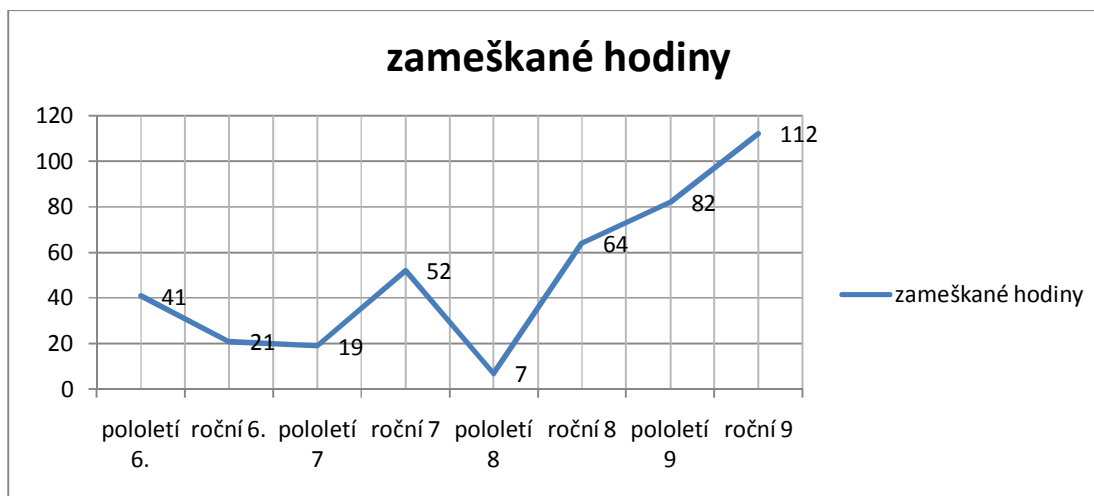
Průměrná známka spojená ze všech dostupných známek v této flákovské kníflce byla **3,295**.

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

ných hodin na Základní –kole ve Zlín a sou-

kromé základní –kole

Tabulka . 2	pololetí 6.	roční 6.	pololetí 7	roční 7	pololetí 8	roční 8	pololetí 9	roční 9
zameškané hodiny	41	21	19	52	7	64	82	112

Na soukromé základní –kole se Adam zpo átku velmi snažil. Jeho prosp ch se výrazn zlep-íl, také jeho docházka byla v norm . Tato –kola poskytovala svým flák m jiné prost edí, nejl na jaké byl zvyklý. Hodnocení bylo v n kterých p edm tech slovní a Adamovi vyhovovalo. Ukázku tohoto slovního hodnocení uvádí P íloha . 1 ó Vysv d ení

Tato soukromá –kola byla jednou s t ch alternativních. Vyuffívало se zde r zných aktivit, sm ujících ke vzájemné informovanosti mezi rodi i, a konkrétní –kolou. Byly vydávány r zné broflurky k informacím pro rodi e, po ádány byly i dny otev ených dve í ve –kole pro ve ejnost, pravideln posílali u ítelé písemné zprávy o dít ti atd. To by bylo pro rodi e s problémovými d tmi ur ít velká pomoc, pokud by tento p ístup byl i na klasických základních –kolách, protože kdyfl má dít pocít, fle mu nem fle projít v–echno, ur ít se více snaflí. Třkoda jen, fle u Adama ne-lo pokračovat dále s tímto p ístupem i na odborném u íli-ti. V–echno mohlo dopadnout jinak. (Pr cha, 2004)

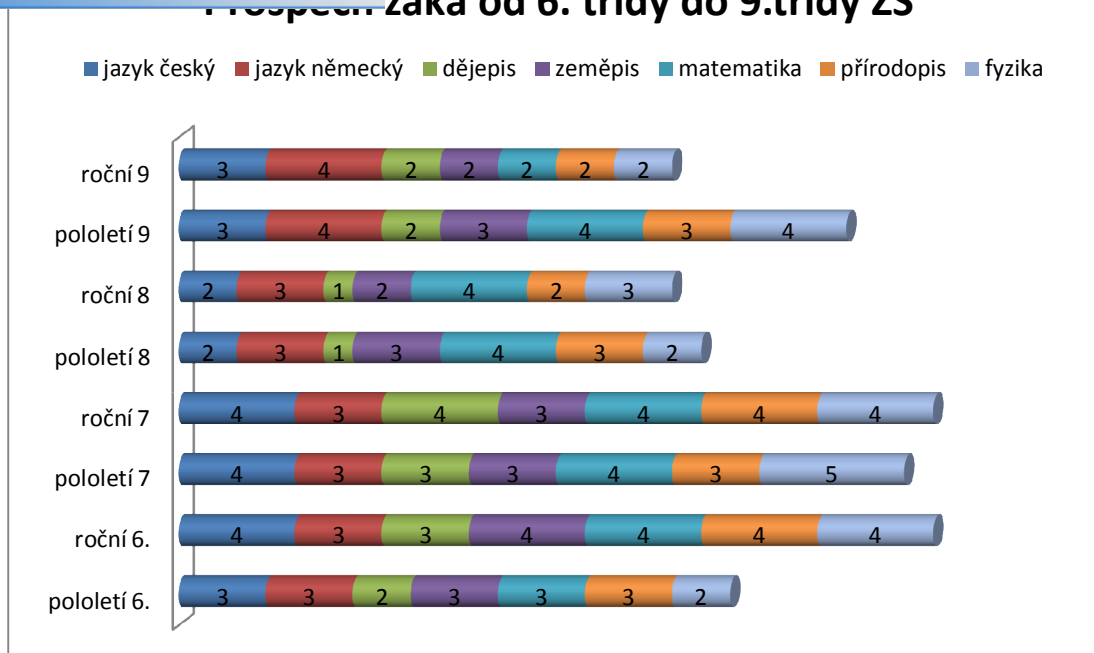
Srovnání prosp. chu fláka na základní –kole a na soukromé základní –kole

Tabulka . 3

Předmět	pololetí 6.	roční 6.	pololetí 7	roční 7	pololetí 8	roční 8	pololetí 9	roční 9
jazyk český	3	4	4	4	2	2	3	3
jazyk německý	3	3	3	3	3	3	4	4
Dějepis	2	3	3	4	1	1	2	2
občanská výchova	1	2	2	2	slovní hodnocení			
rodinná výchova	1	2	1	2				
Zeměpis	3	4	3	3	3	2	3	2
Matematika	3	4	4	4	4	4	4	2
Přírodopis	3	4	3	4	3	2	3	2
Fyzika	2	4	5	4	2	3	4	2
Chemie							2	3
hudební výchova	2	3	3	2	slovní hodnocení			
výtvarná výchova	1	1	2	2				
pracovní činnosti	1	1	2	1				
tělesná výchova	2	2	2	2				
Vaření			2					
Informatika			2	2				
užitná výtvarná výcho- va				1				
angličtina						2		
průměr celkem	2,076923	2,846154	2,733333	2,6667	2,571429	2,42857	3,125	2,5
průměr srovnatelných předmětů	2,714286	3,714286	3,571429	3,7143	2,571429	2,42857	3,285714	2,4286

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

Průběh žáků od 6. třídy do 9. třídy ZŠ

St ední -kola

Kdyfl jsem se Adama zeptala, co by cht l d lat, ekl, fl neví. Podle sd lení matky, za al studovat st ední odborné u ili-t v Uherském Hradi-ti, obor automechanik, ale p ed asn tuto -kolu ukon il. Ptala jsem se jej, pro ukon il, a jestli by ho bavil jiný u ební obor více, ale Adam jen odpov d l, fl nebavil a více jsem z n j nedostala. V tuto chvíli jsem m la pocit, fl ufl ho to nebaví, fl ufl by nejrad ji vypadl a n co dobrého si dal. Jeho matka se v-ak docela rozpovídala. Vypráv la o tom, jak pak Adam p estoupil na jiné st ední odbor- né u ili-t , obor kucha , který mu osobn domluvila. Tak tady za aly ty problémy kulmi- novat, to ufl si za al prodávat v ci, afl ufl nem l pomalu co na sebe, pak v zá í mu matka nakoupila kucha ské u ebnice za peníze, které dostala k tomuto ú elu od svého p ítele a on to obratem prodal. Kucha ská u ebnice, kterou obratem prodal, ji stála asi 5 x více, nefl za kolik ji Adam prodal. Oble ní pot eboval a prodal ho. Pak sám -kolu ukon il. Op t jsem zpozorn la, Adam se jen smál. Matka se roz ílila a Adam ji p eru-il otázkou, jestli mu koupila ty cigarety? A ona jen odpov d la, fl ne, fl zapomn la.

Adamovy matky

Když byl Adam 11 let, seznámila se jeho matka s přítel, se kterým jí později dal svého syna jako Adamova nevlastního bratra. V této době se situace rodiny obrátila a to nejen finanční, ale i sociální. Najednou měli dostatek peněz na živobytí, na věci, které si nikdy předtím nemohli dovolit. Přestěhovali se z malého bytu do nového velkého, moderně zařízeného rodinného domu. Matka i přítel peníze nešetřili. Adam bydlel společně s nimi a měl svůj samostatný pokoj, mobilní telefon, peníze, začal navštěvovat soukromou základní školu, která byla drahá.

Šel on u svého přítele všechno. Měl kapesné, měl svačiny, měl internet, měl kompletně všechno a přitom na něj nikdo nedával pozor, měl svobodu a takto to dopadlo, on s touto svobodou asi neuměl zacházet. Úplně zbytečně, vždy klidně mohl chodit s svým přítelem mít a zas by si vydělal nějaký peněz. Stačilo se prostě jen trochu normálně chovat. Nerozumím tomu, kdyby se jen trochu normálně choval, tak ho třeba i jeho přítel u sebe zaměstnal, mohl si udělat práci, na něj bychom se nejak složili, nebo bychom mu peníze dali na vánoce, i dokonce v době, kdy se matka se svým přítelem pohádala a odstěhovala se zpět do Zlína, zůstal Adam u matky i přítele, protože sám chtěl. Ten se o něj staral a dále mu platil školné na soukromé škole. Najednou byl Adam něco víc. Ale co Adam skutečně potřeboval? Po něm toužil, měl. Mofnář

Je skutečně všechno to nejlepší jen pro člověka ve formě materiálního zabezpečení? Je princip rodiny založen jen na hmotných statcích? Pro lidi, kteří žijí ve velmi skromných podmínkách, jde spíše o nesplnitelný sen. Každý touží po tom, co nemá. Adam toužil po svém vlastním pokojku, po drahém mobilu, po tuším kapesném. Mofnář

V tuto chvíli také dochází ke zlomovému okamžiku. Adam má všechno, na co si jen vzpomene. A je mu 12 let. Je v pubertě, jak by řekl psycholog, v nejhrošším věku. Ale co se děje kolem něj? Maminka je zamilovaná do svého nového přítele, navíc s ním čeká dítě. Maminka je už tak moc nemiluje, už pro ni není jen on a nikdo jiný. Svou lásku už rozdělila na další. Pravdou je, že jsou velmi dobře finančně zabezpečeni, ale ztratil to jediné, co dosud měl. Cítí, že musí něco dělat. Je rád, že mají peníze, ale to pro něj není zřejmě to nejdůležitější. Zato mezi kamarády se cítí velmi dobře. Tam je někdo, tam je jejich vztah uznávají jako šborce, má to, co ostatní nemají.

prostedí š nového domova a jeho vliv na Adama

Chodí oblečený do známých značek. Navíc je velmi hezký, vysoký a také se líbí ostatním holkám. Kamarádi jsou nadšení. Tak Adam svým kamarádům může obstarat cigarety, mohou se scházet na staré zastávce a začínají s kouřením cigaret. Adam má volnost, o jaké se mu nesnilo. Je obětován škámoš, ale doma, jako by ani nebyl. Matka s přítelkyní se těší na nové miminko, vymýšlejí jméno, nakupují vybavení a v tu chvíli zapomínají na to, jestli má Adam napsané úkoly, jestli se učí, nemá žádné povinnosti, fláknou odpovědnost. Nikdo ho šnehládá. Ne, třeba by hlídání potřeboval, to ne. Je skoro dospělý a peníze se dají tak lehce vydělat. Stačí si jen říct. Vliv tohoto nového prostředí, které se vyznačovalo finanční dostatkem, ať přibytkem finančních prostředků, ale pro dítě v tomto věku má poměrně zásadní charakter.

6.3.2 Vliv rodičovského ne-dohledu

Když se narodí bratr, situace se nemění. Všichni z rodiny jsou nadšení z malého. Každý se nad ním rozplývá a Adam se cítí zbytečný. Matka i přítelkyně ho nechávají u sebe bydlet i přesto, třeba se Adamova matka od něj odstěhovala. Snahou se mu i nadále vytvářet dobré finanční zázemí, nakupuje mu všechno oblečení, ale nedokáže Adama zvládnout tak, jak to umí matka chlapce. Matka je hodně temperamentní a na to je zvyklý Adam zvyklý. Potřebuje dozor nad docházkou do školy, nad školními úkoly, nad povinnostmi. Dal Adamovi přílišnou volnost. Adam tak měl veškeré podmínky k tomu začít experimentovat s drogou. Měl absolutní svobodu. Měl finanční prostředky, měl čas, měl chuť dělat něco, co se nesmí. Jako protest, proti svému životnímu stylu? Jako protest proti novým okolnostem? Je zlom v tom, třeba je rodina, která byla zvyklá na chudobu v momentě, kdy začne žít v blahobytu, stává se zranitelnější, co se týká vzniku sociálně patologických jevů? Adam začal kouřit marihuanu a brzy u něj vznikla závislost.

Každý rodič by měl mít stálý dohled nad svým dítětem, i když je to někdy hodně složité, protože dítě se může dle vůle rodičovské autority, ale rodiče mají být informováni o tom, co dítě dělá ve volném čase, s jakými kamarády se stýká, kde se zdržuje, když není doma, kdy se vrací domů, v jakém stavu.

6.4.1 Od experimentování s drogou až k závislosti na pervitinu

Adam zde použil pojmy jako: marihuana, marjána, má a, ára, tráva, zhulený, perník,

Co já znám Adama, byl to vřdycky kluk, jak lusk. Skoro jsem záviděl, jak se dovedl chovat a jak byl bezprostřední, při rozhovoru s lidmi. Dávala jsem ho svým synům za vzor. Jenže. Kdo ví, kdy se jeho dítě dostane do podobné situace, do jaké se dostal Adam. Dív, neví se jeho maminka seznámila se svým novým přítelem, vřstal Adam jako dítě matky samofivitelky. To znamená, že mezi ostatními kluky patřil spíše k obyčejným. Něm zvláštním nevybíval, snad jen výkou. Horší situace nastala, když si matka našla nového přítele, který neměl navíc nikdy moc hluboko do kapsy. Adamovi nastaly zlaté asy. Z chudého kluka byl najednou borec. Najednou měl u přítele své matky všechno, na co si jen vzpomněl. Přítel matky je příkladný otec, snaží se Adamovu matku podpořit a dát jí i jejímu synovi maximum, aby vykompenzoval jejich předešlý flivot. Je velmi dobře finančně situovaný. Z Adamovy strany stačilo jen pochopit a uchopit se takové příležitosti, ale on to vzal za opačný konec. Dostal svobodu a neuměl s takovou svobodou zacházet. Matčin přítel se snažil Adama naučit svou profesi informatika specialisty, zabývající se výrobou webových stránek a reklam na síti. Mohla to být profese, kterou se mohl v budoucnosti slušně uřivit.

Adam měl najednou nový druh svobody. Co svoboda obnáší? Peníze, svůj vlastní pokoj, svůj vlastní počítač, svůj vlastní mobilní telefon, prostě všechno, po čem takový dvanáctiletý kluk jenom sní. Byl toto ten impuls, že se mohl bez problémů dostat k droze? Věchny tyto okolnosti jsou velmi příhodné k tomu, aby si myslel, že teď už všechno, nic se mu nestane. Matka byla zamilovaná a svého syna přestala hlídat a kontrolovat, měl peníze, měl nový domov, měl nové přátele, kteří jej obdivovali, patřil někam, kam vřdycky patřil chtěl. Proč zaal?

K trávu - drogám jsem se dostal už u matčin přítele, když jsem bydlel v Tupesích. Tam jsem začal hulit, no znal jsem, vřděl jsem o pervitinu, ale v té době to nezajímalo. **Dostal totiž příležitost a příležitost dává zlod je.**

Štakže trávu hulím od 13 let, ta má zas až tak nevadila, říká Adam o svých začátcích, poté, co se odsthoval od matčin přítele zpátky k matce dál kouřil marihuanu, dokonce se pokoušel přestovat ji potají na zahrádce za klnou, ale jen do té doby, kdy na to matka

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

...dnila. Matka, její pítel a bratr se rozhodli, že pojedou na dovolenou a chtěli, aby jel Adam s nimi, ale ten učtil další pítelitost. V-ichni pak jednoho krásného dne jeli na 7 dní na dovolenou do Itálie a nechali jej samotného doma slu-ň finanční zabezpečení. Tak se stal dím matky prchozím domem pro kamarády, a chodilo tam spoustu různých kamarádů. Začal zde chodit i známý, co se mímlo možnost dostat k pervitinu (perníku), a pak jeden krásný večer tam nasypal šáru a tak Adam to chtěl zkusit a od té doby v tom jel. Nyní má velký problém, nevím, jestli si uvdomuje, jak nebezpečná tato závislost může být. Uvdomuje si jen, že to asi přehání, a zřejmě mu to i vadí, že Mezitím se u Adama začaly objevovat i drobné zdravotní problémy. Je by mu neškodily, nebo si nechtěl připustit, že je zranitelný jako každý jiný? Kde je pravda, a kdy si toho všimne? Všimne si?

Adam se ufl netají tím, že si nedá, ale tvrdí, že to není ufl tak, v takových intervalech a neplatí za to ufl peníze. Dokonce mi tvrdí, že to by ufl do toho nic nevloufil, protože je to jedna ze zásadních věcí, do kterých ufl nedá ani korunu protože je to zbytečné, za prvé to lovka f ní í a je-t za to musí platit, je to prostě špatné. Ale před minutkou mi tvrdil, že za to neplatí vůbec nic. Určitě nemluví pravdu, ale doufám, že si uvdomuje, jak může skončit.

Adam začal experimentovat s marihuanou asi tak od třinácti let, zrovna v době, kdy byl bez dozoru, i spíše dohledu rodičů. Určitě se objevovaly některé příznaky, které jsou evidentní při uflívání této drogy, matka byla ale zamětnána jinou situací a tak si příznak zřejmě vůbec nevědomala. Chlapec toho samozřejmě využíval. Matka si myslela, že chodí tajně kouřit, ale brala to, že to k mládí patří a tak byla velmi benevolentní a tolerovala mukou ení. Dokonce, když se Adam přiznal, že marihuanu vyzkoušel, tak nevyomezila žádné hranice, nebo dokonce jakousi kontrolu. Tak Adam začal nejdříve rozprodávat své vlastní oblečení, magnetofon, mobilní telefon, později bundy, boty, epice a jiné části oblečení a začal lhát. Vymýšlel si, že mobilní telefon ztratil, že si roztrhl kalhoty a tak je vyhodil. Matka mu stále věřila a věřily mu vci dokoupila. Ale několikrát potkala třeba Adamova kamaráda, který měl na sobě jeho bundu, kterou mu před několika dny koupila a syn jí řekl, že mu ji někdo ukradl. Ufl se jí nezdála ani zná vymýšlení syna a začala mít silnou nedvěru k těmto pohádkám. Zatím se jí ale začaly ztrácet z domu různé věci. To ufl byl jasný signál, že v tom Adam jede, a že si musí obstarávat peníze na marihuanu, nebo i jiné drogy. Jeho povaha se velmi změnila. Byl velmi podrážděný, když mu matka odmítla dát příslušný obnos, ale byly to spíše jen problémy psychického rázu. Později se u Adama zač-

tní problémy. fie by mu nevadily, nebo si necht l p ipustit, fle je zranitelný jako kařdý jiný? Kde je pravda, a kdy si toho v-imne? V-imne si?

6.4.2 Agresivita v i matce a krádefle

Agresivita

N kte í jedinci mají tendenci zastra-ovat, ale je to také prost edek k vy e-ení n jakého problému, n kdy je to vinou ne itelného rodi e. Ten na dít p sobí nejist , dít má nejistá pravidla, odm na i trest jsou závislé na nálad rodi e. Taková ne itelnost rodi e má za následky i agresiv chování. Je asto p í inou i sociáln patologických jev u dít te, jako je zá-koláctví, lefl, podvody i krádefle. Pokud se dít dopustí pravé krádefle, je namíst její podrobné vy-et ení, je v-ak nutno hledat p í inu, pro k ní vlastn do-lo. (Martínek, 2009)

Zpo átku se krádefle soust e ovaly jen na d m jeho matky. Kradl své matce tém v-e, co se mu dostalo do blízkosti. Vřdy se snaffil v-echo ůokecatõ, ale matka mu ufl nev ila tém ani slovo. Nejvíce ji v-ak dojala, fle syn ukrad i cenné dokumenty, které m ly pro ni citovou vazbu. Jednalo se t eba o babi ky rodný list, d d v výu ní list ó to byly v ci, ty mu nepat í ani mu nic nep inesou, nic mu to ne íká, ale pro matku znamenaly ko eny, které uznávala, authority, kterých si váffila. Adam je prodal, nebo je n komu dal, jen tak. Kdyfl probíhal tento rozhovor, byla jsem docela nemile p ekvapena, protofle matka u toho plakala a Adam se smál. To jsou takové niternosti pro matku, která se musela protloukat sv tem za docela náro ných podmínek, kdyfl prodal bratrovy nové kole kové brusle, matka -la a koupila nové, ale toto jsou v ci, které si nikde nekoupí (viz. **Tabulka . 4 asový sled delikt**)

Navíc jeho chování k matce se vlivem závislosti na drogách výrazn zm nilo. Neustálé st ídání nálad neprospávalo p edev-ím vývoji jeho mlad-ího brat í ka, který se svého bratra bál. Za ínal mít problémy ve -kolce, protofle se leckdy vříval do role svého bratra a choval se agresivním stylem i k ostatním d tem ve -kolce. Za al pouffvat nevhodná slova, kterým zjevn nerozum l, a které denn slýchával doma. Adam se na svou matku se stále ast ji a ast ji utrhal. Matka m la strach, fle ji jednou i zbije, ale vřdycky spoléhala, na to fle ji má p ece jen je-t rád. Jenfle do této situace m l mat in nový p ítel vnést dal-í problém. Napsal matce svého syna (Adamova bratra) dopis, ve kterém ji řádá, aby jejich společného

Matka se jífl nem ífle dívat na to, v jakém prost edí jeho syn íflje.

6.4.3 Návrh matky o umíst ní syna do diagnostického ústavu v Brn

Matka jífl nevydrífla ten psychický tlak, kdyífl si syn jakýmkoli zp sobem cht í drogy obstarat, kradl a lhal. A í kdyífl svého syna velmi milovala, pofládala o umíst ní syna do Diagnostického ústavu. Uvedla, ífl synovo chování nevede k náprav a naopak má zhor-ující se tendenci a ohroíflje mravní výchovu jejího druhého syna. Navrhuje, aby Okresní soud vydal usnesení, kterým se nezletilý Adam sv íje do pé e diagnostického ústavu pro mládeífl v Brn , ulice Vesla ská 246í. Okresní soud Dlouhé Díly í Zlín Louky podal návrh na vydání p edb íflného opat ení § 76 o. s. . na umíst ní nezletilého s od vodn ím: Dne 25. 7. 1987 matka Adama uzav ela manželství a narodil se syn. Maníflství bylo rozvedeno v roce 1991 z d vodu manželova alkoholismu, kdy jífl v opilosti napadal a rozbíífl za ízení v byt , syn byl sv en do výchovy matky a otci byl upraven styk s dítkem (P íloha P 6).

Problémy se synem za aly se vstupem do základní íkoly. U ítelé si íflovali na ípatnou soust ed nost, koncentraci, vyru-ování ve vyu ování a celkovou úrove chování. Toto vyvrcholilo ve íkolním roce 2001 í 2002, sníílenou známkou z chování. Proto matka v roce 2002 toto e-ífla umíst ím syna na dobu í ím síc í do výchovného za ízení pro mládeífl ve Zlín , zvané Domek. V této dob í se seznámila s otcem druhého syna. Následn í se p est hovala za otcem druhého syna. Syn s námi bydlel ve spole né domácnosti, kde mu byl poskytnut samostatný d ítský pokoj a za al nav-t vovat soukromou základní íkolu v Uherském Hradi-í na náklady matky. Tuto v roce 2005 ukon íl.

Na podzim 2005 nastoupil do u ebního oboru automechanik v Uherském Hradi-í. V tu dobu se matka p est hovala zp í do Zlína í s mlad-ím synem. Star-í syn z stal v bydlí-í mat ína p ítele, z d vodu dojííífl ní do íkoly. V dubnu 2006 oznámil, ífl nedochází do íkoly a hodlá se p est hovát zp í k matce do Zlína. Toto mu umofníla a za ídila p estup na u ílí-í v Otrokovicích na stejný u ební obor automechanik. Po íech íýdnech mu bylo ze strany vedení u ílí-í íd leno podmíne né vylou ení za hrubé poru-ení chování. Následn í bylo pofládáno o p eru-ení studia. Od íervna 2006 byl veden na ú adu práce, od 10. 7. 2006 byl na pracovní brigád í v ZPS í Tajmac. V zá í 2006 nastoupil na ítední odborné u ílí-í na obor kucha í. Po vybavení íkolními pom íkami, které záhy rozprodal, matka v listopadu pofládala o p íloílení na ítední odborné u ílí-í í Kle ívka s internátní formou studia. V této dob í se z jeho strany za ala projevovat forma vydírání na osob í matky,

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

ky finan ní z jeho strany. 20. 12. 2006 oznámil, že dál do
-koly ufl chodit nebude. Dne 5. 2. 2007 se přihlásil do evidence na ú ad práce, kde jej 28.
2. 2007 vy adili z evidence a to z d vodou nespolutpráce. V pr b hu roku 2006 se u n j po-
prvé objevily tendence k uflívání omamných látek a drog. Po t chto zku-enostech v íjnu
2006 nav-tívali terapeutické centrum Krok v Kyjov a snaffili se ho p esv d it
k dobrovolné lé b . Toto odmítl. V dob prázdnin 2006 začal rozprodávat své osobní v cí,
oble ení, knihy a přijaté dary. Protože se mu nedostávalo finan ních prost edk , začal se
objevovat i první krádeže pen z z mat iny pen flenky. Toto se dále stup ovalo a stup uje
zeizováním a následným prodejem v cí z mat iny domácnosti a jejich osobních v cí. Tyto
krádeže vedly k podání trestních oznámení na Policii R. Jeho agresivita se stup uje s
pravd podobným zvy-ováním konzumace omamných látek, resp. drog. Toto on ani nepo-
pírá, dokonce se k poflívání drog hlásí. B fln pouflívá nejhrub-í vulgarismy a to v í mat-
ce v p ítomnosti mého t íletého syna a vyhrofluje fyzickým násilím a rozbíjí vybavení do-
mácnosti. Syn obecn zleh uje problematiku poflívání drog, pouflívá slangová slova nar-
koman p ed mým druhým synem. 16. 3. 2007 v domácnosti našla pouflité injek ní st í-
ka ky. V zá í se spojila s jeho otcem, kdy ho obeznámila s problémy okolo jeho syna. Ten
p íslíbil náv-t vu a pomoc. Do dne-ního dne v-ak syna nenav-tívil a ani se s ním nesetkal a
p estal dokonce p íspívat na výflivu svého syna. Synovo chování nevede k náprav a nao-
pak má zhor-ující se tendenci a ohrofluje mravní výchovu druhého syna. Matka zde navr-
huje, aby Okresní soud vydal usnesení, kterým se nezletilý sv uje do pé e diagnostického
ústavu pro mládefl v Brn , ulice Vesla ská 246.

**Diagnostický ústav pro d tí a mládefl, st edisko výchovné pé e a -kolní jídelna, Brno,
Vesla ská 246, 637 00** Adamovi bylo usnesením Okresního soudu Zlín ze dne 23. 3. 2007
na ízeno p edb flné opat ení a jmenovaný byl dne 3. 4. 2007 umíst n do Diagnostického
ústavu pro d tí a mládefl, st ediska výchovné pé e a -kolní jídelny Brno. Po dobu nezbytn
nutnou poskytuje diagnostický ústav pé i d tem s na ízenou ústavní výchovou, uloflenou
ochrannou výchovou nebo s p edb flným opat ením. Pobyt dít te v diagnostickém ústavu
trvá zpravidla 8 týdn . Po ukon ení pobytu v diagnostické, ústavu je dít p emíst no do
d tského domova, d tského domova se -kolou nebo výchovného ústavu v rámci územního
obvodu diagnostického ústavu na základ výsledk komplexního vy-et ení, zdravotního
stavu a volné kapacity. P í umis ování dít te se dbá na jeho umíst ní co nejbližle bydlí-ti
osob odpov dných za výchovu nebo zákonných zástupc , pokud by tím nebyl ohroflen

vislosti V souladu s § 5 odst. 1 zákona . 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve –kolských za ízeních a o preventivn výchovné pé i ve –kolských za ízeních a o zm n dal-ích zákon , ve zn ní pozd j-ích p edpis , bude nezletilý p emíst n rozhodnutím editelky Diagnostického ústavu pro mládefl, st ediska výchovné pé e a –kolní jídelny Brno do odpovídajícího za ízení. (P íloha P 7). A tak putoval Adam z diagnostického ústavu pro mládefl do dal-ího výchovného za ízení, tentokrát do Soukromého ústavu v Troskotovicích. Jak dalece tato zku-enost Adama ovlivnila, posoudí mořná budoucnost, ale p ítomnost ukazuje, že to byla jen marnost. Snad, že umíst ním do diagnostického ústavu m la matka na chvíli klid.

6.4.4 Umíst ní do Soukromého ústavu s.r.o. Troskotovice

Diagnostický ústav pro mládefl, st edisko výchovné pé e a –kolní jídelny Brno

Rozhodnutím ze dne 19. 6. 2007 editelka Diagnostického ústavu pro mládefl, st ediska výchovné pé e a –kolní jídelny Brno, podle § 24 odst. 3 písm. C) zákona . 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve –kolských za ízeních a o preventivn výchovné pé i ve –kolských za ízeních a o zm n dal-ích zákon , a podle § 10 zákona . 500/2004 Sb., správní řád, ve zn ní pozd j-ích p edpis rozhodla ve v ci p emíst ní dít te takto: nezletilý se dnem 21. 6. 2007 p emis uje z Diagnostického ústavu pro mládefl, st ediska výchovné pé e a –kolní jídelny Brno, do Soukromého ústavu s.r.o. Troskotovice 140, Ji ice u Miroslavi. D vodem p emíst ní nezletilého je mořnost získání manuálních dovedností a finan ních prost edk v pracovní skupin SVÚM Troskotovice v období, které p edchází jeho zletilost (P íloha P 8).

Tyto informace jsem erpala ze zprávy diagnostického ústavu pro mládefl ze dne 5. 6. 2007 Soud zjistil a vzal za prokázané, že nezletilý se rychle adaptoval. M l snahu o co nejlepší hodnocení, spolupracoval, nedopustil se vářn j-ího p estupku. Za dominantní problém byla etopedem ozna ena dlouhodobá absence pozitivního muřského vzoru, emo ní nezralost, snířená frustra ní tolerance a hyperaktivita, naru-ené sebepojetí, kdy se povafluje za odmítnutého ztroskotance. Toto ozna ení etopeda povafluji za klí ovou p í inu celého Adamova problému, doslova se shoduje s mými poznatky z p edchozích rozbor mého zkoumání. Snad bych jen odporovala p í výroku, že se Adam ozna uje za odmítnutého

Docela dobře dovede s lidmi manipulovat. Podle mého názoru se jedná o docela chytrého hochu, který dovede perfektně lhát, dovede naslibovat cokoli, ale docela klidně potom vyuffije situaci pro svůj prospěch. Kdyby tak energii, kterou vkládá do podvodů a lží, vnoval kupříkladu studiu, byl by dobrým studentem.

6.4.5 Zm na trvalého bydli-t

Matka prožívala velký strach z toho, ať nastane doba, kdy Adamovi bude 18. let, nabude plnoletosti a tím skončí i jeho pobyt ve výchovném ústavu. Co jí asi bude ekat, kam ať Adam zajde? Proto se rozhodla, že neř si nechat vykrást celý majetek, neř nechat svého druhého syna poslouchat nevhodné výrazy, které na něj mají velký psychický vliv, tak se rozhodla k zlomovému konání. Vyhodila Adama z domu a peřpsala mu trvalé bydli-t na Zlínskou radnici, adresa trvalého pobytu tedy zněla: Mírů 12 Zlín. Zde mají trvalý pobyt vesměs lidé bez peřístějí, tili bezdomovci.

6.4.6 Bezdomovcem

Tak se Adam stal bezdomovcem. Nejenže peřiel o trvalý pobyt, ale navíc peřiel i o stěchu nad hlavou. Proto obsadil matěinu kůlnu a zde pobýval několik měsíců, Matce ale ve snaze peřijít nějakým zpěsobem k penězům, odinstaloval veškeré elektrické kabely a prodal je jako m d ný odpad ve sběrně, prodal také veškeré vybavení kůlny, včetně bratrova kola a dalších sportovních potěeb, které zde matka měla. Nestačilo vyměnit zámky, Adam si vždy uměl poradit. Když to ufl nešlo, dokonce se i podhrabal a vykopal několik obvodových desek na kůlně. Tyto pak matka musela nechat opravit a nešťastnou náhodou kůlna shořela a tak se z mladého mufla stal bezdomovec bez opravdové stěchy nad hlavou. Zajímavé je, že denně dochází k matce, provést hygienickou potěebu, najíst se, pak jde po svých kěteřech a na noc se vrací peřed její d m, tam si ustele peřed okny ve spacáku a peřefil takto žil druhou zimu.

Přitom z rozhovoru vyplynulo, že Adamovi se na ulici nelíbí. Ufl první v t a, kterou pronešl, když jsme spolu vedli již několikátý rozhovor, prohlásil že ufl t i roky flije na ulici, a octl se zde, protože za al brát drogy, okradl svou maminku, která ho z tohoto d vodu dala do diagnostického ústavu a posléze do výchovného ústavu, o kterých se zmi uje již v

z oval, fle ho tento flivotní styl nebaví, ale fle mu nikdo z rodiny necht l pomoci.

6.4.7 Dluhy u jiných institucí

Z poskytnutých materiál vybrala Výpov dohody o rekvalifikaci, proto fle se Adam nedostavil k dohodnuté rekvalifikaci bez váfných d vod , a tak mu vznikla povinnost uhradit náklady rekvalifikace ve vý-i 1.400,-- K a byl také vy azen v evidenci uchaze o zam stnání.

Zdravotní poji-t ní

Z dostupného materiálu z osobního archivu Adamovy matky jsem z Vyú tování pojistného na ve ejné zdravotní poji-t ní zjistila, fle Adam od 1. 2. 2007 dluží tém 55.000 K , kdy a kdo tento dluh vyrovná, ukáfle as. Dluhy zdravotní poji- ovny se platí z ve ejných zdroj , tedy platíme je my v-ichni da oví poplatníci.

Vybrala jsem na ukázkou dluh, který mu vznikl, kdyfl si vzal na nákup mobilního telefonu s m sí ním pau-álem. Dluh íní 9.193,-- K . Tímto okamfikem se dostává do registru neplati SOLUS, kde bude evidován minimáln t i roky, a jehofl prost ednictvím si m fle kdokoli zjistit, kdo je práv te insolventní. **(Pro zajímavost uvádím, fle i kdyfl m l trvalé bydli-t na radnici, byl mu mobilní telefon prodán a sepsána smlouva o pau-álu).**

6.4.8 Krádefle u jiných subjekt

Adam se samoz ejm zú astnil i jiných krádeflí nefl jen u své vlastní matky. Dne 7. 3. 2009 byl chycen p i inu, kdyfl odcizil transformátor, který si schoval pod bundu a zp sobil tak -kodu spole nosti, za toto byl odsouzen pro trestný in krádefle k trestu odn tí svobody na t i m síce, s podmíne ným odkladem na zku-ební dobu trvání 1 roku.

22. 2. 2011 spole n se svými kamarády ve 02.50 hod. nav-tívili prodejnu potravin a odcizili cigarety a alkohol v celkové hodnot 4.239,92 K , p i emfl je-t po-kodili i dve e prodejny ó 1.500,-- K .

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Adam tvrdí, že chodí na různé brigády, výpomoci, pracuje pro známé. Říká, že kdyby se měly o život, měl jít v důstojnosti úplně jinou vizi, než ostatní vrstevníci, chtěl být prostě jiný. V dnešní době je situace taková, že si po těchto letech zařídil občanský průkaz, zase se snaží najít práci, prostě jak začít zase znova. Ale je to těžké. Podotýká, že loňská zima byla hodně tvrdá, bylo i 24 °C, spal venku. Na druhou stranu neguje svůj výrok, že si hledá práci, že pracuje pro kamarády, prostě nejde si najít práci vstát ráno a jít do práce a prostě normálně žít. Je to složitě. Nevím co dál.

Po hodinovém sezení, kdyby se zjevně necítí dobře, mi na mou otázku - co bude dlat v budoucnosti, jestli chce změnit svůj život, odpovídá, že takto se dlouho žít nedá, je to uzavřený kruh. Nikdy nevydělá na své dluhy. Buď je zavázán, nebo ho někdo šoddlá a že kdyby bude cítit, že už to vůbec nemá smysl, tak svůj život ukončí sám.

P í iny sociáln patologických jev u sledovaného Adama

Potenciální význam projektu vidíme v n kolika rovinách. Je to p edev-ím obraz dne-ní mládeffe, sama mám dva dospívající syny a proto je mou snahou zjistit p í iny sociáln patologických jev u mladého dospívajícího jedince. Snad kafdý rodi má snahu, p edejít tomuto fenoménu a nedovolit, aby jeho vlastní d tí m ly problémy t eba i na celý flivot.

Projekt nevnímá osobnost jedince jako ob dne-ní doby, ale jako mofnost za ít se zajímat o výchovu d tí jako o prvo adou zálefitost.

Projekt zkoumá, co v-echo se podílí na vývoji lov ka. Projekt hledá, co v-echo m fle ovlivnit charakter nebo i chování d tí, zda dne-ní rodi e i u itelé ovlivnit budoucnost d tí, zvlá- pokud se jedná o d tí s poruchami chování, v . syndromu hyperaktivity.

Po pe livém rozboru v-ech p edchozích p í in je jifl zcela jasné, co v-echo m fle za poz- d j-í problémy v flivot Adama.

T ch p í in bylo mnoho. Matka, která m la problémy s manflelem, je-t p ed narozením syna, kdy jí nedával peníze, které propil v Night clubu na Interhotelu Moskva, cofl jí ne-prospívalo v t hotenství. Pro m l Adam syndrom hyperaktivity ó ten p ece vzniká jako následek p edporodních i porodních komplikací. I ty ale v tomto p ípad byly prokázány.

M la psychické problémy, které se projevovaly také po fyzické stránce. Nem la vedle sebe partnera, který by jí usnadnil nelehkou práci se za izováním bytu, d tské výbavi ky. Ale p edev-ím, který m l pramalý zájem o budoucí nenarozené dít . Matka po ád doufala, fle se budoucí otec narozením syna zm ní.

Kdyfl se dít narodilo, manfel se samoz ejm nejenfle nezmn il, ale za al být navíc i velmi agresivní, kdyfl mu flena vy etla, fle klidn na jednu noc propije výplatu a p inese jí 50 K na celý m síc. To se opravdu nedalo vydrfet. Matka zafládala o rozvod.

A tak se stal Adam dít tem z rozvrácené rodiny, otec alkoholik a agresivní typ, matka se snaffl dít ti nahradit otce, ale nem fle p ece roli otce p evzít v pravém slova smyslu. Navíc není d sledná, neuplat uje správn disciplínu v rodin , protofle se na ni valí dal-í problémy.

Uplat ování disciplíny v rodin zajímav cituje Matou-ek, Kroftová, 2005: Dospívající, který nedokáffe dodrfovát spole enské normy, byl pravd podobn rodi i -patn trénován

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

dlouhodobými výzkumy, které prováděl Snyder a Patterson (1987) je dnes dostatečně potvrzeno, že v rodinách delikventně se chovajících adolescentů se rodiče méně starají o vytvoření zábran v asociálním chování dítěte nebo je jejich výchovný styl nekonzistentní o jednu dítěte za pěstunské trestají vehementně, jindy ho za totéž netrestají. To se také v této rodině několikrát opakovalo. Matka, když ufl toho bylo na ni mnoho, raději syna nechala tak, aby se nemusela trápit. On toho také často znešťoval. Také pří– tvrdá disciplína zahrnující agresivní chování rodiče k dítěti je častější v rodinách, v nichž se dítě chová delikventně. Dítě se v takové rodině učí agresivitě jako dovolenému způsobu chování. Cílem byl případ, kdy se otec choval agresivně k Adamovi matce. Časté a drastické tělesné tresty jsou vřdycky málo účinné, dítě se rodiči vnitřně vzdaluje, předstírá, lže a manipuluje, aby se tvrdému trestu vyhnulo. Tím jsou paradoxně posilovány způsoby chování, kterým má výchova bránit.

Ikdyž z mé vlastní zkušenosti vyplývá, že čím jsou rodiče tvrdší, tím je dítě ukázněnější a je mu na druhou stranu vzácné, když jsou na něj rodiče alespoň trochu vlídní. Věřím si rodiči více, jak u rodičů, kteří dají najevo své slabosti a také ti, za kterými nestojí druhý z partnerů.

Jak vlastně funguje v rozvrácené rodině rodičovský dohled? V takové rodině, kde chybí vřtinou otec, u rozvedených manželství, nebo u svobodných matek, starajících se o své dítě. Chlapec pak nemá mužský vzor, se kterým by se mohl identifikovat, dítě pak nemá možnost vidět mužské chování, dítě nemají druhý zdroj opory, druhou autoritu. Rodič, který se chová delikventně, nadměrně ušťívá alkoholické nápoje, drogy, je často nezaměstnaný, zvykne pravděpodobně, že i jeho dítě bude ufl během dospívání pěstupovat zákon. I toto pravidlo má v souvislosti s naším případem své opodstatnění.

Vliv na delikvenci má i způsob řešení konfliktů v rodině. V rodinách, kde je mnoho otevřených konfliktů mezi rodiči, i jejich dítěte mají větší sklon k delikventnímu chování, než dítěte vyrůstající v klidném prostředí rodiny.

Delikventní chování je někdy označováno jako pokus jedince s nízkým sebehodnocením, zvýšit pocit své hodnoty nějakým kriminálním činem. A to tehdy, když svou vlastní hodnotu nemůže ukázat kupříkladu studijními výsledky, sportovními výkony, příkladným vztahem s partnerem, zalobením rodiny. Kriminalita, by byla vlastně obranným mechanismem jedince, neboli spouštěčem, nepříznivého sociálního prostředí. (Matoušek, Kroftová 2005). I s tímto tvrzením musíme souhlasit. Čím Adam vynikal před ostatními vrstevníky?

it ne, sportovní výkony nepodával, protože k žádnému sportu nebyl veden. Matka neměla peníze na šzbyte něž vyhazování.

Na Adamov výchov se podílela jeho matka, velmi výrazným podílem. Mimo ni na syna p sobil jeho vlastní otec, který jej velmi zanedbával, matce neplatil výživné a byl závislý na alkoholu. Svým p íkladem výrazn ovlivnil Adamovo chování, chováním k jeho matce, jeho zvý-eným násilím na ní, slovními i fyzickými napadeními. Tak se i Adam vícemén chová ke své matce i nyní. I když ji má svým zp sobem velmi rád, p ece jen jí ubližuje tak, jak ti d lával jeho otec. Používá vulgární výrazy, n kolikrát se jí vloupal do bytu a z n j odcizil za ízení i osobní majetek své matky, jeho bratra i p ítele své matky.

Rodina jej navenek sice zavrhla, ale syn stále p íchází dom , jako by se nic nestalo, chodí k ní vysprchovat se, najíst, snaží se od matky švymámit peníze, pokud je nedostane, vyhrožuje a snaží se ukrást cokoli v jejím dom , aby si mohl koupit drogy. Nejedná se nyní jen o kanabinoidy, ale i o tvrdé drogy.

Pro a jak vznikla drogová závislost? Illes, 2002 uvádí, že je nutno rozdílit p íiny podle skupin:

- faktory farmakologické. droga byla najednou p ístupná
- faktory somatické a psychické, osobnost ó zrovna v problematickém v ku
- faktory environmentální - prostředí a rodina Adama byla v rozkladu
- faktory percipitující íli podn t

Tyto faktory se mohou vyskytovat jednotliv , ale i v-echny najednou. Musíme je brát v úvahu p í prevenci i terapii.

Celá rodina je tím velmi znepokojena a matka s mlad-ím synem se cítí ohrožena. Na mou otázku p í poslední náv-t v : Tak jak se má Adam? Matka odpov d la: šP í-el a cht l 300 K , m l jsem jen celou 1000 K . Slíbil, že jí zajde rozm nit, ale ufl nep í-el.ž

Ale p í-el, jakoby nic, jako by se nic nestalo. Jakoby p í-el ze -koly a tvá il se normáln .

Kým je Adam dnes ó dít em, dosp lým muflem, bratrem, synem, vnukem, nebo zlod jem, podvodníkem, násilníkem uflivatelem drog, jejich distributorem, lhá em, agresorem, opilcem, šk-ef ákem, nebo jen ne-astným lov kem, í nenávid ným odvrhnutým bezdomovcem?

Ma n který z krizových zlomových bod v flivot Adama je-t zvrátit?

Objevovaly by se sociáln patologické jevy u Adama:

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

nepil a matce byl dobrým manfelem, mohla by matka v knou donosit dítě a v prenatalním i postnatalním období nemuselo dojít ke komplikacím. Ano.

- Kdyby otec nebyl alkoholik a agresivní typ, staral se o své dítě a měl by je rád, vnoval se své rodině a tím pádem by nedošlo k rozvodu. Dítě by vyrůstalo v harmonické rodině, otec by jej podporoval k nějaké aktivitě, která by mu vyplnila jeho volný čas. Mohl by tak být dobrým sportovcem, mohl být svobodným flákem, studentem, í .
- Pokud by měla matka dítěte lepší sociální zázemí a nemusela se s problematickou situací bojovat. Mohla se o dítě lépe starat, zajistit mu vyplnění volného času, peníze nejsou pro člověka důležitější, jen pokud jich má dostatek. Ale to nebyl matčin případ.
- Ufň v první třídě by mohl být pozorovatelné, že dítě je hyperaktivní, že z něj trpí nějakou mozkovou dysfunkcí, nebo ADHD. Podle toho by měli učitelé přizpůsobit výuku v jednotlivých předmětech a takto postífené dítě by mělo mít podle svého postífení určité zvýhodnění. Učitelé za pomoci psychologa mohli matce nabídnout i nějaký druh terapie, která je vhodná k léčbě, i alespoň ke zklidnění hyperaktivity. Podle mého názoru je přístup psychologa a učitelky také jednou z příčin následující sociální patologie.
- Významný zlom v Adamově životě byl i nově navázaný vztah jeho matky s pítelmem. Matka byla dříve zamilovaná. Její přítel byl movitý člověk. A s jeho příchodem pro ni i pro celou rodinku začaly šzlaté záležitosti. I když pro vztahy mezi matkou a synem ufně tak dobré. Syn cítil, že matka má jiného, ufně není jen Adam, navíc s pítelmem otahovala a ekali spolu dítětko. Ufně nemyslela jen na Adama. Táhla se s pítelmem na dítě a svého syna přestala hlídat a kontrolovat, Chlapec měl najednou všechno - peníze, měl nový domov, měl nové přátele, kteří jej obdivovali, patřil někam, kam vždycky patřit chtěl. Ale přítel matky o něj nejevily žádný zvláštní zájem. Bral jej spíše jako matčinu součást, kterému je nutno také zabezpečit. Kupoval mu drahé oblečení, počítač, mobilní telefon, ale nedal mu pevné hranice, zkrátka nechoval se k němu jako jeho otec, jako autorita. A Adam v tuto chvíli, v té flákém období puberty nepotřeboval nic jiného než pevně stanovené hranice a kontrolu jejich dodrřování. Snad jen konečně cítil, že jej má někdo rád, že jsou rádi, že je s nimi a pocít, že ho někdo podrřfí, když se octne v problémové situaci. Ale to se nestalo.
- A co postoj společnosti, jak je možné, že pracovníci finanční firmy Provident dají chlapci, který má trvalé bydliště na zlínské radnici, vždy z toho prokazatelně vyplývá, že tento mladý muž nemá kde bydlet a že má problémy.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

odsoudí za trestný čin, který je spáchán v době, kdy bývá
zkušební doba, při podmíněném odsouzení a nahradí jej dalším rozsudkem op
s podmíněným trestem odnětí svobody a jen přidají podmíněné podmínice.

Abychom zabránili rozrůstání i prohlubování sociálně patologických jevů, je žádoucí roz-
kryt a pochopit tyto v jejich přírodních souvislostech. Přes rozsáhlou a složitou problema-
tiku se i tato práce snaží přispět k uvedenému poznání.

ERATURY

- [1] COLOROSO, Barbara. *Krizové situace v rodině : jak pomoci dětem p* *ekonat smrt blízkého člověka, nemoc, rozvod a traumata adopte*. Vyd. 1. V Praze: Ikar, 2008. 239 s. ISBN 978-80-249-1027-7.
- [2] GIDDENS, Anthony; JABAB, Jan. *Sociologie*. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999. 595 s. ISBN 80-7203-124-4.
- [3] GOETZ, Michal; UHLÍKOVÁ, Petra. *ADHD - porucha pozornosti s hyperaktivitou: příručka pro starostlivé rodiče a zodpovědné učitele*. Vyd. Praha: Galén, 2009. 160 s. ISBN 978-80-7262-630-
- [4] HELUS, Zdeněk. *Dítě v osobnostním pojetí: obrátit dítě jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. Pětiprac. a rozšíř. vyd. 2. Praha: Portál, 2009. 286 s. ISBN 978-80-7367-628-5.
- [5] HELUS, Zdeněk. *Sociální psychologie pro pedagogy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 280 s.
- [6] ILLES, Tom. *Dítě a drogy: fakta, informace, prevence*. Upr. vyd. 2. Praha: ISV, 2002. 55 s. ISBN 80-86642-12-7
- [7] JUCOVICOVÁ, Drahomíra; FIÁKOVÁ, Hana. *Neklidné a nesoustředěné dítě ve škole a v rodině : základní projevy ADHD, zásady výchovného vedení, psychologické techniky, dospívání hyperaktivních dětí*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010. 238 s. ISBN 978-80-247-2697-7
- [8] KAST-ZAHN, Annette. *Jak společně s dítětem zvládat výchovné krize*, Vyd. 1. Brno, Computer Press, a.s. 160 s. ISBN 978-80-251-1557-2
- [9] LORENZ, Konrad. *Osm smrtelných hřích*. Vyd. 1. Praha: Panorama, 1992. 99 s. ISBN 80-7038-212-0
- [10] MARTÍNEK, Zdeněk. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 152 s. ISBN 978-80-247-2310-5.
- [11] MATJEEK, Zdeněk; DYTRYCH, Zdeněk. *Krizové situace v rodině ovlivňující dítě: žálost, zášť, závist - žárlivost, nevěra a rozvod - nový partner v rodině, nevlastní sourozenci - vzpomínky z dětství*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002. 128 s. ISBN 8024703327
- [12] MATJEEK, Zdeněk. *Co, kdy a jak ve výchově dítěte*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000. 143 s. ISBN 80-7178-494-X.

dobrém, nebo po zlém?. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002. 128 s.

ISBN 8024703327

[14] MATOUŠEK, Oldřich; KROFTOVÁ, Andrea. *Mládeř a delikvence*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2003. 340 s. ISBN 80-7178-771-X.

[15] NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1999. 287 s. ISBN 8020006907.

[16] NEČPOR, Karel. *Návykové chování a závislost*. Aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2007. 170 s. ISBN 978-80-7367-267-6

[17] PRŮCHA, Jan. *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2004. 141 s. ISBN 8071789771.

[18] RONEN, Tammie; MOŠNÝ, Petr. *Psychologická pomoc dětem v nesnářích: kognitivně-behaviorální postupy práce s dětmi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 159 s. ISBN 8071783706.

[19] JEŽEK, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998. 268 s. ISBN 80-85931-48-6.

[20] ŠVAJČEK, Roman; ŠKROVÁ, Klára. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 377 s. ISBN 978-80-7367-313-3

[21] VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profesie*. Vyd. 3., rozšířené a přepracované. Praha: Portál, 2004. 870 s. ISBN 80-7178-802-3

[22] VAŠUTOVÁ, Maria. *Děti se specifickými vývojovými poruchami učení a chování a násilí ve školním prostředí*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2008. 274 s. ISBN 978-80-7368-525-6

[23] VYKOPALOVÁ, Hana. *Sociálně patologické jevy v současné společnosti*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. 154 s. ISBN 8024403374.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

SYMBOL A ZKRATEK

Vyd.	Vydání
Aktualiz.	Aktualizované
P eprac.	P epracované
Roz-	Roz-í ené

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

- Tabulka č. 1 Bezdomovectví – srovnání podle příčiny vzniku – bezprostřední pobyt před ztrátou bydliště
-
- Tabulka . 2 Srovnání po tu zamekaných hodin na Základní kole ve Zlínu a soukromé základní kole
-
- Tabulka . 3 Srovnání prospěchu fláka na základní kole a na soukromé základní kole
-
- Tabulka . 4 časový sled deliktů

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

1. Příloha P 1 Estné prohlášení
2. Příloha P 2 Ukázka z flákovské kníflky
3. Příloha P 3 Ukázka vysvětlení se slovním hodnocením
4. Příloha P 4 časový sled delikt
5. Příloha P 5 Krádeže o popis
6. Příloha P 6 Okresní soud vydává p edb fné opat ení na umíst ní nezletilého
7. Příloha P 7 Diagnostický ústav Brno
8. Příloha P 8 Rozhodnutí o p emíst ní nezletilého do Soukromého ústavu

estné prohlá-ení:

V-echna jména v mé studii jsou smy-lena, aby byla zachována ochrana dat respondent .

V-echny údaje jsou ur -eny pouze k badatelským ú el m této bakalá ské práce.

Sdělení o prospěchu a chování žáka

datum	předmět	žebřík sdělení	hodnota	početná udělena
01.11	M	Právo práva	5	
	D	Právo, karta práce	3	
	D	váha, státní	3,3	
	D	právní karta	3,5	
	D	souděbní právo	2,5	
02.11	M			
03.11	M	Právní právo	1	
04.11	Rv	Právní právo	1	
	N	Právní právo	5	
	N	Právní právo	3	
	D	Právní právo	1	
	N	Právní právo	1	
			1	
09.11	N	Memorandum práva		
09.11	M	RN. právo		
10.11	N	Právní právo		
11.11	D	Právní právo		
12.11	D	Právní právo		
13.11	D	Právní právo		
14.11	D	Právní právo		
15.11	D	Právní právo		

Podpis učitele: _____

5

datum	predmet	dební schůze	záměrka
2/8	čj	Abdul p. alby	2
4/8	čj	kuwarsal	1
19/8	N	nejvyšší soudní řízení - státní zpráva/ do státního	5
21/8	NF	TEST SUOZER SOVBOR	1
21/8	M	Rac. čl. 150A	5
5.3.11	M	V kritice veřejné	5
19/8 RV	M	Právo a kritika	5
21/8 M	M	čl. 6 - TEST	3
22.8. M	M	nejvyšší soudní řízení	5
25.8	Z	Case	5
25.8 M	M	Právní věcné věci	4
28.8 F	F	Obce/ veřejné věci	5
31/3	N	Veřejný správní soudní řízení	3
31/3 M	N	veřejné věci	3
1/4	HV	Právní věcné věci - veřejné věci	3
1/4	Z	Civilní právo	3
1/4	čj	nejvyšší soudní řízení (státní zpráva)	3

datum	predmet	dební schůze	záměrka	počet
22/4	D	čl. 15-18. čl. 18	4	6
24/4	M	V kritice veřejné	5	6
24/4	Z	Veřejné věci	4	3
24/4	RV	RODINA	1	6
24/4	čj	Abdul p. alby	1	6
24/4	Z	Právní věcné věci - veřejné věci	3	6
24/4	M	Právní věcné věci - veřejné věci	3	6
24/4	F	Právní věcné věci - veřejné věci	4	6
24/4	čj	Právní věcné věci - veřejné věci	4	6
24/4	čj	Právní věcné věci - veřejné věci	4	6
24/4	M	Právní věcné věci - veřejné věci	4	6

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

n	předmet	obsah sdělení	znamka	počet učitelé
4	Z	Na poli práce	2	1
5	N	Práce	4	1
6	N	Práce	4	1
7	N	Práce	4	1
8	N	Práce	4	1
9	N	Práce	4	1
10	N	Práce	4	1
11	N	Práce	4	1
12	N	Práce	4	1
13	N	Práce	4	1
14	N	Práce	4	1
15	N	Práce	4	1
16	N	Práce	4	1
17	N	Práce	4	1
18	N	Práce	4	1
19	N	Práce	4	1
20	N	Práce	4	1

datum	předmet	obsah sdělení	znamka
26/5	M	Práce a práce	5
27/5	M	Práce	5
28/5	M	Práce	5
29/5	M	Práce	5
30/5	M	Práce	5
31/5	M	Práce	5
1/6	M	Práce	5
2/6	M	Práce	5
3/6	M	Práce	5
4/6	M	Práce	5
5/6	M	Práce	5
6/6	M	Práce	5
7/6	M	Práce	5
8/6	M	Práce	5
9/6	M	Práce	5
10/6	M	Práce	5
11/6	M	Práce	5
12/6	M	Práce	5
13/6	M	Práce	5
14/6	M	Práce	5
15/6	M	Práce	5
16/6	M	Práce	5
17/6	M	Práce	5
18/6	M	Práce	5
19/6	M	Práce	5
20/6	M	Práce	5

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

n	předmět	obsah sdělení	znamka	počet učitelé
4	Z	Na příkl. Gergys	2	1
5	N	Success	4	1
6	M	AH 08/70	7	1
7	N	Praktikum učebnice - n. k. učebnice hlavní učebnice, přílohy učebnice	6	1
		☐		
		PROCENTA	5	1
		Praktika k příkladům	3	1
		~~PROCENTA~~	~~5~~	~~1~~
		Struktura pracovních postupů	5	1
		Nema' n. k. učebnice učebnice, přílohy	5	1
		Hlavní učebnice, přílohy učebnice, přílohy učebnice	5	1
		učebnice	5	1
		Praktika - k. učebnice učebnice	5	1
		Praktika - k. učebnice učebnice	5	1
		Praktika - k. učebnice učebnice	5	1

datum	předmět	obsah sdělení	znamka
05/5	M	Blgem a povoda	5
06/5	M	Praktika	5
07/5	R	Calama Elrepla	4
08/5	HV	Praktikum učebnice	4
09/5	2	Praktika	3
10/5	Pr	Praktikum učebnice	5
11/5	Pr	Praktikum učebnice	5
12/5	Pr	Praktikum učebnice	5
13/5	Pr	Praktikum učebnice	5
14/5	Pr	Praktikum učebnice	5
15/5	Pr	Praktikum učebnice	5
16/5	Pr	Praktikum učebnice	5
17/5	Pr	Praktikum učebnice	5
18/5	Pr	Praktikum učebnice	5
19/5	Pr	Praktikum učebnice	5
20/5	Pr	Praktikum učebnice	5
21/5	Pr	Praktikum učebnice	5
22/5	Pr	Praktikum učebnice	5
23/5	Pr	Praktikum učebnice	5
24/5	Pr	Praktikum učebnice	5
25/5	Pr	Praktikum učebnice	5
26/5	Pr	Praktikum učebnice	5
27/5	Pr	Praktikum učebnice	5
28/5	Pr	Praktikum učebnice	5
29/5	Pr	Praktikum učebnice	5
30/5	Pr	Praktikum učebnice	5
31/5	Pr	Praktikum učebnice	5
01/6	Pr	Praktikum učebnice	5
02/6	Pr	Praktikum učebnice	5
03/6	Pr	Praktikum učebnice	5
04/6	Pr	Praktikum učebnice	5
05/6	Pr	Praktikum učebnice	5
06/6	Pr	Praktikum učebnice	5
07/6	Pr	Praktikum učebnice	5
08/6	Pr	Praktikum učebnice	5
09/6	Pr	Praktikum učebnice	5
10/6	Pr	Praktikum učebnice	5
11/6	Pr	Praktikum učebnice	5
12/6	Pr	Praktikum učebnice	5
13/6	Pr	Praktikum učebnice	5
14/6	Pr	Praktikum učebnice	5
15/6	Pr	Praktikum učebnice	5
16/6	Pr	Praktikum učebnice	5
17/6	Pr	Praktikum učebnice	5
18/6	Pr	Praktikum učebnice	5
19/6	Pr	Praktikum učebnice	5
20/6	Pr	Praktikum učebnice	5
21/6	Pr	Praktikum učebnice	5
22/6	Pr	Praktikum učebnice	5
23/6	Pr	Praktikum učebnice	5
24/6	Pr	Praktikum učebnice	5
25/6	Pr	Praktikum učebnice	5
26/6	Pr	Praktikum učebnice	5
27/6	Pr	Praktikum učebnice	5
28/6	Pr	Praktikum učebnice	5
29/6	Pr	Praktikum učebnice	5
30/6	Pr	Praktikum učebnice	5
31/6	Pr	Praktikum učebnice	5

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

II. pololetí

Prospěch v povinných, volitelných a nepovinných předmětech:

Předmět: Hodnocení:

P ÍLOHA P 3:

v českém jazyce si osvojil poznatky o etapách dějin literatury a umění a jejich významné představiteli a díla. Při aktivitách s textem je projev schopnost samostatného úsudku, dále se té nacházel přednosti i nedostatků analyzované práce. Vědění zaslouží svůj samostatný měřený projev při různých prezentacích a také jich, v pracovních dovednostech.

V dějepise je získal základní přehled o nositelých dějinách. V občanské výchově je prokázal znalost členství v rámci evropské unie a jejich hlavních měst a zorientoval se v základech právního systému České republiky.

V rodinné výchově se trénoval seznámením se s aktivitami zaměřenými ke kvalitativnímu trávení volného času, paralelní efektivní komunikaci a rodinných i profesních vztahů.

V zeměpisu je prokázal orientaci v současných globálních problémech, zejména v přírodních a souvislostech. Uměl správně posoudit řešení hlavních problémů sociálně ekonomického zeměpisu.

V matematice je s mívá a občasnou dýpanou dokázal řešit příklady z oblasti podobnosti a stejnorodosti, goniometrické funkce a finanční matematika.

V přírodopise si velmi dobře osvojil geologickou stavbu oblasti vybrané území České republiky a prokázal znalosti v oblasti ekologie a ochrany životního prostředí.

Ve fyzice je dokázal provedení rozboru odvození textu, orientuje se v základních pojmech jaderné energie a astrofyziky.

V hudební výchově se prostřednictvím referátů seznámil s hlavními proudy současné populární hudby. Napsal si aršídel polské Smetanovy Vltavy a podíl se na jejím vytravném ztvárnění.

Ve výtvarné výchově se té nejvíce dále se volném výtvarném projevu, dokázal vytvořit základní kompozici. Obdobně leoní barer a pověřil se se znalostí i s konkrétní práci. Seznámil se s pojmy volné výtvarné umění, sochařství, design, lidové umění. Podíl se na updatě školy.

V praktických činnostech se seznámil s programem Power point, dokázal do prezentaci vkládat obrázky a texty.

Ve volitelných počítačích je dále rozvíjel své dovednosti při práci s textovými a tabulkovými editorem.

V tělesné výchově se dokonale osvojil hlavní strategii kolektivních sportů. Ve sportovních hrách je s druhu fair play a se prospěch kolektivní rozvíjel repertář svých dovedností v různých sportech.

Tabulka č. 3 úřední datum	původce dokumentu	datum kráde- že	obsah dokumentu	škoda	nahlášeno policii
12.5.2008	vyúčtování pojistného na ZP	1.2.2007	dlužné pojistné	54000	
27.3.2007	Policie ČR	10.3.2007	Usnesení - zahájení trestné- ho řízení za krádež v domě matky	15590	10.3.2007 17.3.2007 27.3.2007
27.4.2007	okr.státní zastupitelství Zlín	10.3.2007	obžaloba	15590	25.4.2007
22.6.2007	soukromý výchovný ústav Troskotovice	21.6.2007	rozhodnutí o úhradě péče		
17.12.2007	Okr. soud Zlín Rozsudek jménem republiky	8.8.2007	nezletilému se nařizuje ústavní výchova		8.8.2007
30.7.2008	okr.státní zastupitelství Zlín	19.2.2008	obžaloba	6250	17.2.2009
17.2.2009	Okr. soud Zlín Trestní příkaz	19.2.2008	vinen - trestný čin krádeže, trestný čin porušování do- movní svobody	6250,00	
6.6.2008	longcall - T-mobile	16.6.2008	dluh T-mobile	9193,5	
14.7.2008	ÚP -výpověď dohody o re- kvalifikaci	18.6.2008	neúčast v rekv.kurzu	1400	27.4.2009
10.8.2008	úrazová nemocnice	10.8.2008	přivezen v doprovodu poli- cie		
6.10.2008	centrál.vymáhání pohledá- vek Provident Financial, s.r.o.-	6.10.2008	dluh - půjčka	14190	
20.3.2009	okr.státní zastupitelství Zlín	7.3.2009	návrh na potrestání krádež v Kaulandu	499	29.2.2008
22.7.2009	Usnesení policie ČR	13.6.2009	krádež matce	11800	29.6.2009
16.2.2011	Policie ČR	16.2.2011	protokol o trestním ozná- mení	12750	
22.2.2011	Policie ČR	22.2.2011	Usnesení - zahájení trestné- ho stíhání osoby	4239,92	
5.3.2011	Kroměřížská nemocnice - protialkoholní záchytná stanice	5.3.2011	uznání dluhu	8900	
celkem				160652	

Krádeffe

Kdyfl ufl matka nemohla dále sná-et agresivitu syna a z jejího domu se neustále n co ztrá-celo, dostavila se za ú elem oznámení na svého syna, na Policii R. Zde byla nucena u i-nit oznámení na syna, který s ní bydlel v jejím tvrt-domku, na podez elé krádeffe od m síce zá í 2006, jejífl -koda se vy-plhala na 20.997,-- K . Matka mi laskav vyp j ila ve-keré podklady k trestním innostem svého syna a tak jsem vybrala pár, které jsem uznala za podstatné a odkud jsem erpala tyto následující informace.

Jako podstatnou informaci k danému výzkumu jsem pouffila zápis, po ízený dne 10. 3. 2007, na policejní sluflebn ve Zlín . Asi kolem poloviny zá í 2006, mohlo být asi 14. 9. 2006, v odpoledních hodinách, kolem 16.00 hodiny zjistila, fle z obývacího pokoje u tele-vizí schází 3 ks DVD. Asi na za átku m síce íjna kolem 4. 10. 2006 zjistila, fle jí ze sk í-n , z krabi ky, malé -perkovni ky, v lofnici, schází zlatý etízek, zlatý p ív sek, 6 ks zla-tých prstýnk , 2 x zlaté náu-nice

- Asi kolem 28. 10. 2006 p i ranní hygien zjistila, fle jív koupeln schází parfém
- Asi na p elomu íjna a listopadu 2006, kdy se nacházela doma se svou kamarádkou, paní Evou, která k ní p i-la na náv-t vu. Syn se nacházel v pat e domu. Syn asi na p l hodiny po jejím p íchodu ode-el z domu a matka se -la podívat do jeho pokoje a zjistila, fle tam schází barevná televize zn. FUNAI. Syn potom p i-el ten den do-m a p iznal se jí k tomu, fle televizi vzal on a fle ji prodal.
- Asi na konci listopadu 2006 op t zjistila, fle jí z lofnice ve sk íni chybí nové ná-ramkové hodinky.
- Na p elomu m síc listopadu a prosince 2006 zjistila, fle jí v kuchyni schází kuchy -ská digitální váha zn. Tescoma a z lofnice z úlofného prostoru postele schází mi-xér.
- Dne 23. 12. 2006 kolem 17. hodiny zjistila, fle ve sklep domu chybí láhev Whisky JB a láhev Portugal Tawny, na základ tohoto zji-t ní následn zjistili, fle v demiflónu slivovice, který byl také ve sklep , není slivovice, ale voda ó chyb lo 5 litr slivovice. Sklep byl uzam ený a klí e m la pouze matka a to u sebe. Syn se k nim nemohl dostat. Sklep nemohla zav ít. Matka ví, fle umí dve e vyhá kovat.
- N kdy kolem 24. 1. 2007 zjistila, fle v synov pokoji schází zrcadlo, proto se ho zeptala, kde je a on ekl, fle ho p inese a ten den ho p inesl a asi za 2 hodiny ho zase

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Syn jí řekl, že se rozbilo, ale matka hned měla podezření,

že ho prodal.

- Na přelomu ledna a února 2007 zjistila, že z –uplíku v obýváku schází fotoaparát zn. Pentax, na kinofilm.
- Dne 9. 2. 2007 zjistila, že v ložnici schází zlatý náramek.
- Asi kolem 15. 2. 2007 si syn přinesl z domu radiomagnetofon s CD přehrávačem zn. Grundig, ale tento jí nepřinesl, říkal, že ho donese, ale nedonesl, matka měla podezření, že ho prodal.
- Asi kolem 20. 2. 2007 zjistila, že na chodbě v poli –ce schází boty ó pohorky zn. Germich
- Dne 23. 2. 2007 zjistila, že jí z ložnice v tašce schází tenisky zn. Adidas
- Asi dne 27. 2. 2007 kolem 16.00 hodiny zjistila, že jí z dřevěné kůlny u domu chybí prodlužovací kabely. Na toto přišla tak, že v kůlně zjistila, že jsou z obvodové stěny oddělané 3 desky a následně zjistila odcizení kabelů. Dne 5. 3. 2007 zjistila, že ve skříni v ložnici schází parfém Kenzo
- Dne 6. 3. 2007 zjistila, že v koupelně schází kosmetika Avon
- Dne 7. 3. 2007 kolem 18.00 hodiny zjistila, že v ložnici ve skříni schází parfém Charlie, v ložnici jí nešel odemknout zámek odevzdání a tak požala podezření, že tam syn byl. Dve se zamykala asi kolem 14. 00 hodin dne 7. 3. 2007. Syn umí dveře vyhákovat.
- Dne 9. 3. 2007 kolem 23. hodiny zjistila, že jí v ložnici ve skříni chybí kolečkové brusle a sada chrániče, které byly v přenosné tašce na brusle zn. Head, dále zjistila, že jí ve skříni chybí černé kofleňové sako
- Dne 10. 3. 2007 kolem 8.30 hod. zjistila, že v chodbě domu schází moje tenisky zn. Nike, které tam ve 22. 00 hod. dne 9. 3. 2007 vyzula. Syn se nacházel v tuto dobu doma, ale vzápětí odešel a říkal, že jde na diskotéku.
- Celková hodnota výše uvedených odcizených v cí je 20.997,-- Kč .

Dále matka uvádí, že v domě bydlí společně se svým synem a druhým mladším synem. Podezření na odcizení všech uvedených v cí má na svého syna Adama. A to z důvodu, že se jí k odcizení všech v cí přiznal. Nepřiznal pouze kolečkové brusle, sadu chrániče a tašku Head, kofleňové tenisky Nike. Tedy v cí ze dnů 9. 3. 2007 a 10. 3. 2007. Syn nechodí do školy, ani do práce, nic nedělá. Situaci matka chtěla řešit i u kurátora, který se situací u nás doma zabývá. Dále uvedla, že na zdejší Policii R oznámila dne 14. 1. 2007 i krádež hor-

, fénu, mixéru. V c byla projednána na Magistrátu m sta Zlína, nepodala v-ak návrh na trestní stíhání. Podez elý byl její syn, který se m l na poli- cejní stanici ke krádeři v cí p iznat. K tomu pro neoznámila, dne 14. 1. 2007, v-echny v cí, uvádí, že synovi cht la dát je-t -anci, aby se napravil.

Oznámení iní z d vodu, že se synem m la jíl dlouho trp livost, ale tato jíl do-la a nene- chá jej, aby rozkrádal její soukromý majetek. Po pou ení dle § 43 odst. 3 tr. ádu se matka jako po-kozený, p ipojila k trestnímu ízení s nárokem na náhradu -kody ve vý-i 20.997,- K a sou asn navrhla, aby soud v odsuzujícím rozsudku, ulofíl obflalovanému povinnost nahradit tuto -kodu. V soudním spise jsem na-la je-t -al-í dopln ní p edchozí oznámení a to ze dne 11. 3. 2007

obsahuje sd lení, že dne 10. 3. 2007 Adamova matka podala trestní oznámení na svého syna, který s ní flíje ve spole né domácnosti. P edm tem tohoto oznámení byly krádeře v cí z bytu, které následn syn prodával za ú elem získání finan ní hotovosti pro pot ebu obstarání drogy. K tomuto oznámení cht la tento den doplnit následující skute nosti. Syn ve své trestné innosti pokračuje a z jejího bytu odcizil v dob od 9. 00 dne 11. 3. 2007 do 10. 00 hod dne 17. 3. 2007 postupn tyto v cí:

1. Batoh erveno erné barvy se dv ma pruhy, zn. Alpine Pro

D tské in ó line brusle modré barvy se zapínáním na p ezky, vel. . 31-33

Speciální ta-ka na lyfla skou obuv tmavomodré barvy

D tská cyklistická p ilba modré barvy

D tská hokejistická p ilba modré barvy bez krytu na obli ej

Hodnota t chto v cí je 6050,- a m la je uloflené v lofnici. Hodnota odcizených v cí, které oznámila dne 10. 3. 2007, iní 20. 997,- K . Mofnost, že by v cí odcizila cizí osoba, zcela vylu uje, jakofl i vloupání do bytu. Z chování svého syna vyrozum la, že v cí jednozna n odcizil on. Z uvedeného vyplývá, že celková -koda, kterou jí její syn zp sobil, iní v souhrnu 27. 047,- K .

Matka podala trestní oznámení, protokol jako správný a úplný podepisuje ve Zlín dne 17. 3. 2007 v 16. 36 hod.õ

Okresní soud, Dlouhé Díly o Zlín Louky

Návrh na vydání p edb fného opat ení § 76 o. s. . na umíst ní nezletilé- ho

Od vodn ní:

Uzav ela manželství a narodil se syn. Manželství bylo rozvedeno z d vodu manželova alkoholismu, kdy m v opilosti napadal a rozbíjel za ízení v byt , syn byl sv en do mé výchovy a otci byl upraven styk s dít em.

Problémy se synem za aly se vstupem do základní -koly. U itelé si zt flovali na -patnou soust ed nost, koncentraci, vyru-ování ve vyu ování a celkovou úrove chování. Toto vyvrcholilo ve -kolním roce 2001 o 2002, sníženou známkou z chování. Proto jsem v roce 2002 toto e-ila umíst ním syna na dobu t í m síc do výchovného za ízení pro mládeř ve Zlín , zvané Domek. V této dob jsem se seznámila s otcem druhého syna. Následn jsem se p est hovala za otcem druhého syna. Syn s námi bydlel ve společ né domácnosti, kde mu byl poskytnut samostatný d tský pokoj a za al nav-t ovat soukromou základní -kolu v Uherském Hradi-ti na mé náklady. Tuto v roce 2005 ukon il.

Na podzim 2005 nastoupil do u ebního oboru automechanik v Uherském Hradi-ti. V tu dobu jsem se p est hovala zp t do Zlína i s mlad-ím synem. Star-í syn z stal v bydli-ti mého p ítele, z d vodu dojížd ní do -koly. V dubnu 2006 oznámil, že nedochází do -koly a hodlá se p est hovát zp t ke mn do Zlína. Toto jsem mu umožnila a za ídila p estup na u ili-t v Otrokovicích na stejný u ební obor automechanik. Po t ech týdnech mu bylo ze strany vedení u ili-t sd leno podmíné né vylou ení za hrubé poru-ení chování. Následn bylo pořádáno o p eru-ení studia. Od ervna 2006 byl veden na ú adu práce, od 10. 7. 2006 byl na pracovní brigád v ZPS o Tajmac. V zá í 2006 nastoupil na st ední odborné u ili-t na obor kucha . Po vybavení -kolními pom ckami, které záhy rozprodal, jsem v listopadu zafládala o p elofení na SOU Kle vka s internátní formou studia. V této dob se z jeho strany za ala projevovat forma vydírání na mé osob , stup ovaly se nereálné pořadavky finan ní z jeho strany. 20. 12. 2006 oznámil, že dál do st edního odborného u ili-t ufl chodit nebude. 5. 2. 2007 se p íhlásil do evidence na ú ad práce, kde jej 28. 2. vy adili z evidence a to z d vodu nespolupráce. V pr b hu roku 2006 se poprvé objevily tendence k uřívání omamných látek a drog. Po t chto zku-enostech jsme v íjnu 2006 nav-tívili

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

kyjov a snažili se ho přesvědčit k dobrovolné léčbě. Toto odmítl. V době prázdnin 2006 začal rozprodávat své osobní věci, oblečení, knihy a přijaté dary. Protože se mu nedostávalo finančních prostředků, začaly se objevovat i první krádeže peněz z mé peněženky. Toto se dále stupovalo a stupuje zcizováním a následným prodejem věcí z mé domácnosti a mých osobních věcí. Tyto krádeže vedly k podání trestních oznámení na Policii ČR. Jeho agresivita se stupuje se pravděpodobným zvyčováním konzumace omamných látek, resp. Drog. Toto on ani nepopírá, dokonce se k požívání drog hlásí. Během používá nejrůznější vulgarismy a to včetně mé osobě v přítomnosti mého 16letého syna a vyhrožuje fyzickým násilím a rozbíjí vybavení domácnosti. Syn obecně zlehčuje problematiku požívání drog, používá slangová slova narkomana před mým druhým synem. 16. 3. 2007 jsem v domácnosti našla použité injekční stříkačky. V září jsem se spojila s jeho otcem, kdy jsem ho obeznámila s problémy okolo jeho syna. Ten mi slíbil návštěvu a pomoc. Do dnešního dne však syna nenavštívil a ani se s ním nesešel a přestal dokonce přispívat na výživu svého syna. Synovo chování nevede k nápravě a naopak má zhoršující se tendenci a ohrožuje mravní výchovu mého druhého syna. Navrhuji, aby Okresní soud vydal usnesení, kterým se nezletilý svěřuje do péče diagnostického ústavu pro mládež v Brně, ulice Veslařská 246.

Diagnostický ústav pro děti a mládež, st edisko výchovné pé e a –kolní jídelna, Brno, Vesla ská 246, 637 00

Zahájení správního ízení ve v ci umíst ní dít te po ukon ení jeho pobytu v diagnostickém ústavu.

Usnesením Okresního soudu Zlín ze dne 23. 3. 2007 bylo u nezletilého na ízeno p edb fl né opat ení a jmenovaný byl dne 3. 4. 2007 umíst n do Diagnostického ústavu pro děti a mládež, st ediska výchovné pé e a –kolní jídelny Brno. Po dobu nezbytn nutnou poskytuje diagnostický ústav pé i d tem s na ízenou ústavní výchovou, uloflenou ochrannou výchovou nebo s p edb flným opat ením. Pobyt dít te v diagnostickém ústavu trvá zpravidla 8 týdn . Po ukon ení pobytu v diagnostické, ústavu je dít p emíst no do d tského domova, d tského domova se –kolou nebo výchovného ústavu v rámci územního obvodu diagnostického ústavu na základ výsledk komplexního vy-et ení, zdravotního stavu a volné kapacity. P i umis ování dít te se dbá na jeho umíst ní co nejlíbe bydlí-ti osob odpov dných za výchovu nebo zákonných zástupc , pokud by tím nebyl ohrofen mravní vývoj dít te. V této souvislosti Vám oznamuji podle § 47 odst. 1 zákona . 500/2004 Sb., správní ád, fle zahajujeme správní ízení ve v ci umíst ní nezletilého, po ukon ení jeho pobytu v Diagnostickém ústavu pro mládež, st edisku výchovné pé e a –kolní jídeln .

V souladu s § 5 odst. 1 zákona . 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve –kolských za ízeních a o preventivn výchovné pé i ve –kolských za ízeních a o zm n dal-ích zákon , ve zn ní pozd j-ích p edpis , bude nezletilý p emíst n rozhodnutím editelky Diagnostického ústavu pro mládež, st ediska výchovné pé e a –kolní jídelny Brno do odpovídajícího za ízení .

Diagnostický ústav pro mládeř, st edisko výchovné pé e a –kolní jídelny Brno

Rozhodnutí ze dne 19. 6. 2007

editelka Diagnostického ústavu pro mládeř, st ediska výchovné pé e a –kolní jídelny Brno, podle § 24 odst. 3 písm. C) zákona . 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve –kolských za ízeních a o preventivn výchovné pé i ve –kolských za ízeních a o zm n dal-ích zákon , a podle § 10 zákona . 500/2004 Sb., správní ád, ve zn ní pozd j-ích p edpis

rozhodla

ve v ci p emíst ní dít te takto:

nezletilý se dnem 21. 6. 2007 p emis uje z Diagnostického ústavu pro mládeř, st ediska výchovné pé e a –kolní jídelny Brno, do Soukromého ústavu s.r.o. Troskotovice 140, Ji ice u Miroslavi.

D vodem p emíst ní nezletilého je mofnost získání manuálních dovedností a finan ních prost edk v pracovní skupin SVÚM Troskotovice v období, které p edchází jeho zleti-losti.

Ze zprávy diagnostického ústavu pro mládeř ze dne 5. 6. 2007

Soud zjistil a vzal za prokázané, že nezletilý se rychle adaptoval. M l snahu o co nejlep-í hodnocení, spolupracoval, nedopustil se vářn j-ího p estupku. Za dominantní prvek byla etopedem ozna ena dlouhodobá absence pozitivního muřského vzoru, emo ní nezralost, snířená frustra ní tolerance a hyperaktivita, naru-ené sebepojetí, kdy se povařuje za odmítnutého ztroskotance.